Proletari din toate țările uniți-vă!

scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIX, SERIA II, Nr. 7630 | 8 PAGINI — 30 BANI | VINERI 30 NOIEMBRIE 1973

ORIZONT CULTURAL
- ATITUDINI
- OPINII
- DEZBATERI
- LITERATURĂ
- TEATRU

ÎN PAGINA a 6-a

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României

ÎNFĂPTUIREA CU SUCCES A PLANULUI ÎN PRIMII TREI ANI AI CINCINALULUI

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central al partidului, care își desfășoară lucrările împreună cu Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, a dezbătut planul de stat și bugetul pe 1974 ce urmează a fi supus Marii Adunări Naționale. După cum vă este cunoscut, planul a fost elaborat încă în vara acestui an și a fost dezbătut larg în toate unitățile economico-sociale; principalii săi indicatori sînt cunoscuți, au fost dezbătuți în aceste zile în secțiunile Consiliului Suprem precum și într-o serie de ședințe premergătoare cu conducerile ministerelor și altor organe centrale. Se poate spune, deci, că el este emanația unei largi participări a cadrelor din toate domeniile de activitate. În cadrul plenarei au fost examinate, de asemenea, sarcinile dezvoltării în continuare a resurselor energetice în România, măsuri menite să ducă la folosirea mai judicioasă a combustibilului și energiei electrice în toate domeniile de activitate din țara noastră. De asemenea, plenara a analizat activitatea desfășurată în acest an de partidul și statul nostru pe plan internațional.

Relevînd succesele mari obținute pînă în prezent în realizarea obiectivelor cincinalului, tovarășii care au luat cuvîntul în plenară au evidențiat, pe bună dreptate, o serie de lipsuri și neajunsuri, făcînd numeroase propuneri menite să asigure perfecționarea muncii de conducere și organizare a economiei, punerea mai eficientă în valoare a potențialului material și uman al țării, îndeplinirea în bune condițiuni a sarcinilor importante înscrise în planul pe 1974. Putem spune că dezbaterile s-au desfășurat într-un spirit critic, într-o anumită măsură și autocritic, deși, ținînd seama de o serie de neajunsuri care s-au manifestat și în anul acesta, se impunea ca atît miniștrii, primii secretari, ceilalți membri ai Comitetului Central care au luat cuvîntul — și, după cum știți, fiecare lucrează în sectoare importante ale economiei noastre — să analizeze mai aprofundat felul în care au acționat organismele pe care le conduc, lipsurile ce s-au manifestat în această perioadă.

Sper însă că tovarășii vor avea în vedere să facă aceasta în perioada de dezbatere a planului în unitățile și în organizațiile respective, în cadrul adunărilor generale ce urmează să aibă loc la începutul anului în legătură cu activitatea ce trebuie desfășurată pe anul viitor.

Dezbaterile au evidențiat spiritul cu care întregul nostru popor traduce în viață politica internă și externă a partidului, hotărîrea sa fermă de a face totul pentru realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională privind edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Ministerele, instituțiile economice centrale, organele de partid și de stat, Consiliul de Miniștri, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale vor trebui să analizeze cu toată atenția criticile formulate în plenară, precum și propunerile făcute, luînd măsuri pentru rezolvarea operativă a acelor probleme de care depinde buna desfășurare a activității economice și sociale în țara noastră, înfăptuirea cu succes a sarcinilor ce revin fiecărui minister și organism în parte.

Stimați tovarăși,

Proiectele planului și bugetului pe 1974 prevăd continuarea în ritm înalt a dezvoltării economiei naționale, în vederea înfăptuirii în bune condițiuni a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale.

Înainte de a trece la analiza acestor prevederi, consider necesar să subliniez în mod succint rezultatele obținute în realizarea sarcinilor cincinalului pe primii trei ani. Constatăm cu satisfacție că sarcinile pe primii trei ani ai cincinalului, precum și o bună parte din angajamentele asumate de oamenii muncii au fost îndeplinite cu succes, iar în unele domenii chiar depășite. Sporul total de producție industrială realizat în acești trei ani, față de prevederile cincinalului, se ridică la 30 de miliarde lei.

Producția industrială pe care o obținem în acest an va fi cu circa 15 miliarde lei mai mare decît nivelul stabilit inițial în cincinal pentru anul 1973, înregistrîndu-se un ritm de creștere de aproape 15 la sută față de 1972. Volumul producției industriale din 1973 este superior celui obținut în întregul cincinal 1956—1960.

Pînă în prezent, 20 comitete județene de partid au informat că au încheiat realizarea prevederilor cincinalului pe trei ani la producția industrială, unele dintre ele — cum sînt Suceava, Vaslui, Botoșani — cu un avans de 3 luni, iar altele, printre care județele — Mureș, Maramureș, Sibiu, Brăila — cu un avans de 2 luni. Țin să relev în mod deosebit contribuția adusă la realizarea obiectivelor cincinalului de oamenii muncii din Capitală, unde este concentrată aproape o cincime din întreaga producție a industriei naționale. Din sporul total obținut pe economie în primii trei ani, față de prevederile cincinalului, Capitalei îi revine o producție de peste 12 miliarde lei, adică — circa 40 la sută.

În acești ani, au continuat să se dezvolte mai rapid ramurile industriale moderne care asigură valorificarea eficientă a resurselor materiale și de muncă. Ca urmare ponderea industriei constructoare de mașini și a industriei chimice în producția industrială totală a sporit de la 36,1 la sută în 1970 la 40,1 la sută.

Dezvoltarea susținută a economiei naționale a fost asigurată de înfăptuirea în această perioadă a unui amplu program de investiții. În primii trei ani ai cincinalului au fost investite din fondurile statului 258 miliarde lei, din care în acest an 93 de miliarde lei, fiind date în funcțiune 920 noi capacități de producție, din care 420 în anul 1973.

Productivitatea muncii în industria republicană a crescut în acești trei ani ai cincinalului cu 24 la sută, iar în anul 1973 cu 9,6 la sută față de anul precedent. S-au obținut succese importante în ridicarea calității producției, în introducerea în fabricație de noi produse cu caracteristici superioare. An de an s-au redus cheltuielile de producție, consumurile de materii prime și materiale, s-a îmbunătățit eficiența producției. Ca urmare a reducerii cheltuielilor la 1.000 de lei producție-marfă, volumul de economii în anii 1971—1973 s-a ridicat la peste 25 miliarde lei.

Realizări importante au fost dobîndite și în domeniul producției agricole. În anii 1971—1972 s-au obținut cele mai mari producții de cereale din istoria țării noastre. În acest an, cu toate că producția de cereale nu s-a ridicat

(Continuare în pag. a II-a)

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

• Directorul general al UNESCO, René Maheu

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, joi, 29 noiembrie, pe René Maheu, directorul general al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (U.N.E.S.C.O.).

La primire a participat tovarășul Paul Niculescu-Mizil, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul educației și învățămîntului.

În timpul întrevederii, directorul general René Maheu a exprimat președintelui Consiliului de Stat al României sentimentele sale de profundă considerație și recunoștință pentru politica de cooperare și pace pe care o promovează neobosit pe plan internațional, pentru contribuția de seamă adusă la întărirea spiritului U.N.E.S.C.O., la înfăptuirea idealurilor nobile ale organizației.

Oaspetele a rugat, de asemenea, pe șeful statului român să primească expresia gratitudinii sale pentru atenția și interesul manifestate față de Conferința miniștrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O., care se desfășoară la București, pentru participarea, cu înaltă semnificație, la inaugurarea lucrărilor importantei manifestări internaționale, subliniind că toate acestea reprezintă o nouă și elocventă dovadă a atașamentului României socialiste la eforturile organizației puse în slujba cauzei colaborării pașnice, progresului, prieteniei și apropierii între națiuni.

Directorul general René Maheu a împărtășit, apoi, din preocupările actuale și de perspectivă ale U.N.E.S.C.O., relevînd aportul însemnat al țării noastre la activitatea multilaterală a Organizației.

După ce a mulțumit pentru cuvintele rostite la adresa României, președintele Consiliului de Stat a evidențiat rolul sporit pe care îl are U.N.E.S.C.O. în extinderea colaborării pe tărîmul științei, educației și culturii — domenii atît de importante ale vieții sociale — în crearea unui climat de destindere, încredere și rodnică conlucrare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat hotărîrea României de a participa activ și în viitor la realizarea obiectivelor U.N.E.S.C.O., aducîndu-și și pe această cale contribuția la intensificarea relațiilor de cooperare internațională, la edificarea securității europene și mondiale, la promovarea unor raporturi noi, echitabile între state, la înfăptuirea aspirațiilor spre o viață mai bună.

Președintele Consiliului de Stat a adresat Organizației, directorului ei general, urări de succese în activitatea generoasă pe care o desfășoară în folosul propășirii omenirii, al păcii, cooperării și înțelegerii între popoare.

Întrevederea a avut loc într-o atmosferă de caldă cordialitate.

• Secretarul general al Uniunii Interparlamentare, Pio Carlo Terenzio

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit, joi, pe Pio Carlo Terenzio, secretarul general al Uniunii Interparlamentare.

La întrevedere a participat Corneliu Mănescu, președintele Grupului Român din Uniunea Interparlamentară.

Oaspetele se află în țara noastră în vederea pregătirii sesiunii Uniunii Interparlamentare, care va avea loc în primăvara anului 1974 la București.

Președintele Consiliului de Stat s-a întreținut cu secretarul general al Uniunii Interparlamentare asupra unor probleme privind organizarea acestei reuniuni internaționale, exprimîndu-se convingerea comună că ea va marca un aport constructiv la cauza păcii și înțelegerii între popoare.

În aceeași ordine de idei, Pio Carlo Terenzio a ținut să releve activitatea rodnică desfășurată de Grupul Român din Uniunea Interparlamentară în cadrul acestui for internațional.

În timpul convorbirii președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat rolul important pe care îl are Uniunea Interparlamentară în crearea climatului de destindere și cooperare, contribuția pe care pot și trebuie să o aducă parlamentarii, ca exponenți ai aspirațiilor și voinței maselor, la edificarea securității pe continentul european și în lume, la promovarea unor noi relații între state, la soluționarea problemelor ce confruntă comunitatea internațională.

Întrevederea s-a desfășurat într-o ambianță de caldă cordialitate.

• Un grup de ziariști britanici

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit la 29 noiembrie pe ziariștii britanici John Izbicki, redactor la ziarul Daily Telegraph, Brian MacArthur, redactor la ziarul The Times, Colin MacKenzie, redactor la ziarul Daily Express, și Max Wilkinson, redactor la ziarul Daily Mail.

La primire a participat tovarășul Cornel Burtică, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întreținut cordial cu redactorii celor patru ziare britanice, cărora le-a acordat un interviu.

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

În ziua de 29 noiembrie a.c. a avut loc, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, lucrările plenarei Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Participanții au dezbătut următoarele puncte înscrise la ordinea de zi:

1. Proiectul Planului național unic de dezvoltare economico-socială și Proiectul bugetului de stat pe 1974;
2. Cu privire la principalele probleme ale dezvoltării energetice în România și măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice;
3. Hotărîrea cu privire la constituirea și activitatea organizațiilor sătești ale Frontului Unității Socialiste;
4. Hotărîrea cu privire la pregătirea și desfășurarea Congresului și a conferințelor comunale, orășenești, municipale și județene ale F.U.S.

În cadrul plenarei au luat cuvîntul tovarășii: Ploștinaru Iulian, președintele Consi-

(Continuare în pag. a VII-a)

Stimați tovarăși,

Doresc să subliniez că adoptarea planului unic de dezvoltare economico-socială a României pe 1974 și a măsurilor cu privire la folosirea mai judicioasă a resurselor energetice, constituie un important act al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. Aceasta cere angajarea tuturor organizațiilor participante în Frontul Unității Socialiste să acționeze pentru înfăptuirea în cele mai bune condițiuni a planului, a măsurilor de folosire judicioasă a resurselor energetice ale țării. Nu cred că mai este necesar să subliniez importanța planului pe 1974, a prevederilor sale. De asemenea, nu doresc să mai subliniez nici importanța măsurilor din domeniul energeticii; în ultimele săptămîni aceste probleme au fost dezbătute pe larg.

Proiectul planului de stat a fost larg dezbătut atît în cadrul biroului și secțiunilor Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, cît și în cadrul Plenarei Comitetului Central, care a avut loc ieri, și la care a participat și Consiliul Dezvoltării. El va fi supus dezbaterii și adoptării de către Marea Adunare Națională; prevederile lui asigură dezvoltarea în ritm intens a economiei naționale, creșterea bunăstării întregului nostru popor. De asemenea, măsurile privind folosirea judicioasă a resurselor energetice au fost făcute cunoscute pe larg; există un decret în această privință. Toți avem obligația să acționăm cu toate forțele pentru înfăptuirea acestor măsuri.

Ceea ce aș dori să subliniez, este faptul că trebuie să unim eforturile tuturor organizațiilor din Frontul Unității Socialiste, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale tuturor cetățenilor patriei noastre, pentru a asigura înfăptuirea în bune condițiuni a tuturor acestor măsuri. Prin aceasta vom putea asigura condițiunile de dezvoltare în ritm mai rapid a patriei noastre, implicit de creștere a nivelului material și spiritual al întregului nostru popor. Sînt convins că organizațiile care fac parte din Frontul Unității Socialiste, Consiliul Național, vor acționa în strînsă concordanță cu interesele generale ale întregii noastre națiuni socialiste.

Constituirea organizațiilor sătești ale Frontului Unității Socialiste și convocarea Congresului Frontului Unității Socialiste reprezintă, de asemenea, un moment important în dezvoltarea activității Frontului, în creșterea rolului său în coordonarea și unirea eforturilor organizațiilor componente, ale tuturor oamenilor muncii. Va fi necesar ca organizațiile sătești pe care le constituim să desfășoare o activitate viabilă, să contribuie la atragerea mai activă a maselor țărănești la întreaga activitate de dezvoltare a agriculturii, de ridicare a nivelului de viață și de organizare a satelor românești. Va trebui să acționăm în așa fel încît pregătirea Congresului să ducă la inițierea unei serii întregi de acțiuni în vederea bunei gospodăriri a orașelor și satelor, pentru a ne putea prezenta la Congres cu bune rezultate și în acest domeniu de activitate.

Nu cred că e necesar să mai insist asupra contribuției pe care trebuie să o aducă uniunile de creatori, prin activitatea lor, la munca de educare, la întîmpinarea Congresului cu noi realizări pe tărîmul creației spirituale, al artei și culturii. Toate sectoarele de activitate, toți cei care participă la activitatea Frontului Unității Socialiste, inclusiv reprezentanții cultelor religioase, sînt chemați să-și unească eforturile cu ale tuturor oamenilor muncii, să acționeze pentru a face ca fiecare cetățean al țării, fără deosebire de naționalitate sau credință religioasă, să facă totul pentru înflorirea patriei, pentru bunăstarea poporului, pentru victoria societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Cu convingerea că fiecare în domeniul său de activitate va acționa în acest spirit, doresc să-mi exprim satisfacția pentru unanimitatea cu care au fost adoptate documentele, precum și convingerea că fiecare va acționa pentru înfăptuirea lor.

Vă doresc multă sănătate și spor la muncă!

Exemplul personal

GÁBOR CSEKE

S-a întîmplat în internatul unui liceu industrial de provincie, că îndrumătorul U.T.C. a vizitat unele dormitoare. Era o zi mohorîtă, cu lapoviță și ninsoare, plină de umezeală și de noroi. Omul nostru — profesor dealtfel — venea tocmai de la șantierul noului lăcaș al școlii, unde a controlat desfășurarea acțiunii de muncă patriotică la săpatul șanțului pentru canalizare.

Ușile dormitoarelor dădeau direct în curtea plină și ea de noroi a internatului. Intrînd în cameră, îndrumătorul s-a aflat față în față cu trei-patru elevi care tocmai se pregătiseră pentru cursurile de după-amiază: își adunau cărțile și caietele, se pieptănau, își legau șireturile lungi ale bocancilor, șireturi care arătau de la o poștă că stăpînii lor umblaseră cu ei fără nici o remușcare acolo unde lucrul se desfășura cinstit, bărbătește, în luptă cu pămîntul moale și ud...

Pe podeaua odăii care fusese frecată nu demult, niște urme mari, evidente de bocanci îți atrăgeau imediat privirea.

— De cite ori vi s-a spus că în dormitor nu se intră cu bocanci, ci numai cu papucii? Haimanalelor!... Uite dom-le, ăștia n-au nici un pic de rușine, omul poate să le vorbească cît vrea, iar ei nici în ruptul capului!... Ce să fac cu voi, huliganilor? Vă spun pentru ultima oară: legea este ca s-o respectăm cu toții, întocmai. Dacă vi se spune să nu intrați așa, oricine ar fi, trebuie să se supună!...

Principii bune și drepte. Într-adevăr, podeaua curată a internatului trebuie respectată și ei meritau, în principiu, critica.

Ajuns aici, îndrumătorul U.T.C. a răsuflat ușurat cercetînd cu privirea dacă reacția mea va fi aprobatoare. Mă uităm la băieții rușinați, încremeniți în pozițiile cele mai nefirești în care i-a surprins această avalanșă „educativă". Stăteau nemișcați în fața noastră niște oameni pe cale de a deveni bărbați, niște pui de muncitori prinși asupra unei fapte nepermise și se uitau pieziș la bocancii plini de noroi ai îndrumătorului lor, bocanci cu care dînsul bătea în podea de enervare, scuturînd în toate direcțiile murdăria adusă de pe șantier...

Băieții n-au scos nici o vorbă. Nedumerirea ardea însă pe obrajii lor. Mi-am adus aminte în acea clipă de unii tovarăși ai noștri care mai există din păcate ici-colo, pe care-i vedem fumînd cu entuziasm sub inscripțiile „Fumatul oprit" puse acolo chiar de mîna lor. Este evident că, în acele cazuri, avem de-a face cu o interpretare falsă a muncii de educație comunistă, cînd exemplul personal se exprimă prin vorbe și prin legi, nerespectate uneori chiar de acei indivizi care sînt însărcinați să vegheze asupra respectării lor. Am înțeles atunci — a cîta oară? — ce minunat ar fi dacă noi toți, fără excepție, ne-am gîndi cu consecvență la semnificația educativă a oricărui gest cotidian al nostru și nu am uita nici o clipă importanța exemplului pozitiv. Altfel, riscăm să trecem nepăsători pe lîngă mintea și sensibilitatea tînărului pe care-l educăm, precum ni se întîmplă să strivim neatent, din grabă, o floare cu bocancii noștri.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. I)

la nivelul anului trecut, recolta este apropiată mediei anilor 1970—1972.

Rezultate însemnate au fost obținute și în zootehnie. Dispunem în prezent de 6 milioane bovine, din care 3 milioane vaci și juninci, de peste 9 milioane porcine 14,6 milioane ovine și aproape 43 milioane păsări ouătoare. Producția agricolă asigură și în acest an satisfacerea în condiții corespunzătoare a cerințelor de aprovizionare a populației și a nevoilor economiei naționale.

Realizările obținute, dezvoltarea potențialului economic și creșterea venitului național au făcut posibilă îndeplinirea în bune condițiuni a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională în domeniul creșterii veniturilor oamenilor muncii, al ridicării nivelului de trai, material și cultural, al întregului popor.

A fost asigurată dezvoltarea în continuare a învățămîntului și ocrotirii sănătății, înflorirea continuă a științei și culturii.

Toate acestea demonstrează încă o dată justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, realismul prevederilor planului cincinal, marile posibilități și resurse de care dispune economia noastră socialistă, uriașa capacitate de creație a oamenilor muncii, forța unită a națiunii noastre socialiste condusă de Partidul Comunist Român pe calea socialismului și comunismului. Marile înfăptuiri dobîndite în acești trei ani sînt rodul eforturilor eroice ale clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, al muncii pline de abnegație și devotament a întregului popor care urmează neabătut politica partidului, își consacră toate forțele cauzei mărețe a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

Pentru toate aceste mari realizări, de la tribuna plenarei adresez, în numele Comitetului Central al partidului, cele mai calde felicitări muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, comuniștilor, organelor și organizațiilor de partid, întregului nostru popor. **(Aplauze puternice).**

Apreciind cum se cuvine succesele, rezultatele de seamă obținute în acești ani în toate domeniile de activitate, nu putem trece însă cu vederea neajunsurile și greșelile care s-au manifestat în viața economică și care au avut repercusiuni negative asupra dezvoltării producției, a eficienței ei, asupra creșterii venitului național. Astfel, trebuie spus că la o serie de produse fizice importante, sarcinile de plan nu au fost îndeplinite integral în acest an. Pierderile de producție determinate de neîncărcarea corespunzătoare a capacităților de producție au continuat să se mențină la un nivel ridicat. Indicii de utilizare a parcului de mașini-unelte au fost, de asemenea, sub prevederile de plan. S-au manifestat serioase rămineri în urmă în ce privește respectarea termenelor de dare în funcțiune a unor obiective, volumul investițiilor neterminate ajungînd, la sfîrșitul anului 1973, la circa 70 miliarde lei. În multe unități nu se realizează sarcinile de sporire a productivității muncii prevăzute în plan, se depășesc normele de consum la materiile prime, materiale și combustibil, se mențin ridicate rebuturile și dobînzile penalizatoare. Toate acestea impietează asupra eficienței fondurilor fixe productive. Viața demonstrează că lipsurile manifestate în procesul îndeplinirii planului nu provin, de cele mai multe ori, din cauze obiective, ci se datoresc faptului că problemele organizării activității productive, ale eficienței nu preocupă în măsură corespunzătoare ministerele și întreprinderile, organele de partid și de stat. Dacă, în condițiunile arătate, am realizat planul cu o depășire simțitoare și în acest an, este de înțeles că plusul de producție pe care l-am fi putut realiza ar fi fost cu mult mai mare dacă s-ar fi lucrat în toate sectoarele cu capacitatea maximă, folosindu-se pe deplin posibilitățile de care dispune astăzi economia românească.

Din constatările pe care le-am făcut în cursul diferitelor vizite în întreprinderi, în discuțiile cu activul de partid și de stat, în adunările ținute cu activele de partid județene, precum și în consfătuirile care au avut loc la Comitetul Central cu primii secretari județeni, cu cadrele economice de conducere a reieșit clar că printr-o muncă organizatorică mai perseverentă, concretă, toate aceste neajunsuri puteau fi înlăturate. Dispunem de tot ceea ce este necesar pentru a pune capăt lipsurilor ce se mai manifestă, pentru a asigura îmbunătățirea întregii noastre activități, îndeplinirea în bune condițiuni a sarcinilor ce stau în fața organelor și organizațiilor de partid, a organelor economice.

PRINCIPALELE SARCINI DE CARE DEPINDE REALIZAREA CU SUCCES A PREVEDERILOR PLANULUI PE 1974

Doresc să mă opresc acum asupra unor probleme de care depinde, după părerea mea, îndeplinirea în bune condițiuni a acestor prevederi și spre care trebuie să ne concentrăm forțele în anul ce urmează.

Unul din obiectivele centrale ale economiei noastre este asigurarea unei cît mai bune folosiri a **capacităților de producție**, atingerea la termenele prevăzute a parametrilor tehnico-economici proiectați pentru noile obiective. După cum ați putut remarca, planul însuși pune un accent mai mare pe folosirea intensă a capacităților de producție. Pentru a ne da seama de importanța covîrșitoare pe care o are această problemă, este bine să se rețină că sporirea cu numai un procent a gradului de folosire a capacităților de producție poate asigura o producție suplimentară de 5 miliarde lei, iar devansarea cu o lună a termenelor de realizare a parametrilor proiectați ar echivala cu un spor de circa 3 miliarde lei.

După cum știți, am realizat un volum mare de investiții, am construit multe întreprinderi noi, dotate cu tehnica avansată — și trebuie să facem totul pentru folosirea maximă a acestor capacități. De altfel, însuși ritmul de creștere a producției industriale de 16,7 la sută, prevăzut pentru anul 1974, nu este întîmplător, ci rezultatul dezvoltării capacităților de producție, a fondurilor fixe; el reflectă existența unor posibilități reale de a înfăptui aceste depășiri. De altfel, dacă ați reținut, tovarășul Florescu arăta aici că la fibre și fire sintetice producția va crește anul viitor cu 90 la sută — și aceasta nu datorită unor măsuri deosebite, ci pentru simplul fapt că în acest an au intrat în producție noi capacități, care vor asigura această creștere.

Trebuie să înțelegem că avem obligația față de clasa muncitoare, față de popor să facem totul pentru a folosi în mod rațional capacitățile pe care le-am creat, pentru a obține maximum de producție din fondurile fixe puse în producție în ultimii ani. Iată de ce, îmbunătățirea situației în acest domeniu impune tuturor ministerelor, centralelor și întreprinderilor să analizeze cît mai judicios gradul de folosire a spațiilor construite, luînd toate măsurile pentru asigurarea folosirii lor cît mai raționale și cu maximum de eficiență.

Trebuie să fie luate rapid măsuri energice pentru perfecționarea fluxurilor tehnologice și eliminarea locurilor înguste, care împiedică atingerea parametrilor maximi. O atenție deosebită trebuie acordată realizării la timp și în bune condițiuni a reparațiilor, întreținerii mașinilor, utilajelor și instalațiilor, asigurării pieselor de schimb necesare. Doresc, încă o dată, să atrag foarte serios atenția asupra necesității de a acorda mai multă atenție bunei întrețineri a utilajelor și mașinilor pe care le avem. Există lipsuri serioase în această privință. Se impune luarea unor măsuri hotărîte — în primul rînd, de către ministere, întreprinderi, organele tehnice — dar, totodată, și de către organizațiile de partid, de comitetele județene de partid, și, împreună cu ele, de sindicate, de organizațiile de tineret, pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii spre a asigura îngrijirea exemplară și funcționarea în cît mai bune condițiuni a utilajelor și mașinilor.

Trebuie să asigurăm respectarea cu sfințenie a normelor tehnice de exploatare! Să se ia toate măsurile pentru a nu se mai admite nici un fel de forțare a mașinilor și utilajelor, să asigurăm realizarea la timp și în bune condițiuni a tuturor reparațiilor și lucrărilor de întreținere. Este obligatoriu pentru toți cei care lucrează în economie, pentru toate organele și organizațiile, să facă totul pentru a asigura buna funcționare a acestei avuții, hotărîtoare pentru dezvoltarea întregii noastre societăți.

O altă sarcină de mare importanță pentru dezvoltarea activității noastre economice este buna organizare a activității întreprinderilor, a schimburilor, astfel încît să se asigure funcționarea cu toată capacitatea a tuturor utilajelor și mașinilor. Trebuie să acționăm pentru încărcarea corespunzătoare și integrală a tuturor schimburilor. Să punem capăt cu hotărîre împrăștierii forței de muncă în trei schimburi atunci cînd nu avem condițiuni pentru a lucra în trei schimburi. Trebuie să asigurăm ca fiecare schimb să funcționeze cu capacitatea deplină — și aceasta începînd cu schimbul I și schimbul II. Numai acolo unde avem forța necesară să trecem la organizarea schimbului III. Să organizăm aceasta în primul rînd la mașinile de bază, la mașinile grele, iar apoi — așa cum se prevede în Decretul din luna aprilie a acestui an — pe ateliere, sectoare, secții. Numai în măsura în care putem, să realizăm schimbul III complet pe întreaga întreprindere. Este inadmisibil ceea ce se întîmplă astăzi cînd unele ministere, centrale și întreprinderi admit împrăștierea și încărcarea necorespunzătoare a schimburilor de bază, pentru a putea prezenta indici statistici conform cărora se lucrează în trei schimburi; de fapt indicele de folosire a mașinilor și utilajelor nu arată nici măcar o încărcare completă a două schimburi.

Atrag foarte serios atenția tuturor întreprinderilor, comitetelor județene de partid, organelor de partid, sindicatelor de a trece imediat la măsuri pentru a pune ordine și disciplină în acest domeniu. Nu este vorba de realizarea unor economii de combustibil — deși și aceasta își are importanța ei — ci, înainte de toate, de a pune ordine și disciplină în producție.

Este demn de reținut faptul că irosirea unui singur minut din timpul de lucru al personalului productiv din industrie echivalează cu o producție de 3,3 milioane lei. Faceți socoteala cîte minute se pierd în fiecare întreprindere și cîte minute se pierd pe economie zilnic și veți constata ce mari pagube se aduc economiei naționale din cauza neajunsurilor în organizarea activității, a indisciplinei care se mai manifestă într-o serie de locuri de muncă.

De altfel, trebuie să atrag foarte serios atenția asupra necesității de a acorda mai multă atenție problemei disciplinei în muncă.

Trebuie să punem capăt cu hotărîre acestei stări de lucruri. Organizațiile de partid și sindicatele, organizațiile de tineret, trebuie să-și îndeplinească mai bine îndatoririle ce le revin în această direcție, să înțeleagă că — împreună cu conducerile întreprinderilor — sînt chemate să asigure ordinea și disciplina. Nu trebuie admisă nici o încălcare a normelor și regulilor de funcționare a întreprinderilor.

Punînd un accent corespunzător, în conformitate cu legislația țării, pe buna organizare a producției și a muncii, pe întărirea disciplinei, este necesar să acționăm cu toată fermitatea pentru reducerea orelor suplimentare care sînt cu totul nejustificate în raport cu gradul de folosire a capacităților de producție și a timpului de lucru. Trebuie să pornim de la faptul că prestarea orelor suplimentare trebuie să se realizeze, de regulă, numai în condițiile prevăzute de Codul muncii și numai atunci cînd există condiții pentru depășirea sarcinilor de plan. Planul trebuie realizat în programul normal de lucru, în timpul stabilit și nu în ore suplimentare. Chiar și atunci cînd se pune problema unei producții suplimentare, trebuie să avem în vedere dacă este asigurată aprovizionarea suplimentară tehnico-materială, dacă au fost realizate economii materiale care să permită efectuarea de ore suplimentare și dacă este asigurată desfacerea producției.

În sectoarele unde nu există activitate de producție continuă — determinată de însuși specificul proceselor tehnologice — trebuie să se evite munca în zilele de duminică și de repaus legal. Nu trebuie să mai admitem încălcarea legislației muncii și dezorganizarea procesului de producție prin sistemul orelor suplimentare care nu sînt justificate și nu aduc nimic în plus. Desigur, în ce privește construcțiile, ținînd seamă de specificul acestei activități, se va lucra conform reglementărilor legale, cu program sporit, compensîndu-se în mod corespunzător munca prestată în fond, și în industrie trebuie să aplicăm ceea ce s-a stabilit pentru sectorul minier: în zilele de duminică și de repaus legal să se realizeze întreținerea și reparațiile utilajelor și mașinilor.

Trebuie să introducem în aceste zile un schimb obligatoriu în sectorul mecanic, în sectorul de întreținere a mașinilor și utilajelor, urmînd ca personalului din aceste sectoare să i se dea zile libere în cursul săptămînii.

Trebuie aplicate mai hotărît directivele Congresului al X-lea privind **concentrarea, specializarea și cooperarea în producție.** Această sarcină se pune cu deosebire în construcția de mașini. Consiliul de coordonare pentru industria constructoare de mașini trebuie să ia de îndată măsuri pentru elaborarea unui program — care trebuie să fie aplicat încă în cursul anului 1974 — în vederea profilării și specializării tuturor întreprinderilor, trecerii la concentrarea unităților mici în unități economice puternice. Pentru a fi cît mai clar, am în vedere ca unitățile industriale mici de același profil — care aparțin diferitelor ministere, inclusiv cele ale industriei locale și cooperației meșteșugărești — să fie comasate treptat și să fie concentrate în întreprinderi mari, viabile, capabile să execute lucrări de înaltă tehnicitate.

Este inadmisibilă starea de fărîmițare care există la noi, faptul că se înființează tot felul de unități mici — cum am mai subliniat de cîteva ori; astfel de exemple pot fi date din mai multe județe. Membrii Comitetului Central le cunosc și nu vreau să mai insist asupra lor. Acest proces de concentrare este obligatoriu pentru dezvoltarea industriei noastre constructoare de mașini. Din 740—750 mii de salariați, care lucrează în domeniul construcțiilor de mașini, 280 000 lucrează la alte ministere, în industria locală și în cooperație. Iată de ce trebuie să realizăm cu hotărîre aceste sarcini, să înfăptuim mai rapid concentrarea producției. De asemenea, Consiliul trebuie să depună eforturi pentru a-și îndeplini în mai bune condițiuni sarcinile ce-i revin în soluționarea operativă a diferitelor probleme de coordonare a activității în acest domeniu. Programe de măsuri pentru îmbunătățirea cooperării și specializării în producție vor trebui stabilite și în industria chimică, industria ușoară și în alte ramuri.

Anul 1974 pune în centrul întregii noastre activități **sarcina creșterii eficienței economice a ridicării calității producției, reducerii cheltuielilor și sporirii rentabilității fiecărei întreprinderi.**

Creșterea productivității muncii — care se prevede să crească cu 9,6 la sută în 1974, față de 1973 — trebuie să fie de fapt ceva mai mare. Să tindem să ajungem la cel puțin 10 la sută. De aceea, ministerele, centralele, întreprinderile trebuie să acționeze cu toată fermitatea pentru mecanizarea și automatizarea producției, modernizarea tehnologiilor de fabricație, organizarea științifică a muncii, repartizarea rațională a forței de muncă, cu prioritate în sectoarele de producție.

Este necesar să fie luate toate măsurile pentru înfăptuirea sarcinii de reducere a costurilor de producție, a cheltuielilor materiale, care se mențin încă la un nivel ridicat. Volumul economiilor ce se prevede a fi realizat în anul viitor prin scăderea costurilor de producție se estimează, în industria republicană, la peste 9 miliarde lei, din care aproape 8 miliarde pe seama cheltuielilor materiale. Aceasta impune sporirea preocupărilor generale pentru reducerea consumurilor specifice de materii prime și materiale, îndeosebi pentru economisirea metalului, prin reproiectarea produselor și perfecționarea tehnologiilor de fabricație, precum și prin revizuirea normelor actuale în concordanță cu progresele tehnicii moderne. Trebuie, de asemenea, acționat hotărît pentru reducerea consumului specific în metalurgie, în industria chimică, industria ușoară, a lemnului, în construcții, pentru eliminarea risipei în producția și folosirea ambalajelor.

O condiție esențială pentru creșterea eficienței generale a economiei noastre este îmbunătățirea radicală a calității tuturor produselor. Lupta pentru ridicarea nivelului calitativ al producției trebuie să fie o sarcină de prim ordin, de fiecare zi, a tuturor colectivelor industriale, a muncitorilor, specialiștilor, a cadrelor de conducere din economie, a organelor și organizațiilor de partid — o sarcină patriotică a întregului nostru popor!

Acest obiectiv trebuie realizat, atît prin perfecționarea procesului de fabricație, cît și prin creșterea exigenței controlului de calitate. M-am referit, în ultimul timp, la o serie de exemple în această privință; le cunoașteți și nu vreau să mai insist asupra lor. Ministerele trebuie să asigure aparatura și instalațiile necesare verificării parametrilor calitativi ai tuturor produselor, efectuării la nivel corespunzător a probelor de rezistență și funcționare. De altfel, în această privință există legi — și eu atrag foarte serios atenția ministerelor și întreprinderilor să ia toate măsurile pentru îndeplinirea cu strictețe a prevederilor legale. La rîndul lor, inspectoratele de calitate și unitățile beneficiare au datoria să organizeze mai bine recepția produselor, să nu mai treacă cu vederea lipsurile pe care le constată. Ele nu trebuie să mai accepte, sub nici un motiv, mașini și utilaje necorespunzătoare.

Este necesar să se introducă mai multă ordine și în ce privește activitatea de omologare pentru a nu se mai permite introducerea în fabricație a unor produse care nu au fost bine puse la punct pentru fabricația de serie. La produsele de bază, omologarea va trebui să se facă chiar de comisii speciale, numite prin Decret al Consiliului de Stat.

Toate ministerele, centralele și întreprinderile, organele și organizațiile de partid, toți oamenii muncii să nu uite nici un moment că lupta pentru calitate este o problemă fundamentală a progresului general al economiei naționale în actuala etapă, a mersului înainte al întregii noastre societăți.

În planul pe 1974 un loc deosebit de important ocupă dezvoltarea *cercetării științifice*, introducerea rapidă în producție a cuceririlor științei și tehnicii moderne. Se prevăd sarcini pentru elaborarea tehnologiilor de fabricație în vederea realizării de noi mărci de oțeluri și laminate, de noi tipuri de mașini-unelte și aparate, mijloace de transport de mare capacitate, utilaje cu caracteristici superioare pentru industria construcțiilor, tipuri noi de nave și utilaje agricole. În industria electronică se pun sarcini mari pentru fabricarea echipamentelor de comandă, a mașinilor-unelte și de automatizare a producției, pentru crearea de noi tipuri de aparate de măsură și control. De asemenea, industria chimică are, în plan, sarcina de a realiza noi produse, de calitate superioară. Toate aceste obiective ale producției industriale moderne reprezintă sarcini centrale ale tuturor institutelor de cercetare științifică, ale tuturor oamenilor de știință și specialiștilor din țara noastră, a căror îndatorire supremă este de a contribui nemijlocit la progresul tehnologic al tuturor ramurilor industriale, la perfecționarea și modernizarea industriei noastre.

Cercetarea tehnico-științifică trebuie să contribuie la recuperarea rapidă a întîrzierilor existente în integrarea unor produse fabricate pe bază de licențe, la atingerea indicatorilor de eficiență ai acestor produse. Planul tehnic pe anul viitor trebuie să asigure valorificarea maximă a cercetărilor încheiate, introducerea lor în producție. Totodată, este necesar ca încă în cursul primului semestru al anului 1974 să fie finalizate acțiunile de cercetare și proiectare legate de programul de înnoire și modernizare a produselor și tehnologiilor de fabricație prevăzute pentru anul 1975, precum și în perspectiva anilor următori.

M-am referit la aceste aspecte ale activității de cercetare, legate îndeosebi de problemele introducerii în producție a realizărilor științei și de perfecționarea tehnologiilor și tehnicii noastre. Nu vreau să rămînă cineva cu impresia că va trebui să subapreciem cealaltă latură a activității de cercetare, mai generală, — fundamentală, cum se spune — care trebuie să abordeze problemele de perspectivă mai îndelungată, atît cele privind progresul țării noastre, cît și progresul general al omenirii.

Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie și institutele centrale de cercetări trebuie să exercite mai deplin atribuțiile ce le revin în îndrumarea și coordonarea activității de cercetare, să controleze mai exigent modul cum se realizează sarcinile de plan în domeniul științei și tehnologiei și felul cum se aplică în producție rezultatele cercetării. În viitor, planul tehnic va trebui să preceadă planul de producție, astfel încît condițiile de fabricație să se stabilească pe baza tehnologiilor deja elaborate. Numai astfel știința va putea aduce o contribuție cu adevărat eficientă la dezvoltarea rapidă a economiei noastre pe baze moderne. Este necesar ca organele de conducere din întreprinderi, centrale și ministere să urmărească realizarea planului tehnic, așa cum se urmărește îndeplinirea planului de producție.

Înfăptuirea în bune condițiuni a planului pe 1974 este condiționată în măsură hotărîtoare de buna **aprovizionare tehnico-materială a producției**, de gospodărirea judicioasă a resurselor de materii prime și materiale.

Trebuie menționat că și în acest an o mare parte din neajunsurile manifestate în activitatea economică au fost determinate de deficiențele și lipsurile în acest sector hotărîtor pentru bunul mers al economiei.

În planul pe 1974 sînt asigurate mijloacele necesare desfășurării în condițiuni corespunzătoare a producției. De altfel, și în acest an au fost asigurate, numai că nu s-a acordat atenția necesară înfăptuirii la timp și în bune condițiuni a aprovizionării.

Ceea ce se impune acum este luarea măsurilor pentru contractarea și livrarea ritmică a materiilor prime și semifabricatelor pe întreaga scară a economiei naționale, pentru fiecare întreprindere în parte. Totodată, este necesar ca Ministerul Aprovizionării, Comitetul de Stat al Planificării, împreună cu ministerele economice, să urgenteze realizarea sarcinilor trasate de mai mult timp cu privire la îmbunătățirea normelor de consum pe baza tehnologiilor moderne, să elaboreze mai rapid tipizarea materialelor, pieselor, subansamblelor și mașinilor utilizate, să asigure extinderea folosirii înlocuitorilor.

Ați auzit aici că numai în sectorul producției de oțeluri speciale pentru chimie, sînt 30 000 de diferite mărci și tipodimensiuni. Chiar și 15 000 — cît au spus tovarășii că s-a stabilit să rămînă — este exagerat de mult. Trebuie să ajungem la o tipizare nu cu zecile de mii de sortimente, și nici cu miile, ci mult mai restrînsă. Altfel nu putem organiza o producție economică, cu rezultate bune, calitativ corespunzătoare. Cadrele economice, organele de partid și de stat trebuie să înțeleagă că buna gospodărire a resurselor alocate nu este numai o problemă a compartimentelor de aprovizionare, ci o sarcină economică generală care privește fiecare minister, fiecare centrală și întreprindere, pe fiecare om al muncii.

Soluționarea tot mai bună a problemelor aprovizionării impune și intensificarea eforturilor pentru punerea în valoare de noi rezerve de materii prime, pentru elaborarea tehnologiilor necesare valorificării resurselor cu un conținut util mai redus sau aflate în condițiuni mai dificile de exploatare. Ministerul Aprovizionării, Comitetul de Stat al Planificării trebuie să cunoască în permanență modul în care se asigură baza materială a planului și să intervină operativ ori de cîte ori apar dereglări în procesul de aprovizionare. Recent, Comitetul Executiv al Comitetului Central a aprobat măsuri privind îmbunătățirea reglementării stocurilor de materiale și produse, în concordanță cu prevederile de plan. Se impune chiar pentru planul următor o îmbunătățire a unor stocuri de producție; nu se poate concepe o activitate corespunzătoare cu un stoc de producție de o zi sau de două zile. Chiar dacă avem rezervele de plan necesare, trebuie totuși să ajungem în mod treptat la ceea ce s-a stabilit mai de mult, ca pentru fiecare ramură și subramură să se asigure stocuri corespunzătoare procesului de producție. Iată de ce consider că este necesar să mai analizăm această problemă și să-i aducem îmbunătățiri încă pînă la începutul anului 1974. Ministerul Aprovizionării, celelalte organe centrale trebuie să cunoască întotdeauna stocurile existente pe economie și să acționeze rapid pentru redistribuirea și valorificarea lor în concordanță cu nevoile procesului de producție.

(Continuare în pag. a III-a)

OBIECTIVELE PLANULUI PE 1974 ASIGURĂ CONTINUAREA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN RITM ÎNALT, ÎNFĂPTUIREA PROGRAMULUI ELABORAT DE CONGRESUL AL X-LEA ȘI CONFERINȚA NAȚIONALĂ

Stimați tovarăși,

Proiectele planului și bugetului pe anul 1974 asigură înfăptuirea consecventă a programului elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională, dezvoltarea într-un ritm mai înalt a economiei naționale, ridicarea la un nivel calitativ superior a întregii activități economico-sociale. Analizele și dezbaterile organizate, cu participarea masei de oameni ai muncii, pentru fundamentarea prevederilor, examinarea succesivă a mai multor variante și alegerea celei considerate mai corespunzătoare, conducerea de către partid a întregii munci de elaborare a obiectivelor de dezvoltare economică, dau planului pe anul 1974 un caracter realist, fac ca el să răspundă în bune condițiuni posibilităților economiei noastre, cerințelor mersului înainte pe drumul edificării societății socialiste multilateral dezvoltate.

Planul realizează cuprinderea unitară a diferitelor laturi ale activității economice și sociale. Pentru prima oară, planul anual este desfășurat și pe ramuri și subramuri. Pornind de la rolul crescînd al centralelor în conducerea proceselor economice, am stabilit ca, începînd din 1974, acestea să primească sarcini directe prin planul național unic. De asemenea, în plan s-au înscris și sarcinile dezvoltării în profil teritorial pe județe.

Principalii indicatori ai dezvoltării economice și sociale a Republicii Socialiste România în anul 1974

	U. M.	1973 Preliminat	1974 Plan cincinal	Nivele actuale	% 1974/1973 (col. 3 : col. 1)
A	B	1	2	3	4
1. Producția globală industrială	mld lei	429,2	473,7	501,0	116,7
2. Producția globală agricolă	mld lei	93,2	113,2	113,2	121,5
3. Volumul total al transp. mărfuri	mld. tone km	108,3	146,6—160,1	120	110,8
4. Investiții totale în econ. națională	mld lei	102,7	117,3	121,3	118,1
din care: — construcții-montaj	mld lei	48,4	48,9	50,4	104,1
5. Volum total de comerț exterior	mil. lei val.	34.759	32.937	49.103	141,3 *)
a) Export total	mil lei val.	18.066	18.145	25.934	143,5 *)
din care: — devize libere	mil. lei. val.	8.092	8.189	14.268	176,3
b) Import total	mil. lei val.	16.693	14.792	23.169	138,8 *)
din care: — devize libere	mil. lei val.	8.012	5.748	12.082	150,8
6. Productivitatea muncii în industria republicană	lei/salariat	197.490	214.900	216.600	109,6
7. Număr total de salariați	mii	5.780	5.895	6.030	—
8. Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	mld. lei	117,3	126,3	128,7	109,7
9. Volumul prestațiilor de servicii către populație	mld. lei	22,6	24,1	25,6	113,3
10. Cheltuieli la 1.000 lei producție marfă în ind. republicană	lei	848,9	825,5	825,5	97,2
din care: — cheltuieli materiale	lei	707,0	687,3	687,3	97,2
11. Venitul național	mld. lei	291,8	322,4	334,5	114,6
12. Fondul de salarii	mld. lei	119,8	132,1	134,0	111,9
13. Veniturile reale pe un locuitor	lei lunar	835	875	907	108,6

*) *Menționez că datele privind comerțul exterior atît la export cît și la import — reflectă evoluția prețurilor pe piața internațională, care — după cum se știe — au înregistrat în ultima perioadă creșteri însemnate.*

Prevederile planului asigură dezvoltarea în continuare a avuției noastre naționale, îmbunătățirea și modernizarea structurii economiei, valorificarea tot mai rațională și eficientă a resurselor materiale și umane ale societății, înfăptuirea integrală și chiar devansarea prevederilor cincinalului în domeniul creșterii nivelului de trai al poporului.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

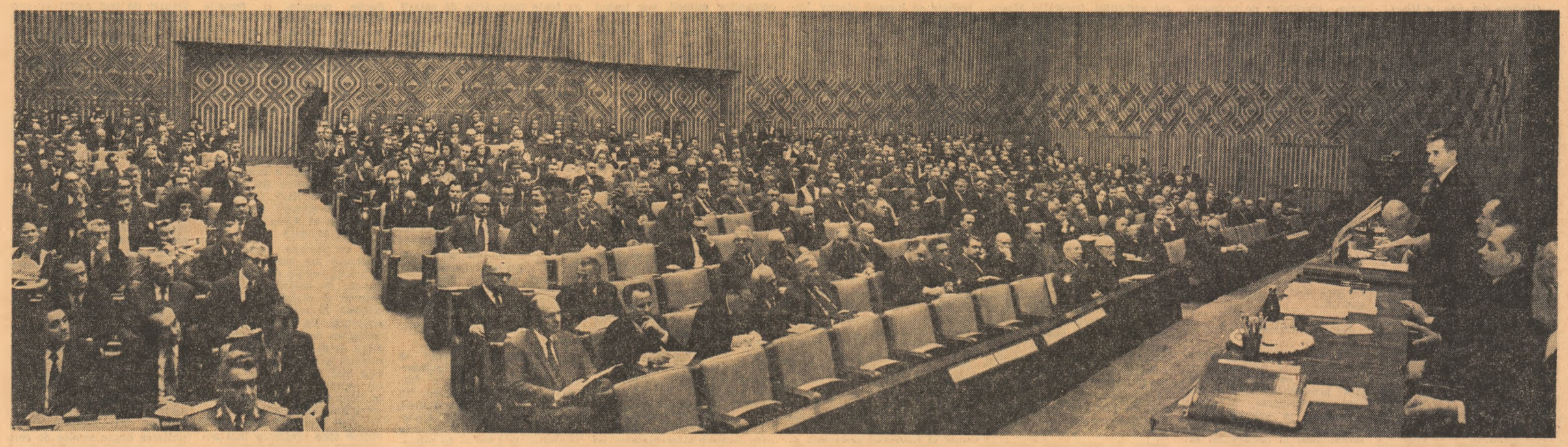

(Urmare din pag. a II-a)

DEZVOLTAREA RESURSELOR ENERGETICE ALE ȚĂRII, GOSPODĂRIREA RAȚIONALĂ A COMBUSTIBILULUI ȘI ENERGIEI — CONDIȚIE A PROGRESULUI NEÎNTRERUPT AL ECONOMIEI NAȚIONALE

Stimați tovarăși,

O problemă fundamentală a dezvoltării economico-sociale a țării în prezent și în perspectivă — care de mai mult timp a făcut obiectul unei atenții speciale a conducerii de partid și de stat, în ultima perioadă elaborîndu-se reglementări cu caracter legislativ — o constituie dezvoltarea resurselor energetice, folosirea mai judicioasă și reducerea consumului de combustibili și energie. Așa cum am mai arătat, consumul energetic a sporit în țara noastră într-un ritm mai înalt decît venitul național. Dacă am accepta în continuare creșterea consumurilor în același ritm, am risca să ajungem în imposibilitatea de a asigura combustibilul și energia necesară realizării obiectivelor de dezvoltare economico-socială a țării. Pe de altă parte, trebuie să arătăm că nu s-a acționat suficient de energic nici pentru punerea în valoare a tuturor resurselor proprii ale României. Am mai menționat, dar doresc, fiind aici membrii Comitetului Central, să subliniez încă o dată că, în comparație cu alte țări, raportul dintre venitul național și consumul de energie pe locuitor este la noi necorespunzător. În timp ce venitul național pe locuitor este de cîteva ori mai mic decît al unor state dezvoltate din Europa, consumul de energie este apropiat de al acestora. Iată de ce problema folosirii judicioase a combustibilului nu este legată de conjunctura actuală, ci reprezintă o problemă esențială a orientării și dezvoltării economiei noastre în general.

După cum știți, problema energiei se pune în prezent — și tot de mai mult timp de altfel — în mod foarte acut în toate țările lumii, și aceasta nu numai sub raport conjunctural, ci din punct de vedere al înseși dezvoltării în perspectivă a civilizației. Unele calcule de prognoză arată că dacă ritmul actual de creștere cu circa 8 la sută la consumul de gaze și țiței în lume se va menține neschimbat pînă în anul 2 000, rezervele mondiale de țiței se vor epuiza în proporție de aproape 90 la sută iar cele de gaze naturale de circa 75 la sută. Este, desigur, vorba de rezervele cunoscute în momentul actual.

Se ridică, deci, în mod imperios necesitatea unei reorientări ferme în domeniul consumului de combustibil și energie, a stabilirii unei politici riguroase de economisire a tuturor formelor de energie, mai ales a țițeiului și gazelor, de folosirea maximă a altor resurse energetice de care dispune țara noastră, precum și a adoptării unor noi soluții și tehnologii de producere a energiei.

Pentru reglementarea imediată a problemelor a fost adoptat recentul Decret al Consiliului de Stat care stabilește măsuri de gospodărire mai judicioasă și economisire a resurselor energetice. Criteriul economiei de combustibil va trebui însă să guverneze însăși concepția generală a dezvoltării în perspectivă a economiei noastre naționale, principiile pe baza cărora vom acționa pentru profilarea producției de bunuri materiale în concordanță cu realitățile și cerințele epocii noastre.

Planul pe 1974 prevede reduceri substanțiale la consumul de combustibil, energie electrică și termică. Pentru realizarea unei dezvoltări economice ce va avea drept rezultat un spor al venitului național de 14,6 la sută față de 1973 și o creștere a producției industriale de 16,7 la sută, consumul de energie electrică se va majora cu 9,3 la sută, iar cel al energiei primare cu 7,0 la sută. Va trebui acționat cu toată fermitatea pentru scăderea consumurilor tehnologice în centralele electrice și a pierderilor de energie în rețele, pentru reducerea mai accentuată a normelor de consum în industrie, transporturi, construcții, pentru modernizarea instalațiilor, realizarea de economii la iluminatul public și comercial, precum și în consumul casnic. Vor trebui realizate reduceri la consumul de benzină, motorină, păcură, combustibil lichid ușor, prin optimizarea traseelor de transport, evitarea curselor în gol, limitarea vitezelor de circulație, casarea autovehiculelor cu grad avansat de uzură, raționalizarea consumului locomotivelor, tractoarelor și a altor mijloace de transport, creșterea tracțiunii Diesel, reducerea consumului de energie termică.

Toate aceste măsuri vor trebui amplificate într-un program de perspectivă consacrat dezvoltării și utilizării raționale a bazei energetice a țării noastre.

În condițiile scăderii resurselor energetice și hidrocarburilor pe plan mondial și ale unor rezerve interne limitate de țiței și gaze — și care trebuie destinate în primul rînd chimizării — una din căile pe care va trebui să mergem în viitor va fi extinderea utilizării combustibililor solizi, a cărbunilor și șisturilor bituminoase. Rezervele de cărbune și șisturi de care dispunem sînt destul de mari, asigură pentru o perioadă îndelungată producția necesară de energie. Trebuie să spunem că și în orientarea generală s-au neglijat aceste resurse iar Ministerul Minelor și Petrolului nu a acordat atenția necesară și n-a realizat în ultimii ani prevederile planului la producția de cărbune. Se acționează cu destulă încetineală pentru realizarea sarcinilor stabilite cu ani în urmă în vederea valorificării șisturilor bituminoase.

Trebuie să analizăm mai temeinic resursele hidroenergetice ale apelor interioare și ale Dunării și să intensificăm activitatea pentru punerea lor în valoare. După unele aprecieri, în momentul de față, în centralele hidroenergetice nu folosim decît 20 la sută din resursele de care dispunem. De asemenea, este necesar să înfăptuim în cel mai scurt timp programul stabilit de Comitetul Executiv privind trecerea la construirea de centrale nucleare.

Vor trebui stabilite măsuri pentru trecerea treptată a centralelor termoelectrice în funcțiune și în curs de construcție de pe consumul de gaze și păcură pe consumul de combustibili solizi. Este necesar să facem acest lucru în vederea asigurării pe o perioadă mai îndelungată a resurselor de petrol și gaze pentru chimizare. Paralel, trebuie intensificate cercetările geologice, de punere în valoare a rezervelor existente. Mă așteptam ca tovarășul Almășan să vorbească aici de faptul că extragem numai 30 la sută — sau chiar sub 30 la sută — din rezervele cunoscute de țiței, restul rămînînd în subsol; ori pe plan mondial se merge pînă la 60—70 la sută. Deci, chiar în ceea ce cunoaștem și în terenurile pe care le-am exploatat dispunem încă de rezerve considerabile care, luînd măsuri corespunzătoare, le putem pune în valoare.

În general, va trebui să se acționeze pentru înlocuirea instalațiilor care folosesc gaze și păcură, cu instalații profilate pe utilizarea cărbunelui energetic. Fiind aici și primii secretari, precum și mulți tovarăși care lucrează în agricultură, reamintesc din nou necesitatea de a se renunța la construcțiile care se fac în agricultură pentru uscarea produselor agricole, a fînețurilor și altor produse, cu combustibil. Trebuie folosit combustibilul inepuizabil de care dispunem — energia solară —, pe care n-o utilizăm cum trebuie. În loc să uscăm cerealele și fînețurile așa cum s-a făcut de sute și sute de ani, noi consumăm energie electrică, combustibili, ceea ce este cu totul neraațional. Trebuie să lichidăm cu desăvîrșire această situație.

Conform programelor aprobate, este necesar să înceapă asimilarea și fabricarea de cazane, instalații de ardere, arzătoare cu randament ridicat, atît pentru noile obiective industriale, cît și pentru înlocuirea în anii viitori a instalațiilor cu randament redus din întreprinderile existente, precum și a aparaturii de măsură și control, de automatizare, destinate instalațiilor de ardere.

Ministerele, centralele și întreprinderile vor trebui să asigure recuperarea cît mai largă a resurselor energetice secundare. Pentru fiecare unitate trebuie stabilit un program energetic cît mai rațional.

Vor trebui elaborate în cel mai scurt timp normative precise privind încălzirea și iluminatul spațiilor de producție, a construcțiilor social-culturale și a locuințelor, spre a asigura satisfacerea necesarului de energie și combustibil în mod rațional. Același lucru se impune și pentru industrie, pentru comerț, pentru toate domeniile de activitate. Totodată, vor trebui stabilite soluții pentru optimizarea rețelei electrice, de telecomunicații, în vederea reducerii consumului de cabluri și becuri electrice.

După unele aprecieri, trebuie să reducem cel puțin la jumătate actualele rețele de iluminat. Sînt locuri unde stîlpii sînt așezați din 15 în 15 metri sau din 20 în 20 de metri ; or, aceasta este cu totul de neadmis. Trebuie să adoptăm norme precise în această privință. În afară de energie, se consumă neraațional cabluri și alte materiale.

Se impune ca, de îndată, să ia ființă și să-și îndeplinească atribuțiile prevăzute în decret Comisia Permanentă pentru Coordonarea, Avizarea și Controlul consumului de combustibil și de energie electrică și termică.

În procesul îmbunătățirii permanente a structurii ramurilor și subramurilor industriale, este evident că în viitor va trebui să dezvoltăm cu precădere industriile cu consumuri energetice reduse, cu produse de înaltă valoare ce încorporează muncă complexă, calificarea tehnică superioară, reducînd continuu producția ce înglobează un mare consum de materii prime și energie și cu o valoare mică, precum și tehnologiile învechite care determină consumuri ridicate de combustibil și energie. În lucrările de definitivare a proiectului planului cincinal pe perioada 1976—1980 și a prognozelor pînă în 1990, aceste probleme trebuie să-și găsească o soluționare cît mai judicioasă.

AGRICULTURA — RAMURĂ DE BAZĂ A ECONOMIEI NAȚIONALE — TREBUIE SĂ STEA PERMANENT ÎN ATENȚIA ORGANELOR DE PARTID ȘI DE STAT

Stimați tovarăși,

În domeniul **agriculturii**, planul pe 1974 prevede sarcini mari, printre care obținerea unei producții de cereale de peste 18 milioane tone, creșterea efectivelor de animale și sporirea cu 10 la sută a producției animaliere. În vederea realizării acestor obiective se prevăd resurse importante pentru dezvoltarea bazei materiale a agriculturii. Volumul de îngrășăminte alocat agriculturii va fi cu 45 la sută mai mare decît în 1973, iar suprafața amenajată pentru irigații va ajunge la sfîrșitul anului 1974 la aproape un milion și jumătate. Va spori gradul de mecanizare a lucrărilor agricole, urmînd ca la sfîrșitul anului viitor agricultura să dispună de circa 116 mii tractoare, 11 mii combine autopropulsate și de o gamă largă de alte mașini care vor permite efectuarea în condițiuni superioare a lucrărilor agrotehnice. Aș dori să atrag atenția asupra măsurilor pentru realizarea programului de irigații, îndeosebi a irigațiilor așa-zise în regim gospodăresc, unde există foarte serioase rămîneri în urmă. Va trebui ca mîine să se analizeze cu toate comitetele județene de partid și cu Ministerul Agriculturii situația în această privință pe fiecare județ și să stabilească măsurile corespunzătoare. Va trebui să luăm, de asemenea, măsuri pentru a asigura folosirea mai bună a suprafețelor irigate, avînd în vedere lipsurile care se mai manifestă în această direcție. Totodată, este necesar să se acorde toată atenția realizării programului de mecanizare, pe care l-am discutat nu de mult, menit să asigure strîngerea la timp a recoltei.

O condiție importantă a îndeplinirii prevederilor planului în agricultură o constituie mai buna folosire a fondului funciar. Trebuie arătat că continuă să se practice o risipă inadmisibilă a acestui bun de interes național. Am mai discutat o dată — și doresc să subliniez din nou — că, indiferent de proprietate, pămîntul aparține întregului popor, este o avuție națională și nimănui nu-i este admis să distrugă, sub o formă sau alta, acest bun al națiunii noastre. Dacă lucrurile nu sînt clare, să aducem precizările corespunzătoare prin lege, neschimbînd caracterul proprietății, dar declarînd pămîntul avuție națională, ce trebuie administrată după regulile stabilite de stat, care reprezintă interesele întregului nostru popor. Se pare că unii consideră că dacă dețin în proprietate, sub o formă sau alta, diferite suprafețe de pămînt, acesta este la discreția lor, pot face cu pămîntul ce vor ! Pămîntul este al întregii națiuni și trebuie să-l tratăm ca atare !

Trebuie cu hotărîre aplicate prevederile legii privind reglementarea scoaterii pămîntului din circuitul agricol, măsurile de reintroducere în producție a altor suprafețe. Subliniez din nou ceea ce am spus și astăzi cînd am intervenit în discuții, și anume necesitatea de a se crea un fond special, din plata pe care întreprinderile sau alte instituții o fac pentru pămînt, pentru dezvoltarea fondului funciar. Rezerve avem ; de-a lungul fiecărui curs de apă putem valorifica mii și mii de hectare, printr-o bună gospodărire și organizare. Sînt încă în Delta Dunării cîteva sute de mii de hectare care pot fi puse în producție agricolă. Independent de aceste rezerve, problema este de a merge hotărît la restrîngerea construcțiilor, industriale și agricole, la amplasarea lor judicioasă pentru economisirea fiecărui metru de pămînt. Comitetele județene de partid, consiliile populare, organele agricole trebuie să-și îndeplinească în mai bune condițiuni sarcinile care le revin prin lege în această direcție.

Vor trebui, de asemenea, luate măsuri energice pentru traducerea în viață a tuturor prevederilor programului de irigații, sporindu-se exigența în executarea lucrărilor. În acest domeniu se manifestă încă foarte serioase neajunsuri. Recepția noilor sisteme de irigație va trebui să se facă în viitor de către o comisie specială numită prin Decret al Consiliului de Stat. Mă refer, desigur, la irigațiile mari. Sistemul de astăzi cînd cei care execută fac și recepția, este cu totul necorespunzător. Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și Uniunea Cooperativelor Agricole de Producție, consiliile populare, conducerile unităților agricole, trebuie să asigure executarea la timp a tuturor lucrărilor de desecare, de scurgere a apelor, a tuturor acțiunilor de îmbunătățiri funciare prevăzute în plan. Nu trebuie considerat că dacă în toamna aceasta am avut secetă trebuie să renunțăm la realizarea programului de desecări, de regularizare a cursurilor de apă și de aplicare a măsurilor care se impun pentru prevenirea inundațiilor. Organele și organizațiile de partid, organele agricole, consiliile populare și uniunile cooperatiste trebuie să înțeleagă că poartă o mare răspundere pentru realizarea la timp și în cele mai bune condițiuni a tuturor lucrărilor agricole de care depinde în mod hotărîtor sporirea continuă a producției agricole.

Este necesar să se asigure mai buna exploatare și folosire a parcului de mașini agricole, organizarea mai judicioasă a muncii în întreprinderile agricole de stat și cooperative, mobilizarea tuturor forțelor oamenilor muncii de la sate, în vederea executării fiecărei munci agricole la timpul optim, cu respectarea riguroasă a regulilor agrotehnicii moderne.

Experiența acestui an a arătat încă o dată că nerealizarea planului de producție vegetală s-a datorat nu numai condițiilor climatice nefavorabile — și poate nu în primul rînd acestor condiții —, cît, mai ales, lipsurilor în executarea însămînțărilor și a lucrărilor de întreținere a culturilor. Aceasta o dovedește și faptul că, în cadrul aceleiași gospodării, sau în cadrul aceluiași județ sau zone, în unele gospodării s-au realizat producții de 2—3 ori mai mari decît în altele vecine. Această situație trebuie lichidată cu desăvîrșire în activitatea pentru asigurarea recoltei anului viitor.

O atenție sporită va trebui acordată cultivării plantelor tehnice, de care economia noastră are nevoie în mod stringent și care aduc totodată venituri mari unităților agricole și asigură creșterea avuției naționale. Județele trebuie să-și asigure, de asemenea, în mai mare măsură producția de cartofi necesară aprovizionării locale. Trebuie să fie îmbunătățită și producția de sfeclă de zahăr și floarea-soarelui, care se află încă sub posibilitățile agriculturii noastre. Au fost stabilite unele măsuri pentru asigurarea încă din anul viitor a unor producții sigure pentru fondul central, pe un anumit număr de suprafețe. Va trebui ca, în cursul zilei de mîine, să repartizăm pe județe suprafața care trebuie realizată obligatoriu de către fiecare comitet județean — în condițiunile stabilite de irigații, îngrășăminte și mecanizare — pentru a asigura obținerea cantităților de care avem nevoie.

În ce privește producția de legume, după cum am mai menționat, am obținut anul acesta o recoltă bună. Cu toate acestea, există încă condiții pentru a realiza o sporire mult mai mare a recoltei, față de ceea ce am obținut în acest an, atît la culturile de cîmp cît și în sere. De asemenea, la fructe și struguri, deși producția a crescut, rezultatele nu sînt încă pe măsura eforturilor făcute în vederea dezvoltării patrimoniului viti-pomicol. De aceea este necesar să se ia măsuri pentru valorificarea mai bună a marilor rezerve din acest domeniu. S-a demonstrat și în acest an că atunci cînd se iau măsurile corespunzătoare, influențele climei nefavorabile pot fi diminuate mult.

Creșterile pe care ni le propunem în domeniul zootehniei impun îmbunătățirea radicală a reproducției și întreținerii șeptelului, cu deosebire în complexele zootehnice de tip industrial și în general în toate sectoarele. Trebuie să înțelegem că sînt necesare măsuri hotărîte de îmbunătățire a raselor de animale din țara noastră, îndeosebi de bovine, ținîndu-se seama că unele din ele sînt degenerate, nu mai pot da nici măcar atît cît consumă. Acționăm, în această privință, cu foarte mare încetineală. Consider că prin plan trebuie să dăm o atenție mai mare aducerii din import a unor rase de animale corespunzătoare, pentru a grăbi îmbunătățirea șeptelului. Nu putem să mai așteptăm pînă cînd vom realiza aceasta cu forțele proprii ; ne-ar trebui probabil cîteva zeci de ani. Or, această problemă trebuie s-o rezolvăm în 3—4 ani.

O atenție de prim ordin va trebui să fie dată gospodăririi raționale a furajelor, creării în următorii ani a unor rezerve importante, pentru ca zootehnia să poată face față oricăror situații deosebite. În acest scop se impune folosirea mai eficientă a suprafețelor de pășuni și fînețe naturale, punerea la termen în funcțiune a tuturor capacităților prevăzute în plan pentru producerea furajelor proteice, urgentarea realizării programului de mecanizare a recoltării și pregătirii furajelor de mare volum.

Dezvoltarea zootehniei cere, de asemenea, punerea mai bună în valoare a posibilităților existente în gospodăriile populației pentru sporirea efectivelor și a producției animale. Comitetele județene de partid, organele agricole și consiliile populare, în conformitate cu sarcinile stabilite, trebuie să acționeze mai perseverent pentru dezvoltarea zootehniei în gospodăriile populației, acordîndu-le acestora întregul sprijin de care au nevoie.

În general, doresc să atrag încă o dată atenția — deși am făcut aceasta și în ședința cu primii-secretari — asupra necesității ca consiliile populare, comitetele județene de partid să-și îndeplinească în mai bune condiții sarcinile importante ce le revin în domeniul agriculturii. Fiecare județ dispune de mari posibilități și trebuie să facem totul ca să obținem încă din anul viitor o îmbunătățire radicală a activității în agricultură, o creștere mai substanțială a producției agricole.

CREȘTEREA VENITULUI NAȚIONAL ȘI RIDICAREA NIVELULUI DE TRAI AL POPORULUI — ROD AL POLITICII ECONOMICE A PARTIDULUI DE DEZVOLTARE ACCELERATĂ A BAZEI TEHNICO-MATERIALE A SOCIETĂȚII

Stimați tovarăși,

O problemă hotărîtoare pentru îndeplinirea în bune condiții a întregului program de dezvoltare economico-socială a țării o constituie **asigurarea și pregătirea forței de muncă.** În ultimii ani, ca urmare a uriașului progres economic înregistrat în țara noastră, în structura socială au avut loc profunde schimbări și mutații cu influențe deosebit de puternice asupra utilizării și repartizării forței de muncă.

În primii trei ani ai cincinalului numărul salariaților din industrie și alte sectoare neagricole a crescut cu 645 000. Anul 1974 prevede creșterea forței de muncă ocupate în industrie și alte ramuri cu încă 230 000 de persoane. Ponderea celor ocupați în industrie și alte ramuri neagricole va crește de la 56,8 la sută în 1973, la circa 59 la sută în 1974. Toate aceste schimbări profunde care au avut loc în ultima vreme și sînt în curs de desfășurare în domeniul forței de muncă, cer adoptarea unor măsuri serioase pentru recrutarea și calificarea oamenilor muncii, atît în industrie cît și în agricultură, precum și în celelalte domenii ale economiei naționale. Nu trebuie să uităm că și producția modernă din agricultură impune un înalt nivel de cunoștințe științifice și tehnice, o pregătire care să corespundă condițiilor actuale de mecanizare și chimizare în care se desfășoară munca în această ramură economică. Se impun eforturi perseverente pentru asigurarea cadrelor calificate necesare noilor obiective industriale, cu atît mai mult cu cît în anul următor peste o treime din sporul de producție se va realiza în capacitățile industriale noi. În această ordine de idei trebuie să subliniez încă o dată necesitatea de a acorda o atenție sporită atragerii maselor de femei în activitatea productivă, în întreaga viață socială.

Îndeplinirea în cele mai bune condiții a acestor sarcini impune întocmirea de către ministere, comitetele județene de partid, centrale și întreprinderi a unor măsuri concrete de recrutare și calificare a forței de muncă. Trebuie să înțelegem că formarea cadrelor, ridicarea nivelului profesional și tehnic al acestora constituie azi factorul hotărîtor al dezvoltării generale a țării noastre. În toate întreprinderile trebuie să se aplice cu rigurozitate prevederile legale privind perfecționarea permanentă a pregătirii profesionale a tuturor salariaților, reciclarea cadrelor, ca o condiție esențială a ridicării calitative a întregii activități economico-sociale.

Îndeplinirea acestor sarcini impune îmbunătățirea în continuare a activității de învățămînt, aplicarea hotărîrilor Plenarei Comitetului Central din iulie acest an. Vor trebui luate măsuri pentru ca în anul viitor practic întreaga promoție de absolvenți ai clasei a 8-a să fie cuprinsă în prima etapă a liceului. În acest fel, în învățămîntul profesional ar urma să fie incluși, de regulă, absolvenți ai clasei a X-a a școlii generale. În învățămîntul mediu va trebui să se pună în continuare un accent deosebit pe extinderea liceului de specialitate. Așa cum se prevede în plan, din necesarul de muncitori calificați pe anul viitor, 138 000 vor trebui asigurați din rîndul absolvenților învățămîntului profesional și liceelor de specialitate. Este, de asemenea, necesar să acordăm și în continuare o mai mare atenție învățămîntului superior, pregătirii cadrelor pentru toate sectoarele de activitate, spre a putea îndeplini în mai bune condiții sarcinile mari care le revin în procesul dezvoltării societății noastre socialiste.

Stimați tovarăși,

În 1974 se prevede realizarea unui volum de investiții din fondurile statului de 111

(Continuare în pag. a IV-a)

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a III-a)

miliarde lei, cu 20,7 la sută mai mare decît în 1973. Se impun deci măsuri foarte hotărîte pentru a realiza la timp și în bune condiții acest program deosebit de important.

O caracteristică a planului pe anul viitor, după cum ați putut constata, este orientarea mai judicioasă și rațională a eforturilor în domeniul investițiilor, prin reducerea cheltuielilor pentru clădiri și dirijarea fondurilor cu prioritate spre dotarea cu mașini și utilaje moderne. Față de planul inițial din vară, prin propunerile prezentate plenarei s-a realizat o reducere de circa 5 miliarde lei în domeniul lucrărilor de construcții. Ca urmare, ponderea construcțiilor-montaj în totalul investițiilor va fi în anul 1974 de circa 39 la sută față de 45 la sută în 1973. Trebuie spus însă că și acest nivel este încă mare, fiind determinat și de faptul că partea covîrșitoare o reprezintă investițiile aflate în construcție. Ministerele, centralele, întreprinderile, organizațiile de partid, vor trebui să continue acțiunea de reducere a volumului de construcții, prin eliminarea lucrărilor care nu corespund necesităților strict funcționale sau tehnologiilor de producție. Pentru viitor vor trebui revizuite riguros toate proiectele de execuție, astfel ca în 1975 ponderea construcțiilor-montaj în totalul investițiilor să ajungă la cel mult 35 la sută, urmînd a fi redusă în continuare.

Este necesar să se acționeze mai energic pentru scurtarea termenelor de execuție a lucrărilor de investiții și introducerea cît mai rapidă în circuitul economic a noilor capacități. Atrag serios atenția asupra faptului că în prezent pe șantiere există utilaje nemontate în valoare de peste 5 miliarde lei. Ministerele, centralele, organizațiile de partid trebuie să îndrepte toate forțele spre asigurarea montării cît mai grabnice a acestor utilaje și punerea rapidă în funcțiune a noilor obiective.

În anul viitor este nominalizat în planul unic național întregul volum de investiții, renunțîndu-se la așa-zisele obiective și lucrări necentralizate, care au generat cheltuiala neeconomicoasă a unor importante fonduri și resurse materiale. Este vorba, ca orice lucrare de investiție să aibă aprobarea organelor centrale și să corespundă necesităților programului de dezvoltare economico-socială a țării. Nimeni, sub nici un motiv, nu va mai putea începe altfel o lucrare de investiții. În privința aceasta legea planului va trebui să fie foarte clară! Aceasta nu înseamnă deloc o limitare a atribuțiunilor, a autonomiei, care rămîn foarte largi în realizarea planului, în adoptarea măsurilor necesare bunei executări a lucrărilor de investiții. Dar nimeni nu poate pretinde că autonomia și atribuțiunile înseamnă folosirea banilor societății, a avuției naționale fără control și fără aprobare. Trebuie să înțelegem că mijloacele de care dispune societatea sînt unice și trebuie folosite într-o direcție unică și nu putem lăsa la dispoziția fiecăruia să le cheltuiască cum dorește. Mijloacele generale ale societății trebuie administrate în mod unitar, așa cum prevede legea de plan și legea financiară. Fiecare poate să-și gospodărească mijloacele proprii cum vrea, dar pentru resursele statului există un singur administrator — și acest lucru trebuie să fie clar pentru toată lumea!

Pornind de la faptul că stadiul pregătirii studiilor tehnico-economice pentru unele obiective este nesatisfăcător, se impune ca toate conducerile ministerelor să ia neîntîrziat măsuri pentru urgentarea încheierii documentațiilor și asigurarea procurării utilajelor necesare noilor obiective.

Am rămas cu impresia, din cele ce au spus unii tovarăși aici, că unele întreprinderi refuză să încheie contracte. Legea prevede că sarcinile de plan sînt obligatorii și eu cer să se aplice cu strictețe legea. Fiecare întreprindere trebuie să primească sarcini de plan, stabilindu-se pentru ce minister și întreprinderi trebuie să lucreze; executarea sarcinilor este obligatorie. Orice încălcare a legii aduce după sine măsurile prevăzute de lege. Asupra acestui lucru nu mai încape nici o discuție!

În vederea reducerii imobilizării de resurse și a volumului investițiilor neterminate, nu se va mai admite începerea nici unui obiectiv care nu are asigurate utilajele necesare. Trebuie să punem capăt cu hotărîre tendințelor de fărîmițare a frontului de investiții, precum și risipei de materiale și de forță de muncă, imobilizărilor nejustificate de fonduri materiale și financiare pe șantiere.

Conducerile ministerelor, centralelor și întreprinderilor trebuie să manifeste mult mai mare răspundere pentru modul în care se asigură pregătirea lucrărilor de investiții, precum și pentru folosirea fondurilor destinate acestora. Același lucru se impune pentru organele și organizațiile de partid. Planul teritorial presupune și răspundere teritorială pentru întreaga activitate și deci și pentru activitatea de realizare a programului de investiții în toate compartimentele și la toți indicatorii. Accentul trebuie pus nu pe construirea de spații și clădiri, ci pe dotarea întreprinderilor cu mașini și utilaje moderne, capabile să asigure creșteri imediate și substanțiale ale producției. În acest fel ritmurile de dezvoltare economică prevăzute în plan vor putea fi realizate cu eforturi materiale și financiare mai mici și cu eficiență sporită.

Stimați tovarăși,

În cursul actualului cincinal s-a realizat o dezvoltare însemnată a **comerțului exterior**, promovîndu-se tot mai larg participarea activă a României la schimburile și cooperarea internațională. Volumul total al comerțului exterior a crescut în 1973 cu aproape 56 la sută față de 1970 — aici trebuie să avem în vedere influența prețurilor, îndeosebi din acest an — ceea ce corespunde unui ritm mediu anual de circa 16 la sută. Au avut loc îmbunătățiri în structura exporturilor, prin creșterea ponderii mașinilor, utilajelor, a produselor chimice. Îmbucurător este faptul că în acest an s-au realizat deja unele acțiuni de cooperare, că de la discuții generale s-a trecut — e drept, încă timid — la realizarea unor acțiuni concrete. Aceasta va trebui să fie continuat cu perseverență în 1974 și în anii următori.

Planul pe anul 1974 prevede creșteri cu 41,3 la sută a volumului comerțului exterior în prețuri curente. Înfăptuirea acestor prevederi impune încheierea rapidă a acțiunii de nominalizare pe produse a întregului volum de mărfuri pentru export și urgentarea contractării produselor respective cu beneficiarii externi. O sarcină de prim ordin este creșterea în continuare a eficienței exportului, reducerea și eliminarea produselor la care se depășește cursul de schimb aprobat, scăderea cheltuielilor de producție și circulație a mărfurilor.

Este necesar, de asemenea, să se îmbunătățească în mod radical activitatea de import. Se cere eliminată rapid concepția care mai dăinuie la unele ministere și unități industriale, de a realiza importurile, îndeosebi cele de producție, „de azi pe mîine". Trebuie să se treacă în mod hotărît la încheierea unor contracte de lungă durată, care să asigure surse certe de aprovizionare. Este necesar să se lichideze împărțirea artificială a importurilor în centralizate și departamentale și, totodată, să se instituie pentru fiecare produs importat o răspundere unică, indiferent de subordonarea departamentală sau teritorială a beneficiarului. Dispersarea existentă astăzi, faptul că același produs este achiziționat pe mai multe linii, de către mai multe unități, împiedică asigurarea unei bune aprovizionări. Pînă la sfîrșitul lunii decembrie această problemă trebuie rezolvată în mod concret, stabilindu-se răspunzătorul unic pentru achiziționarea din străinătate a fiecărui produs, precum și reguli clare privind modul de contractare și realizare a importului.

Se constată că o serie de cadre de conducere din întreprinderi, centrale și chiar din ministere nu manifestă suficientă preocupare față de comerțul exterior, tratîndu-l ca pe o activitate periferică, secundară. O asemenea concepție profund dăunătoare este de natură să afecteze grav interesele economiei naționale. În prezent, în România, activitatea de comerț exterior capătă un rol tot mai important în dezvoltarea economică generală, în formarea venitului național, în creșterea veniturilor muncitorilor, în ridicarea nivelului de trai al întregului popor. Trebuie să spunem deschis, în fața întregului popor: fiecare muncitor, fiecare salariat trebuie să știe că activitatea de comerț exterior este o parte componentă, hotărîtoare a desfășurării bune a procesului de producție, a ridicării nivelului de dezvoltare a țării, a bunăstării întregii națiuni. Producția pentru export, activitatea de comerț exterior trebuie să fie înțeleasă de fiecare cetățean ca o problemă fundamentală a dezvoltării economico-sociale.

Un loc deosebit va trebui să ocupe în activitatea economică intensificarea acțiunilor de cooperare cu țările socialiste, precum și cu alte state, în producție, în cercetarea științifică și tehnică. Planul pe 1974 cuprinde prevederi concrete în domeniul dezvoltării cooperării, precum și mijloacele necesare extinderii acestei activități. Sarcinile Ministerului Comerțului Exterior și ale celorlalte organisme economice sînt de a urmări realizarea riguroasă a acestor prevederi. O atenție deosebită va trebui să se acorde, de asemenea, înființării societăților mixte, precum și desfășurării în bune condițiuni a activității acestora și creșterii eficienței lor. Ministerele și centralele industriale au datoria să treacă rapid la aplicarea acordurilor încheiate și la finalizarea acțiunilor de cooperare în curs de negociere. Comisia Centrală de Partid și de Stat pentru problemele de cooperare trebuie să urmărească cu toată exigența activitatea ce se desfășoară în acest domeniu, asigurînd îmbunătățirea radicală a cooperării României cu alte state.

În zilele care au trecut s-au încheiat acțiuni bune de cooperare cu Polonia, în cîteva domenii: aceste acorduri dau o bază de lungă durată colaborării economice dintre țările noastre. Asemenea acțiuni sînt în curs de tratare și cu alte țări socialiste — și va trebui să ne preocupăm mai serios de realizarea lor. Este timpul să trecem de la vorbe, la realizarea în practică a acordurilor de cooperare.

Succesele obținute în dezvoltarea economiei naționale, precum și prevederile de plan pe anul 1974, asigură condiții pentru înfăptuirea sarcinii trasate de Conferința Națională privind echilibrarea balanței de plăți externe. În plan este prevăzut ca balanța de plăți să fie echilibrată pînă la sfîrșitul anului viitor. Aceasta impune, desigur, măsuri serioase din partea tuturor factorilor economici, eforturi din partea tuturor oamenilor muncii. Acest fapt marchează, fără îndoială, o nouă etapă în dezvoltarea economiei noastre. După unele date, se pare că este prima balanță echilibrată de după 23 August — și ne propunem ca, în continuare, să realizăm și o rezervă la dispoziția organelor centrale pentru balanța de plăți, iar, pînă în 1980 să lichidăm, în cea mai mare parte, dacă nu integral, datoria externă. Desigur, a fost bine că am folosit și vom mai folosi creditele comerciale. Vrem însă ca, începînd din anul viitor, să avem balanța echilibrată: ne străduim să renunțăm complet la credite, pentru că, oricum, dobînzile fac să ne coste cu cel puțin 15 la sută mai mult utilajele pe care le importăm pe credit. Sînt fonduri care ar putea rămîne în țară. Am căutat să explic aceasta plenarei pentru ca fiecare tovarăș — nu numai cei care lucrează în economie, dar în primul rînd ei, primii-secretari, activiștii din toate domeniile — să înțeleagă de ce trebuie să economisim fiecare leu valută, fiecare centimă, să facem totul pentru echilibrarea balanței, pentru a apela tot mai puțin la credite.

Înfăptuirea sarcinilor importante prevăzute de planul pe 1974 în domeniul comerțului exterior și dezvoltarea cooperării cu alte țări cere din partea tuturor ministerelor, centralelor și întreprinderilor, a organelor și organizațiilor de partid o preocupare susținută pentru realizarea și valorificarea eficientă a fondului de mărfuri destinate exportului, pentru gospodărirea rațională a resurselor valutare destinate importurilor și pentru valorificarea cît mai eficientă a produselor românești pe piața străină.

Stimați tovarăși,

Creșterea susținută a producției materiale și ridicarea eficienței activității economice vor asigura în anul 1974 sporirea cu 14,6 la sută a venitului național, deci, într-un ritm superior celui de creștere a produsului social.

În repartizarea venitului național s-a urmărit asigurarea fondurilor necesare dezvoltării bazei tehnico-materiale a societății și, totodată, înfăptuirea programului stabilit de Congresul al X-lea și de Conferința Națională în vederea ridicării nivelului de trai al întregului popor.

Se va asigura întărirea, în continuare, a monedei naționale, realizîndu-se o circulație monetară sănătoasă. Indicele prețurilor pe anul viitor va fi de 102,2 față de 1970 — ceea ce se înscrie în prevederile planului cincinal — în condițiile în care, după cum este cunoscut, pe piața internațională prețurile au suferit creșteri uriașe.

Datoria tuturor celor ce lucrează în economie este de a acționa neabătut pentru gospodărirea cît mai judicioasă și folosirea cît mai eficientă a resurselor financiare de care dispunem. Ministerului Finanțelor, întregului sistem economico-financiar le revin sarcini de înaltă răspundere în această direcție, dar nu numai lor, ci tuturor cadrelor din economie. Trebuie asigurat ca fiecare acțiune economică să aibă o justificare cît mai riguroasă. Organele financiare trebuie să lucreze efectiv, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, la întocmirea planului economico-financiar de jos pînă sus, la elaborarea tuturor indicatorilor. Este necesar să se urmărească permanent — așa cum se urmărește producția — înfăptuirea indicatorilor financiari, intervenindu-se operativ ori de cîte ori se efectuează cheltuieli și consumuri neeconomicoase, nejustificate.

O sarcină de prim ordin în economia noastră este înlăturarea pierderilor în activitatea unor întreprinderi. Trebuie înțeles faptul că nici un colectiv de muncă din domeniul producției materiale nu poate trăi din beneficiul altor unități, pentru că aceasta duce la diminuarea venitului național și, în ultimă instanță, dăunează însăși creșterii nivelului de trai al poporului. Trebuie să înțelegem, tovarăși, că nu mai putem admite existența în economia românească a unor întreprinderi care să lucreze neeconomic. Trebuie să aplicăm legile țării, cît și legile economice mai generale mergînd la măsuri hotărîte, pînă la încetarea activității acelor unități care nu corespund criteriilor eficienței economice.

În legătură cu aceasta, vor trebui aduse unele îmbunătățiri în elaborarea bugetului. Bugetul nu trebuie să fie conceput doar ca o simplă reflectare financiară a prevederilor planului, ci să constituie o oglindă elocventă a tuturor fenomenelor și proceselor ce se produc în economie, cu toate implicațiile lor.

Urmărind lichidarea surselor de cheltuieli neeconomicoase, a fenomenelor de risipă, Comitetul Executiv a hotărît desființarea fondului nescriptic, stabilind ca întregul fond de salarii să fie planificat în mod concret, pe activități și destinații precise; aceasta deoarece sute de milioane, probabil chiar mai mult, se risipeau fără o justificare economică corespunzătoare.

Sînt încă mari cheltuielile legate de administrația de stat, centrală și locală, și va trebui acționat în continuare pentru reducerea lor la strictul necesar.

Și în acest an activitatea economică se încheie cu un excedent bugetar — după cît ați văzut — destul de mare. A avea un buget excedentar este bine, dar a avea un excedent prea mare constituie un fenomen negativ și trebuie să-i acordăm atenția corespunzătoare. Într-o anumită măsură aceasta se datorește unor imobilizări de mijloace sub formă de stocuri supranormative de materii prime și materiale, dar și neluării măsurilor corespunzătoare — în fiecare lună, în fiecare trimestru — pentru ca fondurile excedentare să fie îndreptate spre activități productive. Aceasta constituie o latură negativă a activității organelor noastre economico-financiare. Ministerul de Finanțe, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Aprovizionării, Ministerul Comerțului Exterior și Ministerul Comerțului Interior, vor trebuie să identifice rapid aceste stocuri și să ia măsuri operative pentru readucerea lor în circuitul economic și — așa cum a stabilit Comitetul Executiv — să se întocmească un program corespunzător ca, în 1974 și în anii următori, pe măsură ce se creează fonduri excedentare, să le punem angaja în acțiuni productive, care să ducă la valorificarea lor cît mai eficientă.

În întreaga activitate economico-financiară trebuie să pornim de la premisa că tot ceea ce se produce și se construiește în țara noastră este parte componentă a produsului social, a avuției naționale și trebuie luat în evidență. Indiferent că este de subordonare republicană sau locală, că se desfășoară în unități de stat, cooperatiste sau în gospodării particulare, producția trebuie să fie evidențiată în planul unitar, supusă acelorași reguli, prevederilor legii planului național unic, care trebuie să înglobeze întregul potențial material al României.

În activitatea economică se pune, de asemenea, perfecționarea indicatorilor cu care operăm. Indicatorul producției globale este mult prea general și prezintă numeroase lacune, ducînd chiar la stimularea consumului de materiale costisitoare, a unei circulații nejustificate a producției; de multe ori se depășește producția globală, în timp ce nu se realizează producția fizică. Esențială este cunoașterea și urmărirea a ceea ce se produce nou, a valorii nou create prin activitatea economică. De aceea, va trebui să introducem prin planurile noastre ca indicator principal producția netă, începînd chiar din anul viitor. Aceasta va determina fiecare unitate să caute soluții ca din aceeași cantitate de materie primă să obțină o masă sporită de bunuri materiale și pe această cale o valoare nouă mai mare. Veniturile întreprinderilor, ale oamenilor muncii, vor trebui să fie legate în viitor nu de valoarea producției globale sau nu numai de valoarea producției globale, ci în primul rînd de valoarea nou creată.

Stimați tovarăși,

Este știut că în centrul întregii activități economico-sociale, a întregii politici a partidului și statului nostru se situează ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. În primii trei ani ai cincinalului s-au obținut importante realizări în creșterea nivelului de trai al maselor. Sporul venitului real obținut de populație în primii trei ani ai cincinalului se ridică la circa 46 miliarde lei. A crescut alocația pentru copii, s-au majorat pensiile de asigurări sociale și alte categorii de pensii, inclusiv pentru țărănime. Au fost introduse în cooperativele agricole de producție acordarea de ajutoare, precum și trimiterea la odihnă și tratament a cooperatorilor. Vînzările de mărfuri prin comerț s-au majorat an de an, fiind în perioada 1971—1973 cu peste 2,6 miliarde lei mai mari decît s-a prevăzut în planul cincinal. Totodată, volumul prestărilor de servicii realizate în 1971—1973 depășește prevederile cincinalului cu circa 2,1 miliarde lei. În primii trei ani s-au dat în folosință în mediul urban circa 325 mii apartamente, iar în mediul rural circa 127 mii locuințe, astfel încît s-au putut muta în locuințe noi peste 1 milion 300 mii persoane.

Planul pe 1974 prevede ridicarea în continuare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Ca rezultat al programului de investiții se vor crea 250 de mii noi locuri de muncă, numărul de salariați ajungînd să depășească 6 milioane. Fondul de consum va spori comparativ cu anul în curs cu circa 8,0 la sută. Corespunzător liniilor directoare ale politicii partidului nostru, retribuirea după muncă va constitui partea preponderentă a formării veniturilor populației, asigurîndu-se însă, paralel, creșterea corespunzătoare a fondurilor sociale.

Ca urmare a sporirii salariului mediu și numărului de salariați, fondul de salarii va fi în 1974 cu 14 miliarde lei mai mare decît în 1973, adică cu circa 12 la sută. Anul viitor va începe aplicarea celei de-a doua etape a majorării generale a salariilor prevăzută pentru acest cincinal. Pe această bază salariul mediu se va ridica la circa 1 700 lei, urmînd ca la sfîrșitul cincinalului să ajungă la 1 950 lei, superior prevederilor inițiale. Fondul total de salarii prevăzut în planul pe 1974 de 134 miliarde lei va depăși de peste 2 ori nivelul din 1965, fiind aproape egal cu întregul venit național realizat în acel an. Aceasta demonstrează cît de justă a fost orientarea Congreselor al IX-lea și al X-lea ale partidului cu privire la intensificarea dezvoltării bazei tehnico-materiale a societății, alocarea unor fonduri importante pentru creșterea și modernizarea forțelor de producție. Numai astfel s-a putut asigura creșterea venitului național, sporirea fondului general de salarii și a veniturilor oamenilor muncii, ridicarea nivelului de trai al întregului popor. Este evident că dacă s-ar fi adoptat varianta stabilirii unei rate reduse a fondului de dezvoltare, nu s-ar fi putut înregistra o astfel de evoluție a economiei noastre, ceea ce ar fi avut consecințe negative asupra dezvoltării generale a țării, precum și asupra standardului de viață al tuturor oamenilor muncii.

Trebuie menționat, de asemenea, că veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în cooperativele agricole de producție și din gospodăriile personale vor fi cu 5,5 miliarde lei mai mari decît în 1973, în condițiile reducerii numerice a populației țărănești cu circa 140 de mii persoane, care vor intra în rîndurile salariaților.

Este știut că în urmă cu 6 ani am introdus un nou sistem de salarizare cu caracter experimental. În această perioadă au fost efectuate 3 majorări de salarii, urmărindu-se cu prioritate ridicarea salariilor mici din economie. Ca urmare a acestor măsuri salariul minim pentru muncile necalificate a ajuns în prezent la 1 000 de lei. S-au realizat, de asemenea, sporuri importante în unele ramuri și la salariul minim al personalului calificat. Astfel salariile minime ale inginerilor și celorlalți specialiști pot fi considerate în general satisfăcătoare.

Pentru a vedea cum au evoluat în acești ani salariile, voi menționa faptul că în 1965 cel mai mic salariu al muncitorilor necalificați era de 571 lei, iar al muncitorilor calificați de 632 de lei — practic aceste salarii aproape s-au dublat în momentul de față. În schimb, cu toate majorările de salarii efectuate în ultimul timp, mai există multe cazuri în care veniturile muncitorilor calificați din primele categorii de încadrare nu pot fi considerate corespunzătoare. Desigur, dacă ne referim la mineri, lucrurile se prezintă bine, deoarece cel mai mic salariu al minerilor din fronturile de lucru productive, subterane, categoria A, este de 1810 lei lunar. Dacă ne referim, însă, la muncitorii din silvicultură, din industria alimentară, industria textilă, a materialelor de construcții, de prelucrare a lemnului, din construcții în regie, din unele întreprinderi chimice și ramura petrolieră, deci din ramuri importante economice, salariile minime ale muncitorilor calificați sînt mici, înscriindu-se între 1 040 și 1 060 lei, adică aproape de nivelul muncitorilor necalificați.

În același timp, trebuie să remarc faptul că salariul muncitorilor necalificați este împărțit în trei categorii, în funcție de dificultatea muncii, pornind de la 1 000 lei; ele ajung la 1 200 — în industria lemnului, la 1 300 — în industria alimentară, la 1 400 lei — în construcțiile de mașini, iar în alte ramuri chiar la mai mult.

Din cele arătate mai sus rezultă că, în mod practic, a dispărut orice deosebire între remunerarea muncitorului calificat și a celui necalificat, că s-a ajuns la o anumită contopire a nivelului de salarizare a celor două categorii de muncitori — desigur am în vedere muncitorii calificați din primele două — trei categorii. În legătură cu aceasta trebuie să ținem seama de faptul că numărul muncitorilor din primele trei categorii de calificare reprezintă aproape 70 la sută din totalul muncitorilor ce lucrează în acord.

Se impune deci adoptarea măsurilor necesare pentru transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului și Conferinței Naționale privind asigurarea unei mai bune corelări între salariile mici și salariile mari, nu numai în medie pe ansamblul economiei, ci și în cadrul fiecărei ramuri. Pornind de la aceste considerente, Comitetul Executiv propune Plenarei Comitetului Central al Partidului să adopte hotărîrea îmbunătățirii în continuare a sistemului de salarizare, în sensul unei mai accentuate apropieri a salariilor mici de cele mari, prin ridicarea salariilor mici ale muncitorilor calificați. Trebuie să urmărim ca raportul dintre salariul cel mai mare și salariul cel mai mic al muncitorilor calificați să fie satisfăcător nu numai pe totalul economiei, ci și pe fiecare ramură în parte. În unele ramuri acest raport este în prezent de 1,92, ajungînd chiar pînă la 1,98. Acest raport este nejustificat de mare pentru muncitorii calificați din cadrul aceleiași ramuri. Pentru lichidarea acestei situații s-a elaborat propunerea ca cel mai mic salariu al muncitorilor calificați să crească de la 1 040 lei la 1 244 lei lunar. În ramura textilă, salariul minim al muncitorilor calificați va crește de la 1 051 lei la 1 285 lei lunar, iar în rețelele petrolului, chimiei, sticlă, materiale de construcții, construcții în regie de la 1 061 lei la 1 285 lei lunar. La rețeaua construcții de mașini A se prevede majorarea de la 1 163 lei la 1 367 lei, iar în siderurgie — de la 1 224 lei la 1 397 lei.

Cel mai mare salariu al muncitorilor din ultima categorie de calificare se menține pentru fiecare ramură la nivelul actual, cu excepția ramurii textile, silviculturii și poate a încă cîtorva ramuri, unde se impun oarecari corecturi și la salariile mai mari. Diapazonul salariilor muncitorilor calificați se va situa astfel în majoritatea ramurilor la 1,45—1,55, excepție făcînd cîteva rețele de salarizare, îndeosebi la minerii din subteran. Propunem ca această nouă așezare a salariilor să se efectueze odată cu majorările prevăzute în plan, în mod eșalonat, începînd din luna august 1974 și continuînd în cursul anului 1975. În acest fel, muncitorii calificați situați în categorii de încadrare inferioară vor beneficia, pe lîngă sporurile de salarii pe care le-am arătat, și de majorarea ce se va aplica tuturor categoriilor de salariați din economia națională. În acest fel, ca urmare a sporurilor indicate mai sus și a majorării generale ce se va realiza, salariul lunar minim al muncitorilor calificați se va ridica la circa 1 350 lei, iar în ramura textilă la circa 1 400 lei.

În ce privește personalul tehnic, economic și administrativ, nu se vor face majorări de salarizare decît în cîteva cazuri, la funcțiile mai mici, impuse de corelarea cu muncitorii calificați. Întregul personal economic, administrativ va beneficia, desigur, de majorarea generală de salarii prevăzută în plan.

De măsurile arătate mai sus vor beneficia în primul rînd tineretul nou încadrat în producție, precum și femeile muncitoare, preponderente în ramurile textile, de confecții, în industria alimentară — ramuri la care se prevede creșterea salariului minim cu 200—230 lei în afara majorării generale de care am vorbit.

Apreciem că prin aceste măsuri se pune o mai bună ordine în salarizarea diferitelor categorii de personal, se realizează o mai deplină traducere în viață a principiilor partidului nostru de etică și echitate socialistă, în spiritul liniilor directoare trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională.

În ce privește sursele de finanțare ale acestor acțiuni, se are în vedere folosirea fondurilor de salarii planificate, precum și realizarea unor economii în alte domenii de activitate. Va trebui asigurată utilizarea mai rațională a fondului de salarii, a fondului de consum general, cît și o folosire mai judicioasă a totalului venitului nostru național în domeniul construcțiilor, în domeniul administrației, îndreptînd economiile ce se vor obține spre creșterea mai accentuată a salariilor mici.

Este necesar ca toți oamenii muncii să înțeleagă că înfăptuirea acestor măsuri importante de sporire a veniturilor lor bănești depinde în mod direct de creșterea productivității muncii, de sporirea mai rapidă a valorii nou create în economia românească. Aceasta impune tuturor eforturi sporite pentru ridicarea eficienței activității economice, pentru realizarea de producții mai mari cu cheltuieli mai mici, pentru ridicarea calității tuturor produselor, pentru o mai bună organizare a producției și a muncii. Hotărîrea de majorare a salariilor trebuie să nu ducă în nici un fel la creșterea prețurilor peste ceea ce este prevăzut în plan, tocmai pentru a asigura ca sporul de venituri să fie real și să contribuie substanțial la ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii.

Îmi exprim convingerea că toți oamenii muncii vor înțelege sensul măsurilor preconizate și necesitatea de a depune eforturi susținute pentru obținerea unor rezultate cît mai bune în producția de bunuri materiale, în toate domeniile de activitate.

Paralel cu creșterea veniturilor provenite din muncă, populația va beneficia de fonduri sociale, al căror volum va reprezenta în 1974 circa 56 miliarde lei. Sumele ce vor fi alocate de la bugetul statului pentru acțiunile social-culturale vor reprezenta în 1974 în medie pe o familie 7 700 lei, comparativ cu 5 500 lei în anul 1970. Vor spori, de asemenea, fondurile alocate de cooperativele agricole de producție pentru pensii, ajutoare de boală, alocații pentru copii, pentru ocrotirea sănătății și trimiterea la odihnă însumînd în anul 1974 circa 38 miliarde lei.

În ansamblu, veniturile reale totale ale populației vor ajunge în 1974 la 229 miliarde lei, cu circa 20 miliarde lei mai mult decît în 1973.

Corespunzător creșterii veniturilor se va îmbunătăți, în continuare, aprovizionarea populației. Vor spori în mod substanțial livrările către fondul pieții la producția alimentară; la carne și produse din carne cu 10,4 la sută, la lapte de consum cu 12 la sută, la unt cu 14,3 la sută, la brînzeturi cu 18,6 la sută, la zahăr cu 5,6 la sută, la ouă cu 12,5 la sută, conserve din legume cu 15 la sută, la conserve din fructe cu 24 la sută; totodată, se vor majora desfacerile prin comerț la confecții, tricotaje, încălțăminte, bunuri de folosință îndelungată, aparate de radio, televizoare, mașini de spălat rufe, frigidere.

Planul pe 1974 prevede, de asemenea, o creștere importantă a volumului prestărilor de servicii pentru populație. Va continua aplicarea programului de dezvoltare a ocrotirii sănătății, prevăzîndu-se pentru acest sector investiții de peste 900 milioane lei. Vor fi puse în funcțiune 11 spitale, cu 6 264 paturi, precum și 1 260 locuri în cămine-spital. Se vor aloca fonduri necesare pentru îmbunătățirea în continuare a dotării rețelei sanitare cu aparatură medicală necesară.

Înscriindu-se ca un element esențial al ridicării nivelului de trai, construcția de locuințe va continua în anul viitor într-un ritm susținut. Se prevede construirea a 114 000 apartamente fizice, din care peste 60 000 din fondurile statului.

De asemenea, urmează să se realizeze aproape 50 000 de locuri în cămine pentru tineret, aproape 26 000 locuri în creșe, 15 000 locuri în grădinițe de copii.

Organele și organizațiile de partid, organele de conducere din ministere, centrale și întreprinderi, organizațiile de masă și obștești trebuie să se preocupe cu toată răspunderea de realizarea prevederilor de plan în domeniul ridicării nivelului de trai astfel ca succesele pe care le dobîndim pe frontul construcției economico-sociale să se reflecte nemijlocit în viața fiecărei familii, a întregului nostru popor.

Stimați tovarăși,

Ca urmare a măsurilor luate de conducerea partidului și statului, putem spune că în țara noastră s-a realizat o îmbunătățire generală a activității de conducere economică și socială. După cum știți, aplicîndu-se hotărîrile Congresului al X-lea, ale Conferinței Naționale, s-a perfecționat organizarea unității economico-sociale, a ministerelor și instituțiilor centrale, activitatea de planificare, s-a apropiat conducerea de producție, a crescut competența unităților de bază în organizarea și conducerea economiei.

S-a dezvoltat democrația economică, participarea oamenilor muncii la dezbaterea, elaborarea și îndeplinirea planului, la conducerea întreprinderilor, instituțiilor, a întregii societăți. S-a perfecționat activitatea organismelor de conducere colectivă instituite pe toate treptele organizatorice — comitetelor și consiliilor oamenilor muncii din întreprinderi și centrale, adunărilor generale, consiliilor din ministere.

Aplicînd hotărîrile Conferinței Naționale s-au creat o serie de importante organisme menite să asigure într-o concepție unitară mai buna organizare și coordonare a diferitelor compartimente ale societății, controlul activității economico-sociale, participarea celor mai largi categorii de oameni ai muncii la conducerea țării. În general se poate aprecia că în societatea noastră s-a creat un cadru organizatoric adecvat pentru o bună funcționare a organismului economico-social în vederea atingerii obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului.

Îndeplinirea prevederilor planului pe anul 1974, realizarea obiectivelor dezvoltării economice a țării și creșterea pe această bază a nivelului de trai al poporului, necesită perfecționarea în continuare a întregii activități de conducere, asigurarea funcționării în bune condițiuni a tuturor organismelor create în sistemul democrației noastre socialiste. Aceasta constituie o condiție esențială pentru îndeplinirea cu succes a tuturor sarcinilor care ne stau în față.

Se impune o **îmbunătățire a stilului și metodelor de muncă**, din partea tuturor cadrelor din economie, a organizațiilor de partid, a ministerelor, a altor organe centrale, a conducerilor de întreprinderi și centrale.

Va trebui perfecționată în continuare munca în organele colective de conducere din unitățile de stat — din întreprinderi și centrale — asigurînd ca ele să-și exercite pe deplin și în mod efectiv atribuțiile ce le revin în organizarea și conducerea întregii activități. De asemenea, se cere o mai mare preocupare pentru îmbunătățirea activității consiliilor de conducere din cooperativele agricole, pentru creșterea rolului adunărilor generale ale cooperatorilor, în asigurarea bunului mers a unităților respective. Apare necesar ca în prima parte a anului să organizăm o consfătuire largă cu conducerile cooperativelor și întreprinderilor agricole de stat, ținînd seama de marile probleme ce se pun în fața acestor organisme și de unele deficiențe ce se manifestă în funcționarea lor.

Acționînd pentru lichidarea fenomenelor de centralizare excesivă, pentru lărgirea permanentă și sistematică a democrației economice, trebuie să întărim în același timp principiul centralismului democratic în întreaga noastră activitate economică și de stat. Democrația nu înseamnă a lăsa desfășurarea lucrurilor la voia întîmplării ci, dimpotrivă, presupune o bună gospodărire a avutului obștesc, a resurselor de care dispune societatea noastră socialistă.

Acționînd cu consecvență împotriva birocratismului, a formalisticii inutile, trebuie să întărim totodată evidența fără de care nu se poate dezvolta în mod sănătos economia noastră socialistă. Insist încă o dată asupra necesității întăririi disciplinei, ordinii, respectării stricte a legilor statului nostru socialist de către fiecare conducător de economie, de către fiecare cetățean al patriei noastre. Trebuie să înțelegem că sarcina organelor centrale de partid și de stat — chemate să dea expresie voinței partidului și poporului nostru — este aceea de a asigura conducerea și orientarea unitară a întregii noastre activități, gospodărirea în mod corespunzător a mijloacelor de care dispune societatea. Ca în orice familie

(Continuare în pag. a V-a)

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU ÎN SLUJBA CAUZEI SOCIALISMULUI, PROGRESULUI SOCIAL, DESTINDERII ȘI PĂCII ÎN LUME

(Urmare din pag. IV-a)

— unde mijloacele trebuie folosite rațional pentru a contribui la asigurarea condițiunilor de viață corespunzătoare pentru toți membrii familiei — și în societate trebuie să gospodărim rațional mijloacele de care dispunem, ținînd seama de interesele tuturor membrilor marii noastre familii socialiste. Trebuie să punem capăt cu fermitate arbitrariului, bunului plac care se mai manifestă ici-colo. Să combatem cu hotărîre orice fenomen de indisciplină, de încălcare a legilor ! Să acționăm cu toată fermitatea ca legea să fie aplicată fără nici o deosebire, în egală măsură, pentru toți cetățenii patriei noastre ! **(Aplauze puternice).**

În toate domeniile trebuie întărită răspunderea, acționîndu-se pentru soluționarea operativă a problemelor. Cadrele de conducere au datoria de a acționa prompt pentru remedierea neajunsurilor, nelăsînd nici o problemă să se rezolve de la sine.

După cum arată viața, o asemenea practică nu poate aduce decît grave daune intereselor generale ale întregii societăți.

O mai mare atenție se impune a fi acordată folosirii judicioase a activului de partid și de stat, formării cadrelor cu o înaltă pregătire ideologică, politică și de specialitate, care să slujească cu fermitate și devotament interesele poporului, să înfăptuiască neabătut politica partidului de edificare a societății socialiste și a comunismului.

Mai mult ca oricînd apare clar că hotărîtoare este munca organizatorică la toate nivelurile. Avem o linie politică justă, un program bun, planuri corespunzătoare. Depinde de felul cum vom ști să organizăm forțele de care dispunem, să exercităm controlul și să soluționăm la timp problemele care apar în procesul complex al dezvoltării noastre economice pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condițiuni a marilor sarcini ce ne stau în față.

În elaborarea tuturor hotărîrilor, în stabilirea măsurilor de înfăptuire a lor, cadrele de conducere trebuie să se consulte permanent cu masele de oameni ai muncii, cu specialiștii. Numai astfel toate deciziile vor corespunde realmente cerințelor bunului mers al activității economico-sociale, intereselor și aspirațiilor întregului nostru popor. Aceasta este, în același timp, o expresie a democrației noastre socialiste, a cărei esență constă tocmai în participarea efectivă și responsabilă a maselor largi de oameni ai muncii la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului, la făurirea propriei lor vieți, a propriei lor istorii, în mod conștient.

Stimați tovarăși,

În continuare doresc să mă refer la cîteva probleme ale politicii externe a partidului și statului nostru.

Întreaga desfășurare a evenimentelor din această perioadă, procesele care au loc pe arena mondială, modificările produse în raportul de forțe au confirmat și confirmă cu putere justețea concluziilor și aprecierilor, a obiectivelor și liniilor directoare stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională în domeniul politicii internaționale.

În viața internațională s-au obținut o serie de rezultate pozitive în afirmarea unui curs nou spre destindere și colaborare. Desigur, acest proces întîmpină opoziția forțelor reacționare interesate în menținerea vechilor stări de lucruri, în perpetuarea politicii imperialiste de forță și dictat, a politicii colonialiste și neocolonialiste. Sîntem departe de a putea spune că cursul destinderii s-a consolidat, că putem sta liniștiți. Dimpotrivă, desfășurarea evenimentelor atestă cu putere că sîntem de-abia la început, că trebuie să intensificăm eforturile pentru promovarea acestui nou curs, a unor relații noi între state. Consolidarea și dezvoltarea cursului spre destindere cere ca popoarele, toate forțele progresiste, antiimperialiste să acționeze cu fermitate sporită pe arena mondială, să-și întărească unitatea, să participe tot mai activ la viața internațională.

Pornind de la analiza marxist-leninistă a situației internaționale, de la interesele fundamentale ale poporului român și de la principiile generale ale socialismului, partidul și guvernul nostru au desfășurat și în ultimul an o amplă activitate politică internațională pusă în slujba cauzei socialismului, democrației și progresului, a colaborării și păcii în lume.

O importanță primordială am acordat și acordăm întăririi continue a relațiilor de prietenie, alianță și colaborare cu toate țările socialiste. În această perioadă s-au dezvoltat legăturile politice, economice, culturale și tehnico-științifice dintre România și celelalte țări socialiste.

După cum știți, în vara acestui an am participat la întîlnirea tovărășească a conducătorilor unor țări socialiste care a avut loc în Crimeea, și în cadrul căreia am făcut un schimb util de păreri, reliefînd totodată căile pentru amplificarea pe mai departe a raporturilor multilaterale de prietenie, solidaritate și colaborare dintre țările, partidele și popoarele noastre. Cu prilejul vizitei în Crimeea, am avut întîlniri și convorbiri tovărășești cu secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Ilici Brejnev, care au reprezentat o contribuție importantă la mai buna cunoaștere și apropiere între țările noastre, un aport prețios la evoluția mereu ascendentă a prieteniei, alianței și colaborării dintre P.C.R. și P.C.U.S., dintre popoarele României și Uniunii Sovietice. În cadrul relațiilor prietenești dintre România și Cehoslovacia, anul acesta am făcut o vizită în această țară, cu care prilej am purtat convorbiri fructuoase cu secretarul general al C.C. al P.C.C., Gustav Husak, și alți conducători cehoslovaci, căzînd de acord să adoptăm noi măsuri pentru extinderea colaborării româno-cehoslovace pe linie de partid și de stat, în toate domeniile vieții economice și sociale. Tot în cursul acestui an, m-am întîlnit, în Iugoslavia, cu președintele Iosip Broz Tito, împreună cu care am purtat convorbiri în spiritul relațiilor de strînsă prietenie și colaborare ce leagă cele două țări ale noastre, stabilind să acționăm în continuare pentru o cît mai rodnică colaborare între P.C.R. și U.C.I., între R.S. România și R.S.F. Iugoslavia în toate domeniile de activitate. Un eveniment important în cadrul relațiilor de prietenie și solidaritate cu țările socialiste a fost vizita pe care am efectuat-o în Republica Cuba, prima țară socialistă de pe continentul latino-american ; această vizită, ca și cea făcută de tovarășul Fidel Castro în România, a întărit relațiile de prietenie româno-cubaneze, a fixat noi jaloane pentru extinderea colaborării, pe multiple planuri, dintre cele două țări și partide. Am primit, de asemenea, în România vizita delegației de partid și guvernamentale a R.D. Vietnam, în frunte cu președintele Consiliului de Miniștri al acestei țări, Fam Van Dong ; prilejuind exprimarea solidarității noastre militante cu eroicul popor vietnamez, convorbirile pe care le-am avut au permis găsirea a noi căi pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare româno-vietnameze, în spiritul politicii partidului și guvernului României de sprijinire tovărășească a eforturilor pentru dezvoltarea pașnică, pe calea socialismului, a mult încercatului popor vietnamez.

Doresc să menționez, de asemenea, vizita întreprinsă de tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, în U.R.S.S., cu scopul de a acționa pentru concretizarea, în multiple forme, a colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice dintre România și U.R.S.S., precum și vizita tovarășului Ion Gheorghe Maurer în R.S.F. Iugoslavia, care a prilejuit stabilirea modalităților practice de extindere a relațiilor economice și în alte sectoare dintre cele două țări.

Au avut loc, de asemenea, și alte contacte și convorbiri pe linie de partid și de stat cu aceste țări, întîlniri la diferite niveluri, s-au semnat noi acorduri de natură să întărească și să amplifice colaborarea pe multiple planuri cu aceste țări ; s-au dezvoltat continuu schimburile de experiență pe linie de partid și de stat. În spiritul prevederilor „Programului complex", adoptat cu doi ani în urmă la București, țara noastră a participat și participă activ la perfecționarea colaborării în cadrul C.A.E.R., la dezvoltarea și adîncirea cooperării economice, în producție și tehnico-științifice, între țările membre, pe baza respectării independenței și suveranității fiecărei țări socialiste, a liberului consimțămînt, a avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești, în scopul înfloririi fiecărei economii naționale, al egalizării nivelului de dezvoltare economică a țărilor membre. Dezvoltăm, de asemenea, cooperarea multilaterală cu celelalte țări socialiste, pornind de la rolul important pe care schimburile economice, colaborarea și întrajutorarea reciprocă îl au pentru accelerarea progresului fiecărei națiuni socialiste și, totodată, pentru întărirea generală a forțelor socialismului și păcii.

România își va aduce în continuare contribuția activă la cauza unității țărilor socialiste, conștientă de uriașa însemnătate pe care aceasta o are pentru coeziunea întregului front antiimperialist, pentru afirmarea unei politici noi în viața internațională.

Ca țară europeană, România a desfășurat o vie și constructivă activitate pentru instaurarea unui climat sănătos, de colaborare și de securitate pe continentul nostru. În cursul acestui an a început, după cum se știe, conferința general-europeană consacrată înfăptuirii securității — eveniment de o deosebită importanță în viața politică a continentului — la care țara noastră și-a adus contribuția activă.

În contextul eforturilor pentru îmbunătățirea relațiilor de colaborare în Europa, trebuie să relev vizitele pe care le-am făcut în ultima perioadă în Belgia, Olanda, Luxemburg, Italia, în Republica San Marino și Republica Federală Germania. Țin să subliniez importanța deosebită pe care o are faptul că, împreună cu aceste țări, am semnat declarații solemne în care a fost înscrisă necesitatea instaurării pe continentul european și în întreaga lume a unor relații interstatale bazate pe principiile egalității, suveranității și independenței, ale neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și amenințarea cu forța — ca singură modalitate pentru întărirea cursului spre destindere în Europa și în lumea întreagă. De asemenea, în aceste importante documente a fost inserată hotărîrea țărilor noastre de a acționa pentru promovarea largă în viața internațională a principiilor menționate mai sus.

Reprezentanții României au participat activ la pregătirea și desfășurarea primei faze a conferinței general-europene ; luăm, de asemenea, parte activă, la lucrările celei de-a doua etape a conferinței care se desfășoară în prezent la Geneva. Alături de celelalte state, acționăm ca această importantă reuniune să ducă la statornicirea unor relații noi în Europa, a unui climat de încredere și conlucrare pașnică între state, care să dea garanția fiecărei națiuni că se va putea dezvolta în mod liber, la adăpost de orice agresiune sau imixtiune din afară.

Dorim ca conferința general-europeană să consfințească în documente principiile și normele ce trebuie să stea la baza raporturilor dintre țările europene, adoptînd, totodată, și măsuri corespunzătoare pentru aplicarea lor în viață. Popoarele așteaptă ca această conferință să ducă la intensificarea schimburilor și cooperării economice, tehnico-științifice, culturale dintre țările continentului, la dezvoltarea largă, neîngrădită de nici un fel de bariere artificiale, a colaborării intereuropene.

Apreciem, de asemenea, că ar fi deosebit de util ca această conferință să adopte hotărîrea de a crea un organism permanent care să dea posibilitatea pregătirii de noi reuniuni menite să abordeze și alte probleme ce trebuie soluționate în Europa, să faciliteze contacte sistematice între țări, în efortul de întărire a colaborării și securității.

În abordarea problemelor normalizării climatului european, ținem seama de faptul că eforturile pentru înfăptuirea securității pe continent nu pot fi separate de dezangajarea militară și, în general, de dezarmare. Securitatea europeană nu poate fi decît un proces menit să ducă în final la lichidarea diviziunii actuale a Europei, la desființarea blocurilor și a pactelor militare opuse, la retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, la reducerea trupelor naționale și la alte măsuri concrete de dezangajare militară.

România a salutat începerea negocierilor de la Viena cu privire la reducerea trupelor în Europa Centrală și participă, ca țară europeană, la aceste negocieri ; considerăm că dat fiind importanța problemelor abordate, pentru securitatea și pacea tuturor popoarelor de pe continent, la aceste negocieri trebuie să-și spună cuvîntul toate statele interesate. Apreciem, totodată, că asemenea negocieri trebuie extinse și la alte zone ale continentului.

Pornind de la importanța înțelegerilor regionale pentru promovarea păcii și securității în Europa și în lume, România acordă o atenție deosebită dezvoltării relațiilor de bună-vecinătate între țările din Balcani, transformării acestei regiuni într-o zonă a păcii, prieteniei și conlucrării rodnice între popoare, lipsită de arme nucleare.

O importanță deosebită am acordat în cadrul activității noastre internaționale intensificării contactelor și relațiilor multilaterale de colaborare cu țările care pășesc pe calea dezvoltării independente. După vizita pe care am făcut-o anul trecut în 8 țări africane, în cursul acestui an am vizitat 6 state din America Latină — Cuba, Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru — precum și unele țări din Africa — Senegalul și Marocul. Am primit, de asemenea, vizita unor conducători ai acestor state.

În cursul acestui an au vizitat România președintele Republicii Sudan, Gaafar Mohamed Numeiri, președintele Republicii Populare Congo, Marien N'Gouabi, președintele Republicii Volta Superioară, Sangoule Lamizana — împreună cu care am semnat Declarații solemne exprimînd dorința țărilor noastre de a extinde, în spirit de solidaritate și prietenie, colaborarea reciprocă multilaterală, de a conlucra pentru statornicirea unor relații noi, de egalitate și echitate, în viața internațională. De asemenea, cu prilejul vizitei efectuate anul acesta în România de președintele Republicii Africa Centrală, Jean Bedel Bokassa, am semnat un acord general între țările noastre, care prevede modalități concrete de amplificare a schimburilor economice, de adîncire a cooperării în producție, în scopul propășirii continue a celor două țări și popoare, precum și dorința ambelor părți de a coopera în scopul promovării unor principii noi în relațiile internaționale.

La întîlnirile și convorbirile pe care le-am avut cu conducătorii statelor care se dezvoltă independent, cu reprezentanții diferitelor forțe sociale și organizații politice, cu exponenți ai opiniei publice și cu masele largi populare din aceste țări, am putut constata cu satisfacție aprecierile deosebite de care se bucură poporul român, realizările sale în făurirea vieții noi socialiste, politica externă a României. La rîndul lor, aceste popoare sînt hotărîte să-și ia soarta în propriile mîini, să fie deplin stăpîne pe bogățiile naționale și pe munca lor, promovează o politică de reforme sociale, economice, se pronunță pentru organizarea într-o formă sau alta a societății pe baze noi. Considerăm că este pentru noi o datorie internațională de a întări solidaritatea cu statele care se dezvoltă independent, cu forțele care se pronunță pentru schimbări progresiste, înnoitoare în dezvoltarea societății.

În discuțiile purtate cu conducătorii statelor vizitate am ajuns la înțelegeri privind intensificarea colaborării multilaterale, bazată pe deplina egalitate în drepturi între țările noastre, precum și la hotărîrea de a conlucra pe plan internațional pentru instaurarea unui climat nou, care să permită soluționarea problemelor majore cu care se confruntă astăzi omenirea, în interesul tuturor națiunilor.

După cum știți, cu Republica Costa Rica am încheiat un tratat de prietenie, iar cu celelalte țări latino-americane am semnat declarații comune.

Vom acționa cu toată hotărîrea și în viitor pentru dezvoltarea legăturilor de prietenie, solidaritate și colaborare cu toate statele care pășesc pe calea dezvoltării economico-sociale de-sine-stătătoare.

După cum se știe, în Chile a avut loc lovitura de stat militară tocmai în perioada cînd efectuam vizita în țările Americii Latine. În acele condiții am apreciat că trebuie să dezaprobăm răsturnarea prin forță a guvernului constituțional și asasinarea președintelui Allende, considerînd aceasta ca o lovitură grea dată forțelor progresiste, democratice care se pronunțau pentru trecerea societății chiliene pe calea socialismului. Totodată, am exprimat încrederea în capacitatea poporului chilian, a forțelor sale înaintate, de a duce mai departe cu succes lupta pentru înfăptuirea aspirațiilor sale de libertate, democrație și o viață mai bună.

Evenimentele din Chile au pus în evidență o serie de concluzii deosebit de importante pentru lupta revoluționară a popoarelor. Ele au demonstrat încă o dată însemnătatea vitală a unității forțelor revoluționare democratice, a unui program clar de acțiune, precum și necesitatea imperioasă ca un popor care vrea să-și ia destinele în propriile mîini, să asigure mersul înainte al revoluției și edificării unei orînduiri noi, să-și creeze organele proprii ale puterii de stat, devotate maselor populare, cauzei democrației și progresului social.

România a sprijinit și sprijină în modul cel mai consecvent lupta de eliberare a popoarelor care se află încă sub dominația colonială. Avem legături și contacte strînse cu toate mișcările de eliberare națională. În cursul acestui an ne-am întîlnit și am purtat convorbiri cu conducători ai acestor mișcări, am semnat împreună declarații și am publicat comunicate comune în care am pus bazele întăririi colaborării și solidarității noastre active. Unele din aceste mișcări de eliberare au trimis de pe acum reprezentanții lor permanenți în România. Am salutat cu satisfacție proclamarea noului stat independent Guineea Bissau, cu care am stabilit și relații diplomatice. După cum cunoașteți, recent a avut loc vizita oficială în România a delegației Partidului African al Independenței din Guineea Bissau și Insulele Capului Verde, conduse de secretarul general, împreună cu care am semnat o importantă Declarație comună. România va acorda în continuare sprijin multilateral mișcărilor de eliberare, luptei pentru abolirea definitivă a colonialismului, pentru lichidarea practicilor neocolonialiste, a discriminării rasiale și a politicii de apartheid, pentru desființarea oricăror forme de asuprire, dominație și jefuire a altor popoare.

Călăuzindu-se consecvent de principiile coexistenței pașnice, țara noastră a dezvoltat și dezvoltă legături multilaterale, contacte largi de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că participarea activă la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale, colaborare largă economică, tehnico-științifică este o necesitate a zilelor noastre, o cerință obiectivă pentru progresul general al fiecărei națiuni, pentru cauza colaborării și păcii în lume. Punem la baza acestor raporturi principiile egalității depline în drepturi, respectul mutual și neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc.

În cursul acestui an am făcut, după cum se cunoaște, o vizită în Republica Pakistan, unde am semnat, împreună cu președintele țării, o declarație solemnă care pune bazele unei largi colaborări viitoare româno-pakistaneze, atît în sfera relațiilor bilaterale, pe diverse planuri, cît și pe planul eforturilor generale pentru democratizarea vieții internaționale, pentru pace și securitate. În spiritul bunelor relații româno-iraniene anul acesta am făcut o vizită în Iran și am primit, totodată, vizita Șahinșahului Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, cu care am semnat o declarație solemnă și un acord pe termen lung, care conturează un larg program de conlucrare a celor două țări pe tărîmul cooperării economice și tehnico-științifice, precum și al luptei consacrate destinderii și păcii în lume.

De asemenea, tovarășul Ion Gheorghe Maurer a făcut recent o vizită în Iran, care s-a soldat cu rezultate pozitive în activitatea de aplicare a acordurilor de colaborare și prietenie româno-iraniene.

Nu de mult, în spiritul bunelor relații de prietenie și colaborare tradiționale dintre România și India, în țara noastră a făcut o vizită președintele Indiei, Varahagiri Venkata Giri, cu care am purtat convorbiri rodnice în scopul extinderii în continuare a relațiilor de colaborare și prietenie dintre cele două țări și popoare, precum și un schimb folositor de păreri în problemele majore ale vieții internaționale, al căilor de soluționare a lor în interesul tuturor națiunilor. Considerăm că această vizită a marcat un moment important în evoluția relațiilor de prietenie și colaborare româno-indiană, în interesul celor două popoare și al cauzei generale a destinderii și păcii în lume.

În contextul politicii generale a României de coexistență pașnică, de amplificare a relațiilor cu toate statele, peste cîteva zile, după cum se cunoaște, voi întreprinde o vizită în Statele Unite ale Americii, la invitația președintelui Nixon. Fără îndoială, această vizită, ca și celelalte întîlniri cu președintele Statelor Unite ale Americii, va contribui la mai buna cunoaștere reciprocă a popoarelor noastre, la întărirea colaborării româno-americane, în interesul reciproc, și va exercita o influență pozitivă asupra situației internaționale, contribuind la dezvoltarea politicii de destindere, de așezare a relațiilor interstatale pe o bază nouă, la cauza păcii.

În cadrul politicii sale internaționale, România și-a adus contribuția activă la soluționarea în spiritul păcii și înțelegerii între națiuni a marilor probleme internaționale, a militat și militează cu fermitate pentru reglementarea pe cale politică, prin tratative, a conflictelor și litigiilor dintre state.

Deplin solidari cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, am salutat cu satisfacție acordurile de la Paris privind instaurarea păcii în Vietnam. România sprijină activ eforturile poporului vietnamez în consolidarea păcii și reconstrucția pașnică a patriei sale, pentru dezvoltarea sa de-sine-stătătoare pe calea progresului economic și social. Sprijinim guvernul Regal de Unitate Națională din Cambodgia în lupta pentru eliberarea totală a teritoriului țării și instaurarea păcii în această zonă. Ne pronunțăm pentru crearea tuturor condițiilor ca popoarele vietnamez, cambodgian și laotian să-și poată rezolva singure problemele dezvoltării lor economico-sociale fără nici un amestec din afară.

Stimați tovarăși,

Toamna aceasta a fost marcată de reizbucnirea ostilităților militare în Orientul Apropiat, care au provocat grave pierderi materiale și umane popoarelor din această regiune și au creat o situație primejdioasă, cu serioase implicații pentru desfășurarea întregii vieți internaționale, pentru cursul destinderii și păcii în lume. Reluarea ostilităților în Orientul Apropiat a confirmat pe deplin justețea politicii promovate consecvent de partidul și statul nostru, care a arătat în repetate rînduri că menținerea stării de încordare din această zonă, perpetuarea ocupației de către Israel a teritoriilor arabe dobîndite prin forță în urma războiului din 1967, constituie o permanentă sursă de conflict și de război.

În împrejurările create în ultima vreme, România s-a pronunțat pentru încetarea ostilităților și trecerea la soluționarea politică a conflictului. Partidul și statul nostru și-au făcut cunoscută poziția prin Declarația oficială a guvernului român, precum și prin mesajele adresate conducătorilor statelor arabe implicate în conflict, altor conducători ai statelor arabe, șefilor unor alte state și guverne.

De asemenea, reprezentanți ai țării noastre au vizitat țările arabe implicate în conflict, precum și alte țări arabe, înfățișînd poziția partidului și statului nostru, preocupările României de a se ajunge cît mai grabnic la instaurarea unei păci juste, drepte și trainice, în Orientul Mijlociu.

În situația existentă, considerăm că este necesar să se facă totul pentru consolidarea încetării focului, realizată în urma Rezoluției Consiliului de Securitate din octombrie anul curent. Este necesar să se ajungă cît mai rapid la dezangajarea militară și crearea condițiilor pentru desfășurarea negocierilor între statele interesate. Apreciem că trebuie făcut totul pentru a se ajunge la o soluție rapidă și definitivă în Orientul Apropiat. Orice tergiversări conțin în sine pericolul unor noi agravări ale conflictului, reizbucnirii ostilităților militare, cu consecințe deosebit de grave pentru popoarele din Orientul Apropiat, pentru cauza generală a păcii și colaborării internaționale. De aceea, considerăm că este necesar să se treacă neîntîrziat la aplicarea Rezoluției Consiliului de Securitate din Noiembrie 1967, înfăptuindu-se retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, instaurarea în Orientul Mijlociu a unei păci trainice, drepte, care să garanteze suveranitatea și integritatea teritorială a tuturor statelor din această zonă. Securitatea oricărui stat nu se asigură prin menținerea sub ocupație de teritorii străine, ci într-o politică de bună vecinătate, de înțelegere și cooperare. Totodată, trebuie să afirmăm încă o dată poziția partidului și statului nostru, care consideră că pentru asigurarea unei păci trainice în Orientul Mijlociu se impune rezolvarea problemei palestiniene în conformitate cu aspirațiile legitime ale acestui popor. Considerăm utilă organizarea în termenul cel mai scurt a Conferinței prevăzută în rezoluțiile Consiliului de Securitate, care să se desfășoare sub egida Organizației Națiunilor Unite și la care să poată participa, alături de părțile direct implicate în conflict, și alte state — mari, mijlocii și mici — de pe diferite continente și, îndeosebi, din Africa și Europa, care doresc și pot aduce o contribuție constructivă la instaurarea păcii în Orientul Mijlociu.

Trebuie să afirmăm că interesul și preocuparea României pentru instaurarea unei păci drepte și juste în Orientul Mijlociu pornesc de la politica principială generală a României, care s-a pronunțat și se pronunță cu hotărîre împotriva oricăror anexiuni teritoriale cu forța, pentru bună vecinătate, ca singura cale ce poate asigura o pace trainică, condițiuni ca fiecare popor să se poată dezvolta de-sine-stătător, din punct de vedere economic și social. Iată de ce, considerăm că avem răspundere față de propriul popor, față de cauza generală a păcii de a aduce contribuția noastră modestă, împreună cu a altor popoare, la soluționarea situației din Orientul Mijlociu, la asigurarea păcii.

Viața demonstrează evident că în lumea de azi, caracterizată printr-o tot mai strînsă interdependență dintre țări, soluționarea marilor probleme ale omenirii se poate face numai printr-o participare activă, pe baza unei depline egalități, a tuturor statelor. Toate țările, indiferent de orînduirea socială, de mărimea teritoriului și a populației, de forța economică și militară, trebuie să ia parte la viața internațională cu drepturi egale, la soluționarea problemelor cu care se confruntă lumea contemporană.

În fața sporirii continue a cheltuielilor militare, care au luat proporții uriașe, apreciem ca un imperativ actual arzător ridicarea hotărîtă a popoarelor, manifestarea viguroasă a opiniei publice mondiale pentru a impune trecerea la realizarea unor măsuri concrete de dezarmare și în primul rînd de dezarmare nucleară. Ca și pînă acum, vom face totul pentru a ne aduce contribuția la realizarea de pași concreți pe calea dezarmării.

Schimbările care se produc astăzi în viața internațională impun îmbunătățirea activității Organizației Națiunilor Unite, astfel încît această organizație să-și poată îndeplini mai bine marile răspunderi ce-i revin, să devină mai eficientă. După părerea noastră, este necesar să se creeze condiții organizatorice corespunzătoare pentru ca fiecare stat, și îndeosebi țările mici și mijlocii, să poată participa mai activ la activitatea tuturor organismelor Organizației Națiunilor Unite. Am salutat primirea celor două state germane în O.N.U., și considerăm că trebuie acționat în continuare pentru realizarea universalității acestei organizații. Apreciem, de asemenea, ca un pas înainte important adoptarea de către Adunarea Generală a O.N.U., a hotărîrii privind dizolvarea Comisiei Națiunilor Unite pentru unificarea și refacerea Coreei. Considerăm că problema unificării Coreei este o problemă a poporului coreean însuși, și vom sprijini și în continuare măsurile inițiate de R.P.D. Coreeană în această direcție.

În spiritul liniei politice trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, partidul nostru a continuat să desfășoare o intensă activitate pentru dezvoltarea colaborării cu forțele revoluționare, progresiste, antiimperialiste din întreaga lume.

O atenție deosebită am acordat întăririi relațiilor de solidaritate și prietenie cu partidele comuniste și muncitorești. Am avut în această perioadă numeroase întîlniri cu conducători de partide comuniste, vizite la diferite niveluri, schimburi de experiență. Au fost semnate o serie de declarații cu partide frățești, care exprimă poziția noastră comună în problemele fundamentale ale dezvoltării sociale contemporane și luptei revoluționare, în spiritul stimei și respectului reciproc, al dreptului fiecărui partid de a-și elabora de-sine-stătător linia politică. Partidul nostru a contribuit și contribuie la continua dezvoltare a colaborării și întăririi unității și coeziunii mișcării comuniste și muncitorești mondiale pe baze noi, principiale.

Pornind de la rolul tot mai important pe care clasa muncitoare și organizațiile sale politice îl joacă astăzi în lume, partidul nostru acționează consecvent pentru dezvoltarea relațiilor cu partidele socialiste și social democrate, pentru intensificarea colaborării între comuniști și socialiști. Am avut, pe parcursul acestui an, numeroase întîlniri cu reprezentanți ai partidelor socialiste și social democrate, cu care am purtat discuții utile. Recent, am primit vizita secretarului general al Internaționalei socialiste, cu care, de asemenea, am avut discuții utile, prietenești, ajungînd la o serie de concluzii comune cu privire la necesitatea dezvoltării colaborării, pentru progresul social, pentru democrație, pentru pace și colaborare internațională. Apreciem că este necesar de a se depune în continuare eforturi pentru dezvoltarea acestei colaborări. Considerăm că realizarea colaborării pe plan internațional între aceste forțe trebuie să aibă la bază o strînsă colaborare și pe plan național între comuniști și socialiști, între toate forțele progresiste și democratice. Numai astfel poate spori forța lor în lupta pentru transformări înnoitoare în societate, pentru destindere și colaborare pe plan mondial.

Am desfășurat largi contacte și legături cu mișcările de eliberare națională, cu partidele de guvernămînt din noile state independente și cu alte partide și organizații democratice din întreaga lume. Vom intensifica relațiile cu aceste partide și organizații, acționînd consecvent pentru întărirea unității de acțiune a tuturor forțelor antiimperialiste, anticolonialiste, democratice, care se pronunță pentru colaborare și pace.

Făcînd bilanțul activității desfășurate de partidul și statul nostru pe plan internațional, putem spune că politica externă promovată de România, acțiunile întreprinse în slujba cauzei progresului, colaborării și păcii, spiritul constructiv afirmat în efortul de a contribui la soluționarea problemelor internaționale actuale, au făcut să crească tot mai mult prestigiul patriei noastre în lume, ne-au adus noi și noi prieteni pe toate meridianele lumii.

Iată de ce sîntem convinși că și în viitor trebuie să acționăm, cu toată fermitatea, în aceeași direcție, îndeplinind sarcinile trasate de Congresul al X-lea și de Conferința națională, aspirațiile națiunii noastre, servind cauza socialismului și păcii în lume.

Stimați tovarăși,

Succesele obținute în acest an în politica internă și externă, ca și obiectivele pe care ni le propunem pentru viitor, reflectă preocuparea neabătută a partidului nostru comunist, a Comitetului Central de a înfăptui în cele mai bune condițiuni programul trasat de Congresul al X-lea și Conferința Națională, de a asigura patriei noastre un loc demn în rîndul națiunilor lumii.

Aceasta reflectă spiritul de înaltă răspundere cu care partidul nostru acționează pentru îndeplinirea atît a îndatoririlor sale naționale, cît și a celor internaționale.

Anul 1974 are o semnificație politică deosebită. Întregul nostru popor va aniversa împlinirea a trei decenii de la eliberarea țării noastre de sub jugul fascist și trecerea pe calea făuririi unei noi orînduiri sociale. Totodată, în conformitate cu prevederile statutare, în cursul anului viitor urmează să aibă loc cel de-al XI-lea Congres al partidului. În acest sens, Comitetul Executiv propune Plenarei Comitetului Central adoptarea hotărîrii ca, congresul să aibă loc în trimestrul IV al anului 1974, urmînd ca data exactă și măsurile organizatorice ce se impun pentru pregătirea congresului să fie stabilite de o plenară ulterioară.

Îmi exprim convingerea că oamenii muncii vor întîmpina cea de-a 30-a aniversare a eliberării țării de sub jugul fascist și cel de-al XI-lea Congres al partidului cu noi și remarcabile realizări în îndeplinirea planului pe 1974, în dezvoltarea forțelor de producție și creșterea avuției naționale, în toate domeniile construcției economice și sociale, asigurînd astfel o trainică temelie ascensiunii neîntrerupte a patriei noastre pe calea civilizației socialiste și comuniste, creșterii bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Fără îndoială că organele și organizațiile partidului, membrii Comitetului nostru Central, comuniștii din întreaga țară, toți oamenii muncii vor ști să-și facă și în anul ce vine datoria patriotică, înfăptuind cu abnegație politica internă și externă a partidului, consacrîndu-și întreaga putere de muncă, energiile lor creatoare, realizării măreței opere de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Rog pe tovarășii prim-secretari și ceilalți membri ai Comitetului Central din județe să transmită organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii, salutul plenarei noastre, salutul meu, cele mai bune urări de noi succese, multă sănătate și fericire !

ATITUDINI — OPINII — DEZBATERI

De la proiectul Bibliotecii portative a lui I. Heliade Rădulescu au trecut peste o sută de ani. Traduceri se mai făcuseră și pînă în acest an, 1859, și se vor face și după aceea. Dar ceea ce dă interesul aparte al proiectului heliadesc este încercarea de a orienta pe cititor în literatura de răsunet a vremii și de a-i oferi prin biblioteca sa un număr de cărți fundamentale. Nu intenționăm să trecem în revistă titlurile și autorii pe care-i avea în vedere Heliade. Proiectul său mărturisește propria-i formație cu predilecțiile-i inevitabile, dar putem adăuga că el arată un om orientat în cultura și literatura vremii și în același timp un scriitor cu preferințe bine reliefate. Trăsătura hotărîtoare a planului bibliotecii portative este încercarea de a canaliza atenția și curiozitatea cititorului, încercarea de a-l **informa** și totodată a-l **forma**. Credem chiar că precumpănitoare era a doua tentativă. Cu alte cuvinte Heliade nu alcătuia o listă oarecare de cărți ci un **program cultural** bine gîndit care urmărea să stimuleze prin traduceri spiritualitatea românească și să incite la creația originală. Din păcate proiectul n-a prins viață. A urmat o perioadă al cărei hotar de sfîrșit e greu să-l stabilim, perioadă în care s-au tradus vertiginos tot felul de cărți, fără vreun program anume. Literatura din care se traducea cu precădere era cea franceză. Influența culturii și literaturii franceze n-a fost o simplă vorbă și pentru cine s-ar îndoi putem da cîteva cifre. Dintr-un studiu de Paul Cornea despre **Traduceri și traducători în prima jumătate a secolului al XIX-lea**, deci înainte de tentativa lui Heliade, desprindem următoarele : între 1780 și 1860 se traduseseră 679 de titluri, dintre care 8 între 1780 și 1800 și 285 între 1850–1860. Saltul este evident. Numărul traducerilor crește de la an la an în chip impresionant. Și mai interesante sînt cifrele care precizează literaturile din care se traduce : 385 de cărți se traduc din franceză, 83 din germană, 56 din engleză (prin intermediul limbii franceze majoritatea), 44 din greacă, 43 din rusă, 40 din italiană. Întîietatea, neconcurată, e a limbii franceze. Sînt preferate romanele și în primul rînd Al. Dumas. Urmează apoi, surprinzător pentru unele idei curente la noi despre mai mica influență germană și anglo-saxonă, 83 de titluri nemțești și 56 englezești. Deși departe de primul loc merită subliniat surprinzătorul loc al cărților traduse din limba rusă la sensibilă apropiere de cele din greacă și de cele din italiană. Dacă excludem primele două locuri obținem o relativă apropiere cifrică între literaturile engleză, greacă, rusă, italiană. Se va schimba această proporție cu timpul ? Calcule de felul celor din articolul citat nu s-au făcut pentru perioadele ulterioare, deși ele ar fi fost neîndoielnic la fel de revelatoare. Cert este, fără nici o statistică, că literatura franceză a acaparat pentru mult timp condeiele traducătorilor români și că produsele ei au fost preferate atît de edituri cît și de public. În perioada dată se traduceau, deci, de aproape 10 ori mai multe cărți din franceză decît din italiană, rusă sau

De la „Bibliotheca portativă" a lui Heliade la editurile de azi

DUPĂ O SUTĂ DE ANI, ÎL PREFERĂM TOT PE AL. DUMAS?

greacă, de peste 7 ori mai multe decît cele din engleză și de circa 4 ori mai multe decît cele din germană. N-avem știre dacă și cum aceste proporții s-au modificat în timp, dar ele trebuie să fi căpătat o subliniată consolidare dacă chiar după 1 900 se simte nevoia unei reacții împotriva „importului" de carte străină. Atitudinea lui Nicolae Iorga în această problemă, blamată din obișnuință, ar trebui privită, indiferent dacă o aprobăm sau nu, cu un ochi mai atent la realități. Era firească o atît de covîrșitoare proporție ? Ideea lui Iorga era din cele mai simple, dar contrarie obișnuințelor create : el dorea o literatură română de largă audiență la cititor și din această pricină propunea înlăturarea unei rivalități pe care n-o considera nici leală, nici folositoare. Caragiale se plînsese și el de lipsa de cititori a scriitorului român, deoarece cartea străină îl acaparează. N-avem cifrele de carte românească și frecvența lor atunci, după cum nu le avem nici pe celelalte, dar trebuie să convenim după toate semnele că ne aflăm în fața unei realități evidente : abundența covîrșitoare de traduceri din limba franceză. Într-un mod mai puțin somativ și din unghiul filozofiei culturii va relua chestiunea Lucian Blaga în **Trilogia culturii**. Țelul disocierilor lui nu era însă stabilirea unor restricții și concluziile nu l-au fost de aceea alăturate în nici un fel celor ale lui Nicolae Iorga pe care dacă nu se suprapun, le incuviințează în schimb din alt unghi. Lucian Blaga plecînd de la cîteva constatări de ordinul evidenței stabilește o diferențiere între Influențele culturale suportate de spiritul românesc : pe de o parte influențele **modelatoare**, pe de alta cele **catalitice**. Influențele modelatoare cer o imitație docilă și lipsa inițiativei creatoare. Celelalte, catalitice, stimulează fondul spiritual propriu și nu inhibă creația originală. În prima influență Lucian Blaga recunoaște influența franceză, în cea de a doua pe cea germană. Deși mai puțin evident situată în istoria culturii românești decît cea franceză, catalitica influență germană i se pare a fi fost cea mai fericită. Exemplele sînt convingătoare. Printre ele Eminescu este dintre cele mai grăitoare.

Pentru ce scriem toate acestea ? Pentru a arăta că și în aria traducerilor există tendințe și curente și că și aici, în literatura traducerilor, se exprimă, la fel de bine ca pe orice alt tărîm spiritual, o atitudine și o opțiune. Cum și cît se traduce astăzi ? Analize statistice ca cea pentru secolul trecut nu avem dar sondajele nu-s imposibile și nu-s greu de făcut. Să luăm un proiect de traduceri pe 1973. Proiect și nu tablou al aparițiilor pentru că proiectul exprimă foarte bine predilecția și aspirația, tendința, opțiunea. Vom constata la un calcul dintre cele mai sumare și desigur aproximative, ceea ce nu înlătură operativitatea lor în chestiunea pe care o discutăm, vom constata deci că avem și astăzi decalaje importante de la un grup de traduceri la altul. Să producem cîteva cifre : Editura pentru literatură universală își propune 31 de titluri din franceză și 31 din rusă, 15 din germană, 12 din engleză și 10 din literatura S.U.A. Disproporția nu mai este așa de mare ca la anii 1 800, dar e firesc să ne întrebăm : mai ocupă literatura franceză **acum** locul pe care-l ocupa la 1 800 ? E îndreptățită **astăzi** această disproporție a traducerilor ? Elocvent ni se pare și proiectul **Bibliotecii pentru toți** (Editura Minerva) pe aceeași perioadă (1973): evidențiată de cifra ridicată este și aici tot literatura franceză cu 14 titluri, urmată de cea germană cu 8, engleză cu 4 și din ce în ce mai jos celelalte. Pentru o bibliotecă de nelimitată audiență cum este practic **Biblioteca pentru toți** disproporția poate să facă loc nedumeririi. Există vreun motiv anume care obligă la orientarea prioritară a cititorului obișnuit către literatura franceză ? Iarăși o întrebare al cărei răspuns nu e de neglijat. Altă serie : colecția **Romane de dragoste**. E de presupus că romane de dragoste se scriu în toată lumea și că literaturile europene singure pot asigura un sumar echilibrat colecției. Dar în lista de propuneri lucrurile nu stau astfel : romanele franceze de dragoste sînt în număr de 10, cele englezești sînt 6, rusești și germane doar 2. E doar o întîmplare sau își propune colecția **Romane de ieri și de azi** să facă publicului său de cititori o **anume** educație sentimentală ? Nu lărgim în detalii. Nu vom analiza unele titluri în parte pentru a căuta rațiunea adoptării lor. N-am ajunge la altă concluzie decît aceea a unei **inerții de atitudine** sub nivelul orizontului spiritual contemporan, inerție care lasă nu o dată la voia presiunilor de moment inserarea titlurilor pe lista traducerilor. Actul editorial nu este însă un fenomen natural ca ploaia sau vîntul ci unul dirijabil și dacă Heliade încerca cu peste 100 de ani în urmă să exprime prin **Biblioteca sa portativă**, din care a și publicat cîteva volume, o opțiune și să facă din ea un instrument al formării spirituale a cititorului nu vedem de ce acest lucru nu s-ar mai putea face astăzi. Faptul că după 100 de ani literatura franceză continuă să ocupe primul loc în atenția editorilor și că Al. Dumas pe primul loc la 1850 mai dă încă copios de lucru rotativelor românești poate să încălzească cîteva inimi, dar poate să fie și cauză de îngîndurare.

M. UNGHEANU

LITERATURĂ

Paul Georgescu : TREI NUVELE

Pătură ambiguă, suspendată între două lumi, mica burghezie rurală a furnizat literaturii una dintre cele mai bine ilustrate direcții literare. Procesul transferului de clasă, mai puțin spectaculos la noi decît în alte părți, cu tot convoiul de mărunte avataruri, adaptări și inadaptări este însoțit permanent de fenomene semnificative simbolizînd eroziunea lentă a valorilor morale, sociale și politice. Instinctul de proprietate adesea nesatisfăcut ia alte forme de manifestare, adîncind discrepanța dintre aparențe și esențe, dintre pretenții și posibilități. Lumea absurdă a lui Caragiale nu este altceva decît expresia dezumanizării unei lumi mărunte prin lipsa de conținut a valorilor și normelor invocate în chip automat, ca într-un ceremonial al cărui rost nu-l mai știe nimeni. Oamenii devin funcțiuni ale obiectelor, dezumanizarea este fără tragism, netă, inconștientă, veselă. Pretenția de onorabilitate se lovește, cu efecte ridicole, de o cumplită lipsă de memorie. Amneziei, eroii trăiesc într-un permanent delir verbal, chinuindu-se zadarnic să-și închipuie ceea ce au uitat sau n-au deținut niciodată : sensul real al valorilor. Ei nu sînt propriu-zis realiști ci fantaști, chiar dacă ridicoli sau grotești. Atrofierea simțului moral vine dintr-o prea lungă perioadă de desconsiderare a realităților, din neputința de a-și aprecia just situația și condiția. Cu atît mai ușor asemenea personaje de o realitate ca și îndoielnică pot să pară eroi ai tuturor adaptărilor cînd, în fond, nu sînt capabili de nici un fel de adaptare. De aici comedia subitelor și radicalelor modificări a cărei „perfectă" expresie este „Conu Leonida". Însă direcția comică și satirică este aproape mereu însoțită de una lirică și idilică, tinzînd uneori să atribuie categoriei calitatea de păstrătoare a tradițiilor și cultivînd, în virtutea acestui fapt, o serie de valori fantomatice, ireale. În special nuvelistica interbelică, dar nu numai ea, părea să se fi perfecționat în idilizarea (în intenție idealizarea) personajului inofensiv și distant, demn, dar lipsit de spirit practic, cu o înaltă părere despre sine dar ignorat, de proveniență rurală și veșnic amenințat, prin ruperea de „glie", cu tragica înstrăinare. Nu de primejdia înstrăinării de sine ca om se teme acest personaj, ci de așa-numita „dezrădăcinare", cu efecte catastrofice dar, în realitate, mai mult reflexe ale viziunii idilice și idealizante a scriitorilor. În acest fel, mica burghezie rurală, pe măsura decăderii ei morale și spirituale, se vede, paradoxal, parcurgînd un proces de mitologizare nerealistă și nemeritată. Automatismele, reacții fără conținut, sînt luate drept formule ori embleme secrete în adîncul cărora zace tradiția. Dar „împăratul e gol", în spatele pretențiilor nu se mai ascunde nici o valoare pozitivă, eficientă. La capătul unui asemenea proces de desfigurare se află lumea copilăriei și tinereții eroului din nuvelele lui Paul Georgescu. Prozatorul scrie poate cele mai corosive pagini dedicate acestei „burghezii de cimp" în destrămare al cărei mărunt, dar tenace arivism spoit cu idealism de conjunctură, poate părea un bine intenționat efort de adaptare. Setea de dominație, intensă cît a unui împărat roman, se exercită în situații și cu posibilități, subiective și obiective, vizibile. Personajele nuvelelor îți dau impresia unei lumi absurde care trăiește pe o minusculă insulă asaltată de valuri furioase dar nutrind sentimentul că vuietul apei înconjurătoare este propria sa vitalitate, simbolul sonor al propriei sale energii și afirmări. Ocuparea modestei case a tînărului visător Liviu Stăncescu de către numeroasele lui rude ia aspectul unei mari bătălii navale, cu subtile învăluiri, înaintări și retrageri tactice. Eroul își petrece copilăria în mijlocul unei „burghezii de cimp" plate și închipuite, aplicînd asupra lui, în numele bunurilor de care nu dispune o demnitate coercitivă, aidoma unei fantastice închisori, cu garduri și posturi de pază invizibile, un monstruos claustru în cîmpia prăfoasă, năucitoare, infinită. Iată mediul : „Același strat social, fudulia mizeriei, aceeași civilizație dunăreană de jos. Burghezul mic de cîmp. Trăind între țărani și tocmai de aceea, distanțîndu-se de ei, ca niște caporali francezi printre berberi, izolați în mici garnizoane sordide, unde se plictiseau între ei, se însurau, se-mbătau și se urau între ei, omogeni și nedespărțiți. Aceleași mese grase și grele și lungi, aceleași conversații empirice și placid-acide, aceeași hăituire a banilor, bunurilor, obiectelor, patimă de colecționari maniaci, corectată doar de fudulia nătîngă cu care-și „scoteau ochii" unul altuia, arătînd fiecare că, el are, dispune, îi dă mîna, adică". Personaje cu generozitate trufașă, „lăfăindu-și burta ca un blazon", sonori în discuții de cafenea dar „voce ce nu răsunase niciodată în parlamentul în care era mereu numit". Oameni de paie, înfiorați de închipuirea propriei consistențe onorabile, aceștia își închipuie că trăiesc mari roluri jucînd, de fapt, într-un mizerabil teatru de melodramă, „încîntați și congestionați de propria lor performanță în satul sau cartierul unde tronau". Exacerbarea formei fără conținut nu cunoaște limite și se perpetuează chiar, ori mai ales sub aspectul moștenirii : „Pocnind de apoplexii, aceste exemplare neghioabe lăsau vlăstarelor, drept unică moștenire, fumurile amăgirii", neatenți la viața practică deși, paradoxal, nu cunosc alte valori decît cele „gastro-sociale". La toți funcționează „un fel de instinct de sinucidere", de fapt voința de a părea ceea ce nu sînt și deci părăsirea sinucigașă a adevăratei lor naturi. Tocmai de aceea amăgirea ia forma „elanului vital" și „euforiei bahice". Apoplexia este urmarea fizică a „euforiei bahice" dar și forma simbolică de moarte spirituală tipică închipuiților care se izbesc mortal de zidul realității. „Moștenirea" lor constă într-o specială psihologie de expropriați imaginari : „Peste acest faliment practic — notează autorul — apăru însă Revoluția, așa că, printr-un transfer imaginar, vlăstarii chefuitorilor se considerară, în închipuirea lor, printre cei ce pierduseră moșii, uzine și uzufructe, deși lor nu li se luase nimic, pentru simplul motiv că nu aveau ce să li se ia. Așa, intrară într-o altă lume, ca frustrați de averi ipotetice, istorice și incontrolabile, crezînd ele însele într-o minciună ce le apăra imaginea tatălui deficitar și le dădea aparența unor victime decăzute dintr-o sferă fericită și aproape nobiliară". Nuvelele lui Paul Georgescu, împănate cu plastice formule și portrete viu caricaturizate, sînt scrise într-un stil „erudit", uneori obositor, dar adus să semene, aparent, cu nivelul eroilor. Însă naratorul adoptă adesea, în scopul lămuririi eroului, firește, o atitudine de paleontolog. Stilul relatării — reconstituirii — afectează prudența și relativismul cu care se descriu speciile dispărute : „Dar dacă aflase sau nu, dacă avusese cu surioara o explicațiune, mai multe sau nici una, Liviu n-a reușit să afle, Holarezit fiind, în chestiunile majore, ermetici. Ceea ce am putea, totuși, afirma cu atîta certitudine cîtă e posibilă într-un domeniu atît de gingaș e că sora mai mare nu a intervenit manu militari în chestiunile interne ale surorii mai mici — ne referim, desigur, la perioada anterioară actului nupțial".

C. STĂNESCU

TEATRU

Noile suferințe ale tînărului „W"

de ULRICH PLENZDORF

Piesa lui Ulrich Plenzdorf, scriitor din R. D. Germană, nu e o piesă pentru tineret. În accepțiunea curentă orice scriere despre tineri — firește, cu eroi tineri — trebuie neapărat să intereseze tinerii, deși minunea se întîmplă rar. Aici minunea se întîmplă, suferințele eroului adolescent interesează spectatorul noii generații și cu toate acestea piesa nu-l vizează direct. „Noile suferințe ale tînărului W" se adresează celorlalte generații, provocate deschis la o examinare a atitudinii față de tineret. Și o face prin intermediul unui personaj descris nepărtinitor, fără acre moralizări sau dulce lingușeală, confruntat în raporturi reale cu lumea actuală. Piesa dă senzația de durabil, de incoruptibil, poate prin densitatea și originalitatea substanței psihologice, sigur prin adevărul conținut. Publicul e chemat să-l desprindă, reflectînd.

Edgar Wibeau, personajul principal, n-are totuși datele unui erou exemplar. Dramaturgul evită deliberat tipizările, afirmînd că tînărul „W" e un portret de grup. E portretul adolescenței în căutarea rostului pe lume, a bucuriei, a dragostei. E totodată încercarea reevaluării sensibilității contemporane a tinerilor, nu întotdeauna înțeleasă de cei din jur. Sau nedeslușită din pricina aparențelor, afișate, e drept uneori cu ostentație, aproape totdeauna judecate sever. Plenzdorf descoperă elanurile romantice ale noii generații interferînd destinul unui tînăr din zilele noastre cu al Werther-ului goethean. Autorul recurge la această operă, fiindcă „Suferințele tînărului Werther" e romanul dorinței de a iubi, deci al unei disponibilități, al unei generoase oferte. „Noile suferințe ale tînărului W" e o piesă despre aceeași disponibilitate, plus dorința de a fi iubit. Plus dacă se poate, dorința de a fi stimat. Edi Wibeau fiind numai dădăcit își „dă demisia de acasă", cum spune, și fuge la Berlin unde vrea să ajungă pictor. La Școala superioară de artă e respins, totuși rămîne în capitală, adăpostit într-un chioșc părăsit, fiindcă vrea să fie o dată singur, să nu datoreze nimănui nimic, să facă ce vrea. Adică să picteze, să se uite la copii cum se joacă, să contemple o fată. Curînd începe să arate cam dezordonat : „Nu eram bun de parada modei, spune Edi, dar mi se făcuse lehamite de sfaturi, de predici, și de binevoitori care judecă omul după pantaloni". Într-o grădină, Edgar cunoaște o fată de care se îndrăgostește și în același timp dă întîmplător peste o carte fără coperți, despre o dureroasă poveste de iubire. Era „Suferințele tînărului Werther" : soarta eroului devine treptat convergentă cu a sa. Ca și Charlotte, el îi spune Charlie, fata e logodită, după un timp se mărită, iar Edgar ca și Werther continuă să o iubească profund nefericit. El trimite prietenului său benzi de magnetofon pe care înregistrează fragmente din cartea lui Goethe, întrutotul potrivite întîmplărilor sale, propriilor stări de spirit. Desigur, tînărul „W", personaj modern, nu e identic cu romanticul îndrăgostit. Edi e permanent, activ, dinamic, își cunoaște obligațiile, deși deocamdată le amînă. „Trebuie să simți băieții în jurul tău, trebuie să muncești, cel puțin eu așa sînt. Numai că n-ajunsesem încă aici". Cînd înțelege că nu mai are rost să o vadă pe Charlie, Edgar se angajează pe un șantier de construcții. Noua lui încercare de a se apropia de oameni, de a se face iubit și apreciat de ei, nu evoluează sub bune auspicii. Brigada vrea să-l „încadreze" rapid, din nou încruntate „prelucrări", — maestrul n-are răbdare — și cu tot sprijinul unicului aliat, cel mai bătrîn, e dat afară. Revenind prea tîrziu, cu încrederea în semeni zdruncinată, cu inima sfîșiată de o dragoste imposibilă el hotărăște să-și încerce singur puterile. „Invenția epocală" pe care vrea să o ofere brigăzii cu un gest eroic e ultima tentativă de a izbuti ceva : pînă atunci n-are decît nereușite, pe toate planurile. Este în fond dorința de a-și demonstra utilitatea, de a nu-i mai fi pusă valoarea sub semnul întrebării. Dar cunoștințele lui nu ajung, nici aparatele tehnice și peste toate se grăbește, căci chioșcul se demolează, mama își anunță venirea, iar întoarcerea echivala pentru el cu o mare înfrîngere. Singur, sfîșiat de pierderea definitivă a lui Charlie, pentru Edgar rezultatul experienței e de fapt indiferent. O explozie puternică — și deznodămîntul tragic se produce. Ulterior, tatăl său, care nu-l văzuse niciodată, pornește să reconstituie timpul petrecut de băiat la Berlin, vrînd abia acum să-l cunoască. Piesa e rezultatul acestei reconstituiri, în care cei culpabili sînt nevoiți să mărturisească cît de grăbit au judecat adolescentul de 17 ani, cîtă răspundere și dragoste îi datorau toți cei pe care-i căutase pentru a se descoperi pe sine. Cercetările tatălui sînt întrerupte de fiu care povestește întîmplările așa cum le-a trăit el, dar fără reproș, fără incriminări, chiar fără întransigența dinainte. Parcă brusc maturizat, sau poate pentru a nu învinui pe cineva, Edgar la asupră-și totul, explicînd abia acum și teribilismele, și pozele, și erorile. „Nu știu dacă mă înțelege careva (e expresia lui favorită, și desigur nu întîmplătoare) cred că cea mai mare greșeală a mea a fost că n-am știut să încasez. Pur și simplu nu înghițeam nimic, frățioare. Aiurit cum sînt vroiam să fiu mereu primul". Deși știam că nu mai trăiește, „hughenotul" cu suflet mare, tînărul în permanentă mișcare, plin de păreri năstrușnice (și adevărate) e atît de viu față de ceilalți care, deși în viață, se mișcă într-un fel de amorțeală și pricep totul atît de tîrziu și se disculpă... Moartea lui Edi devine astfel și mai tragică, avertismentul și mai sever. Probabil chiar așa au vrut și realizatorii spectacolului, care l-au pus în lumină numai pe tînărul erou. Regizoarea, și ea foarte tînără — Olimpia Arghir — a trecut peste dificultățile unei acțiuni cu timpuri suprapuse, concentrîndu-și întreaga atenție asupra personajului central. Descrierea atentă a trăsăturilor spirituale atît de complexe, a reacțiilor atît de diferite a reușit să contureze, cum vrea autorul, un portret de grup. Cu toate implicațiile educative ce comportă asemenea descriere. Cu toată grija pentru firesc, spontaneitate și naturalețe transferată, unui interpret de excepție, Virgil Ogășanu. Acest actor inteligent a creat prin intuiția, prin arta sa, un personaj de integrală autenticitate conducîndu-ne în lumea dureroasă, comică, tandră a adolescenței, înfățișarea aparent nestudiată, ținuta nonșalantă, neastîmpărul exterior ca și tumultul interior, — toate au fost realizate cu mare finețe. Nici argoul în care Edi vorbește tot timpul n-a îngroșat personajul. Traducerea lui N. Reiter are aici o lăudabilă contribuție; trebuie să recunoaștem că misiunea traducătorului n-a fost ușoară, exprimarea lui Edgar fiind departe de a lui Werther. Plenzdorf, în mod evident adept al literaturii lui Salinger, admirator — ca și Edgar — al eroului din „De veghe în lanul de secară", n-a rezistat să adopte atît tehnica narativă a cărții, cît și limbajul acestui autor, Ogășanu le-a folosit pe amîndouă de minune. Păcat numai că tonalitatea tinerească — generală — a spectacolului are deocamdată o inexplicabilă surdină. Poate că după mai multe reprezentații, sălile predominate de tineri — sălile de duminică de la „Bulandra" — o vor anula. Asemenea săli vor exista, fiindcă acest spectacol care nu e pentru tineri va fi cu siguranță căutat de tineri.

VIORICA TĂNĂSESCU

În Sala Dalles — ION IRIMESCU

PLASTICĂ

Expoziția retrospectivă a sculptorului **Ion Irimescu**, unul dintre maeștrii artei românești contemporane, cuprinde cu mare generozitate lucrări realizate în peste patruzeci de ani de activitate. Ea este, întrucîtva, o antologie exhaustivă a operei sale. Ca orice antologie însă, subscrie unor rigori selective, unor criterii ce înlesnesc actului critic, și nu numai lui, firește, sesizarea evoluției creației sale, profunzimea sondajului într-o direcție sau alta, extensiunea tematică etc. Expoziția include deopotrivă piesele de rezistență ale portretisticii, ale compozițiilor cu caracter alegoric ori strict decorativ, ale lucrărilor cu caracter monumental concepute în spiritul epocii noastre, epocă ce a coincis și cu anii maturizării sale artistice, cu cei mai rodnici ani de lucru. Expoziția relevă, gradual, preocupări în direcția plasticii de interior în care accentul cade pe intimitate, pe un lirism alegoric și deopotrivă preocupări în direcția monumentalisticii (portret, bust, monumental, compoziție), de largă rezonanță socială, unde am cita portretele sale de muncitori (sudori și oțelari), compoziții ca „Lupeni — 1929", remarcabilă prin adîncul, sobrul și omenescul său dramatism, prin soluția plastică originală, lipsită totuși de afectare și retorism — constantă a întregii sale opere, dealtfel — slujind perfect ideea și sentimentul pe care sculptorul și-a propus să le exprime. Expoziția, ne permite să urmărim, totodată, mai detaliat, cele două mari etape ale creației sale, resorturile unor mutații, condiționările lor structurale, implicit, falsa lor divergență. De o parte, înregistrăm un cult al studiului, un apetit al concreteții vieții — în portret, în torsuri, în compoziții cu mai multe personaje, — ca mijloc de relevare a adevărului. Un sondaj efectuat cu reticență, cu nobilă discreție, cu gust al nuanțelor, în care generalizarea se oprește la limita pe care un meșteșug sigur și o intuiție eminamente plastică, o impune celei mai realiste viziuni. Pe de altă parte, mai ales în creația ultimului deceniu și jumătate întîlnim o desprindere de model, o renunțare la studiu în accepțiunea lui tradițională, înțeles acum ca un studiu al formelor, adevărul relevîndu-se dincolo de verosimilitatea anatomică. Întîlnim, de asemenea, aspirația unei proiecții „în etern", a unei situări în perimetrul valorilor general umane, a motivului figurativ, intențiile unei generalizări ce implică, dar și depășește, substanțial, stilizarea. Modelajul simplu, de o acurațete aproape mecanică, nu mi se pare decît o consecință a acestei noi înțelegeri a sculpturii, ce asociază raporturilor spațiale, prevalenței arhitecturii, sensuri și stări complexe. Același lucru poate fi urmărit în factura decorativismului său, ce cultiva la început detalii cu caracter ornamental, dezvoltat mai tîrziu în ritmica alternanței de gol și plin (nu opoziție, ci dialog, volum-spațiu), în ritmica detaliilor, acum abstractizate, în rolul mult mai important pe care li-l acordă în economia compoziției. În sculptura ultimei perioade este vizibilă tendința de a echilibra antinomiile : descriptivismul decorativ cu simbolul, arhaicul cu modernul, staticul cu dinamicul, hieratismul ascet cu senzualitatea, volumul „agresiv" cu volumul „oprimat", angularitatea cu rotunjimea. Dar tocmai acest demers ne dezvăluie, structura sa funciar clasică, ce subscrie nu numai unui principiu exterior, formal, ci în primul rînd unuia interior, de ordine, echilibru și armonie. Și tocmai capacitatea sa creatoare poate rezolva fericit, această ambițioasă, într-un fel, această riscantă operație. „Subiectele" sale sînt, în esență, aceleași. Viziunea sa e însă mai penetrantă, mai complexă, antrenînd mai substanțial și intim valorile plastice în articularea și expunerea ei. **Ion Irimescu** rămîne și aici, aceeași natură senină și calmă, chiar dacă a înlocuit, în executarea acelelași partituri, vioara și flautul cu alămurile sau instrumentele de percuție. El exploatează acum o anume latură a expresivității plastice, sesizabilă încă de prin 1947 (în lucrări ca „Moise", „Mască" ș.a.), o anume deschidere, ca spirit, și nu numai ca meșteșug, ce asociază, lucrărilor sale, în sensul sublinierii unei perenități, sugestii multiple, „identități" cu stiluri istorice, unele extrem de îndepărtate în timp. Orice vizitator atent al expoziției, va observa însă, că tot ceea ce întreprinde sculptorul stă sub semnul examinării atente a universului uman, al unei vocații umaniste, dispusă să dea prioritate trăsăturilor nobile ale omului, să îmbogățească prin artă existența sa. Această trăsătură unifică, încheagă, rotunjește, de altfel, tot ceea ce a întreprins și întreprinde încă, în ordinea diversității, artistul.

C. R. CONSTANTINESCU

PRO ȘI CONTRA

CRIZA ȘI OBOSEALA UNOR COLECȚII

Colecțiile sînt un punct de atracție pentru cititor. Profilul colecției dă o minimă certitudine și cititorul poate deveni credinciosul colecției dacă ea nu-i înșeală așteptările. Prima obligație a colecției este deci să nu se abată de la ea și, firește, să nu cadă sub promisiunea inițială. În momentul de față editurile scot un număr apreciabil de colecții sub justificarea, valabilă, a succesului lor la public. Pe lîngă colecții mai vechi ca **Biblioteca pentru toți, Cele mai frumoase poezii, Clasicii literaturii universale, Scriitori români contemporani** etc. au început să apară și colecții mai nuanțate ca direcție și tematică. Editura Albatros scoate, de pildă, pe lîngă **Cutezătorii** și o colecție de povestiri **De la 5 la 9** și o alta **Contemporani cu...** Editura Eminescu a inițiat colecțiile **Biblioteca Eminescu, Romane de ieri și de azi** și altele. Cartea românească a impus o colecție de **Critică** și **Eseuri**. Se mai pot adăuga colecții ca **Romane de dragoste, Romanul istoric, Biblioteca pentru toți copiii** și așa mai departe. Dar, cu toate acestea, fenomenul mai general este de **pierdere a prestigiului inițial**. Ca un spectacol ajuns la reprezentația 100 sau 300, colecția își pierde din claritate și adesea între titlurile ei sînt inserate unele fără vreo motivare solidă. Ca să spunem altfel, colecțiile intră în criză. Lăsate să curgă în virtutea unui așa zis principiu coordonator propriu, ele pot pierde contactul cu publicul și, în cele din urmă, orice interes. Cauzele sînt diferite, deși putem găsi și cîteva cauze comune. Iată colecția de **Scriitori români** sau **Scrieri alese**. Ea va fi căutată întotdeauna, dar o insatisfacție a fost deja provocată prin caracterul incomplet al edițiilor. **Clasicii literaturii universale** cuprind într-adevăr clasici, dar uneori s-ar dori o altă ordine și o altă promptitudine. Obiecții similare se pot aduce și **Bibliotecii pentru toți** și **Celor mai frumoase poezii**. În genere colecțiile cu limite mai puțin constrîngătoare și mai puțin directoare sînt cele mai amenințate. **Romane de ieri și de azi**, este o colecție cu titulatură comodă și tocmai titulatura i-ar permite menținerea într-un cadru prestigios. Nu se întîmplă așa. Romanele publicate sînt introduse aici la întîmplare și nu de puține ori constatăm mari decalaje valorice de la un volum la altul. Lîngă romane de un indiscutabil prestigiu literar se arată și altele departe de a atinge vreodată același prestigiu. Unele romane de „ieri", pe lîngă faptul că ar fi și prea devreme să le „clasicizăm" pur și simplu cronologic, nici nu credem că au vreo șansă de a deveni vreodată, cu adevărat, și romane de „azi" ! Sînt romane de „ieri" care vor rămîne iremediabil de domeniul trecutului, fără acces la un prezent etern. Colecția **romanului de dragoste** nu se află într-o situație diferită, dimpotrivă situația e și mai proastă. Se aruncă aici, ca pe un enorm și primitor stand, atît romane de dragoste pe drept cuvînt celebre cît și altele care nu pot suporta comparația cu primele. Criteriul tematic e satisfăcut, dar colecția pierde foarte mult din autoritate. Orientate către public, colecțiile **Romane de dragoste** și **Romane istorice** se fac vinovate de o deliberată concesie. Interesul pentru romanul de dragoste și romanul istoric este exploatat editorial prin colecții care nu-și aleg întotdeauna cu exigență titlurile și acesta este un fapt regretabil. Nu ajunge totuși ca un roman să fie de dragoste sau istoric pentru a intra aici. Concesia vădită în aceste cazuri seamănă foarte bine cu cea pe care o întîlnim în numeroasele colecții, de romane polițiste și de aventuri și ele cerute în număr mare de public (colecții la modă, încît aproape că nu există editură, chiar dacă ea n-are nici în clin nici în mînecă cu „aventura" sau „polițismul", care să nu-și aibă propria colecție-anexă de „romane polițiste și de aventuri". De ce ? Explicația e simplă însă nu putem fi de acord cu o rentabilizare **în acest fel !**). Este firesc ca o colecție să obosească la un moment dat, dar cele enumerate nu au o atît de mare vechime încît să-și justifice lipsa de supraveghere. De o pretimpurie și neînțeleasă apatie este amenințată frumoasa colecție **Biblioteca pentru toți copiii** în care apar, încă din prima ei fază, titluri neașteptate și decalaje valorice evidente. Literatura pentru copii și adolescenți este un rezervor greu epuizabil în scurtul timp de la înființarea colecției și pînă acum așa că introducerea unor titluri recente în colecție, apelul excesiv la basme, ni se pare destul de puțin reclamat de psihologia și mentalitatea copiilor și puberilor de azi. O colecție pentru adolescenți care șchioapătă de ani de zile este **Cutezătorii**, colecție în care au apărut multe cărți de veritabil succes la tinerii cititori și de real prestigiu și altele care nu justifică de loc antecedentele. Dacă, strict tematic, găsim că introducerea în colecție a romanelor istorice și a povestirilor haiducești este binevenită nu credem că trebuie admise totuși cărți de un nivel neonorabil numai pentru că tratează aceste teme. Un examen atent al trecutului colecției, o primenire a ei s-ar impune. **Cutezătorii** a devenit și ea ca și **Romane de dragoste** ori **Romane de ieri și de azi** o cutie de surprize în care nu știi ce vei găsi mîine. O colecție neconvingătoare deși începuse atrăgător cu Povestirile despre cowboy traduse și prefațate de Petru Popescu este **De la 5 pînă la 9**. Titlurile ei apar la mare distanță unul de altul, fără regularitatea pe care o presupune o colecție și sînt banale culegeri fără vreo pretenție anume. În sfîrșit trebuie să adăugăm că multe din colecții se degradează din pricina abuzului. O dată cîștigat publicul, colecția este adesea invadată de produse care astfel își asigură vandabilitatea, compromițînd însă colecția însăși. Cîștigul nu e nici al editurii nici al cititorului.

M. COSTEA

Plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste

(Urmare din pag. 1)

liului județean Mehedinți al F.U.S.; Dinculescu Constantin, profesor universitar, Henric Adrian, secretar al Consiliului județean Caraș-Severin al U.G.S.R., Blaga Lucia, președinta Comitetului județean al Femeilor din județul Gorj, Lică Gheorghe, maistru la Uzinele „Electroputere" — Craiova, Dobrovici Simion, președintele Consiliului județean Vrancea al F.U.S., Duminică Petre, președintele Consiliului județean Botoșani al F.U.S., Ștefănescu Teodor, vicepreședinte al Uniunii județene Buzău a Cooperativelor Agricole de Producție, Toma Spiridon, maistru la Uzinele „1 Mai" Ploiești, Ascanio Damian, vicepreședinte al Uniunii arhitecților.

În cadrul dezbaterii proiectelor Planului național unic de dezvoltare economico-socială și Bugetului de stat pe anul 1974, plenara a relevat faptul că prevederile acestora sînt realiste și corespund pe deplin cerințelor progresului social, necesităților actuale ale dezvoltării societății noastre, înscriindu-se în coordonatele stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului.

Aprobînd în unanimitate prevederile Planului și Bugetului pentru anul 1974 — care urmează a fi supuse Marii Adunări Naționale spre legiferare — Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste a exprimat totodată hotărîrea tuturor organizațiilor care compun Frontul Unității Socialiste a tuturor oamenilor muncii de a realiza în mod exemplar sarcinile celui de-al patrulea an al cincinalului, an de importanță deosebită pentru înfăptuirea înainte de termen a actualului cincinal.

Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste subliniază cu satisfacție că recentele măsuri cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare a muncitorilor calificați se înscriu în amplul program stabilit de conducerea partidului și statului nostru, în vederea aplicării în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale P.C.R., cu privire la ridicarea neîntreruptă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Plenara a examinat, totodată, principalele probleme ale dezvoltării energetice în Republica Socialistă România, măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice și și-a exprimat hotărîrea de a stimula pe toate căile inițiativele organizațiilor componente ale F.U.S., ale unităților economice, ale consiliilor populare, ale cetățenilor în vederea utilizării gospodărești, cu maximum de eficiență, a resurselor de energie și combustibil, pentru eliminarea risipei sub orice formă s-ar manifesta.

Plenara a aprobat hotărîrea cu privire la constituirea și activitatea organizațiilor sătești ale Frontului Unității Socialiste, precum și hotărîrea referitoare la pregătirea și desfășurarea Congresului și a Conferințelor comunale, orășenești, municipale și județene ale Frontului Unității Socialiste.

Plenara a hotărît elaborarea proiectului de Statut al Frontului Unității Socialiste care să fie supus dezbaterii publice.

Plenara Consiliului Național a hotărît ca primul Congres al Frontului Unității Socialiste să aibă loc în zilele de 18—21 februarie 1974, cu următoarea ordine de zi:

1. — Raportul despre activitatea desfășurată de Frontul Unității Socialiste și sarcinile ce-i revin în înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, a politicii externe de colaborare și pace;

2. — Cu privire la adoptarea Statutului Frontului Unității Socialiste;

3. — Alegerea Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

La congres urmează să participe delegați ce vor fi aleși la conferințele județene ale Frontului Unității Socialiste, reprezentînd toate categoriile sociale ale populației, oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, precum și delegați desemnați de organele centrale ale organizațiilor componente ale Frontului Unității Socialiste.

Plenara a aprobat, de asemenea, ca ziarele „Elore" și „Neuer Weg" să devină organe de presă ale Frontului Unității Socialiste.

În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Organizații județene ale U.T.C. care au îndeplinit angajamentul anual la acțiunile de muncă patriotică

ARGEȘ

Cei 73 000 de uteciști ai județului Argeș raportează realizarea angajamentului anual de muncă patriotică la data de 27 noiembrie.

În cadrul acțiunilor inițiate au fost colectate și predate oțelăriilor țării 8 750 tone metale vechi, s-au valorificat 120 tone deșeuri de hîrtie și 100 000 bucăți ambalaje din sticlă.

De asemenea, s-au împădurit 350 hectare, s-au recoltat 53 000 kg fructe de pădure și peste 23 000 kg plante medicinale.

Alături de membrii cooperatori, tinerii au executat lucrări de îmbunătățiri funciare pe o suprafață de 1 400 hectare, au curățat și întreținut o suprafață de peste 14 000 hectare fîneațe și pășuni naturale, au plantat circa 88 000 pomi fructiferi.

În timpul vacanței de vară 12 000 de elevi, constituiți în brigăzi de muncă voluntar-patriotică, au lucrat în cadrul a zece mari obiective industriale realizînd economii de peste 2 000 000 lei.

Chemarea adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, de a strînge în timp optim și în bune condiții recolta acestui an, a găsit un larg ecou în rîndul tinerilor. Peste 30 000 de elevi și tineri cooperatori — lucrînd în cadrul a șase întreprinderi agricole de stat, 107 cooperative agricole de producție și cinci centre de sortare a legumelor și fructelor, în două fabrici de conserve și două stațiuni experimentale — au recoltat 3 000 vagoane struguri, 1 500 tone fructe, 400 tone legume etc., valoarea totală a lucrărilor depășind 3 500 000 lei.

Prin munca desfășurată de către tineri s-au realizat, astfel, la lucrări nefinanțate suma de 63 milioane lei, iar la acțiuni finanțate peste un milion o sută mii lei.

Menținînd acest ritm în cinstea celei de-a 26-a aniversări a Republicii, Biroul Comitetului județean U.T.C. se angajează să depășească planul anual la toate obiectivele, inclusiv la acțiuni finanțate, cu 100 000 lei.

MARIUS ILIESCU
prim-secretar al Comitetului județean Argeș al U.T.C.

HUNEDOARA

Angrenați în marea întrecere desfășurată sub deviza „Tineretul — factor activ în îndeplinirea cincinalului înainte de termen", cei peste 60 mii uteciști hunedoreni raportează îndeplinirea cu 40 de zile mai devreme a angajamentului anual la acțiunile de muncă patriotică. De la începutul anului au fost colectate și predate întreprinderilor, peste 45 mii tone metal vechi — cu 8 000 tone mai mult decît ne planificasem —, 70 tone deșeuri de hîrtie și peste 120 mii bucăți ambalaje de sticlă. O mențiune specială se cuvine a fi făcută în legătură cu recoltarea plantelor medicinale. În acest an organizațiile noastre U.T.C., mai ales cele de la școli, au fost mult mai atente la valorificarea acestei importante bogății naturale din cadrul județului, colectînd cu 20 000 kg peste sarcina planificată. Entuziasmul cu care tinerii participă în continuare la activitățile voluntar patriotice constituie o garanție că pînă la finele anului valoarea economiilor finanțate va crește simțitor atingînd cifra de cel puțin două milioane lei. Depășiri însemnate am realizat de asemenea la acțiunile nefinanțate, unde vom realiza iar un nivel record: peste 200 milioane lei. Tinerii au plantat cu puieți în fond forestier și comunal, aproape 100 hectare; au îngrijit pepinierele de la Hațeg, Simeria și Brad; au plantat 60 000 pomi fructiferi și ornamentali și peste 9 000 plopi în aliniament. Pe o suprafață de 7 500 hectare au executat lucrări pentru îmbunătățirea fîneațelor și pășunilor, iar la Ilia, Aurel Vlaicu, Romos și Rapolt au fost organizate șantiere locale de îndiguiri și desecări în urma cărora mari suprafețe de teren au fost redate agriculturii.

O participare impresionantă s-a înregistrat în campania agricolă de toamnă. Peste 20 000 de elevi și studenți au lucrat săptămîni la rînd pe ogoare, recoltînd, transportînd și sortînd mii de tone de cartofi, legume, porumb, sfeclă, ceea ce a permis ca bogățiile toamnei să fie puse la adăpost într-un timp record. În răstimpul care a mai rămas, se vor intensifica eforturile pentru a adăuga noi valori realizărilor de pînă acum și a ne situa din nou printre fruntași.

IONEL LAZĂR
prim-secretar al Comitetului județean Hunedoara al U.T.C.

DIN PARTEA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI A CONSILIULUI CENTRAL AL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România anunță cu profundă durere încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Cristescu, militant de seamă al mișcării muncitorești, revoluționare din țara noastră, fost primul secretar general al Partidului Comunist din România, luptător neînfricat pentru cauza celor ce muncesc, pentru socialism.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

CONSILIUL CENTRAL AL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

* * *

În legătură cu încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Cristescu, a fost constituită o comisie pentru organizarea funeraliilor, alcătuită din tovarășii Ștefan Voitec, Gheorghe Stoica, Mihai Dalea, Ion Popescu-Puțuri și Nicolae Cioroiu.

AGENDA

Cu prilejul celei de-a 29-a aniversări a eliberării Albaniei de sub jugul fascist, Nikolla Profi, ambasadorul acestei țări la București, a oferit joi seara o recepție în saloanele ambasadei.

Au participat tovarășii Virgil Trofin, Cornel Burtică, Ion Pățan, Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, Ilie Murgulescu, vicepreședinte al M.A.N., George Macovescu, ministrul afacerilor externe, Angelo Micculescu, ministrul agriculturii, industriei alimentare și apelor, conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești, oameni de știință, artă și cultură, generali și ofițeri superiori, ziariști.

Au luat parte șefi de misiuni diplomatice acreditați la București și membri ai corpului diplomatic.

Joi după-amiază, tovarășul Ion Pățan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a primit pe Kim Ing Ciăl, prim-vicepreședinte al Băncii de comerț exterior al R.P.D. Coreene, care face o vizită în țara noastră.

La întrevedere, desfășurată într-o atmosferă prietenească, a luat parte Vasile Voloseniuc, președinte al Consiliului de administrație al Băncii Române de Comerț Exterior.

A fost de față Li Min Su, ambasadorul R.P.D. Coreene la București.

La 29 noiembrie, George Macovescu, ministrul afacerilor externe, a primit la M.A.E. pe Pio Carlo Terenzio, secretar general al Uniunii Interparlamentare, și pe Vitaly Evseev, secretar general adjunct al Uniunii.

Delegația parlamentară din Marea Britanie, care a făcut o vizită în țara noastră la invitația Marii Adunări Naționale, a părăsit Capitala.

În cadrul manifestărilor consacrate Zilei naționale a Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, joi, la Timișoara, a fost deschisă expoziția „Lupta Partidului Comunist Iugoslav în Voevodina pentru unitatea clasei muncitoare (1919—1941)".

*

Cu prilejul sărbătorii naționale a R.S.F. Iugoslavia, ambasadorul acestei țări la București, Iso Njegovan, a rostit joi seara o cuvîntare la posturile noastre de radio și televiziune.

Ambasadorul Republicii Populare Democrate Coreene la București, Li Min Su, a organizat, joi, la sediul ambasadei, o conferință de presă, în legătură cu dezbaterea în Comitetul pentru problemele politice și de securitate al O.N.U. a punctului privind „Crearea condițiilor favorabile pentru accelerarea reunificării independente și pașnice a Coreei".

În numele guvernului R.P.D. Coreene, ambasadorul Li Min Su a exprimat, cu acest prilej, recunoștință profundă guvernului Republicii Socialiste România, tuturor membrilor O.N.U. care au sprijinit activ poziția principială a R.P.D. Coreene în ceea ce privește reunificarea independentă și pașnică a Coreei, fără amestecul forțelor străine.

Afirmînd hotărîrea poporului coreean de a lupta pentru retragerea trupelor străine din Coreea de Sud, ambasadorul R.P.D. Coreene și-a exprimat convingerea că și în viitor popoarele iubitoare de pace vor acorda tot sprijinul cauzei drepte a poporului coreean.

În zilele de 28 și 29 noiembrie, în Capitală a avut loc a treia sesiune de lucru a Secției pentru Spania din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Socialiste România și Secției pentru România din cadrul Consiliului Superior al Camerelor de Comerț, Industrie și Navigație din Spania, condusă de Jesus Orfila, președintele secției, director general al Institutului Național al Industriei.

Conferința miniștrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O.

Joi, au continuat dezbaterile în comisiile pe probleme ale celei de-a II-a Conferințe a miniștrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O.

În cadrul primei comisii au fost evidențiate importanța educației, cu deosebire a învățămîntului superior, care se numără printre factorii-cheie ai dezvoltării economice, sociale și culturale.

Concentrate asupra explorării căilor și mijloacelor destinate extinderii și accelerării cooperării europene în domeniul învățămîntului superior, discuțiile din cea de-a doua comisie a Conferinței au relevat o serie de propuneri interesante.

Directorul general al UNESCO, René Maheu, a organizat, după-amiază, la Hotelul Intercontinental, o conferință de presă, la care au participat Paul Niculescu-Mizil, președintele celei de-a II-a Conferințe a miniștrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, ministrul educației și învățămîntului, și A. M. M'Bow, director general adjunct pentru educație al U.N.E.S.C.O.

Deschizînd conferința de presă, René Maheu a făcut o expunere privind lucrările Conferinței de la București și s-a referit la rolul U.N.E.S.C.O. în dezvoltarea cooperării în domeniul învățămîntului între statele europene. Răspunzînd întrebărilor puse de ziariști, domnia sa a apreciat contribuția acestei conferințe a miniștrilor educației pe linia dezvoltării cooperării în domeniul învățămîntului superior, subliniind aportul deosebit și inițiativele României în cadrul activității U.N.E.S.C.O., în general, și a realizării programului său de cooperare europeană.

Directorul general adjunct pentru educație, A. M. M'Bow, a expus, la rîndul său, principalele direcții de dezvoltare a învățămîntului superior în Europa, rezultate din dezbaterile Conferinței.

Luînd cuvîntul în încheiere, președintele celei de-a II-a Conferințe a miniștrilor educației din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O., Paul Niculescu-Mizil, a subliniat importanța pe care România o acordă acestei conferințe — importanță atestată încă de la începutul lucrărilor prin prezența și cuvîntarea președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, la ședința inaugurală. „Este incontestabil, a spus vorbitorul, că întîlnirea reprezentanților țărilor europene, reprezintă un eveniment deosebit de semnificativ. Această conferință a prilejuit un larg schimb de experiență în domeniul învățămîntului și, în același timp, a ridicat probleme deosebit de importante legate de modernizarea, dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului".

Contribuția României la U.N.E.S.C.O., a spus Rene Maheu, poate fi calificată ca extrem de pozitivă, ea axîndu-se în special pe cooperarea europeană. Aceasta nu înseamnă că România s-a dezinteresat de alte acțiuni ale U.N.E.S.C.O. pe plan mondial. De exemplu, este limpede că România este cît se poate de conștientă de necesitatea ajutorului pentru țările în curs de dezvoltare. Delegația română, atît la sesiunile Comitetului Executiv, cît și la Conferințele generale sau la reuniunile regionale, cum este cea de astăzi, s-a remarcat întotdeauna printr-un spirit de inițiativă mereu viu, activ, după părerea mea, generos și, aș menționa în acest sens, poziția pe care a susținut-o întotdeauna în privința cooperării.

★

Participanții la actuala Conferință au vizitat Centrul de învățămînt superior U.N.E.S.C.O., de la București.

Seara, directorul general al U.N.E.S.C.O., René Maheu, a oferit o recepție cu ocazia reuniunii miniștrilor educației.

O mare varietate de articole pentru cadouri: jucării, produse cosmetice și de parfumerie, bibelouri, podoabe, lenjerie fină, tricotaje, galanterie, fulare, baticuri, marochinerie, confecții elegante, ceasuri, aparate foto, tacîmuri inoxidabile și multe alte obiecte, pot fi oferite în dar celor dragi!

Pentru timpul Dv. LIBER

cinema

TORINO NEGRU: Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15).
VIFORNIȚA: Central (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30).
ÎN MUNȚI CREȘTE UN BRAD VERDE: Capitol (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45).
ANCHETA POȘTAȘILOR: Festival (orele 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21).
NICOVALA SAU CIOCANUL: Lumina (orele 9; 12,30; 16; 19,30).
BUNĂ SEARA, DOAMNA CAMPBELL: Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45); Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30); Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45); Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
FLOAREA DE CACTUS: Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
GENERALUL DOARME ÎN PICIOARE: București (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21); Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
MIHAI VITEAZUL: Doina (orele 8,30; 13,30; 19). Matineu pentru copii (orele 11,45; 17,15).
OMUL DIN LA MANCHA: Scala (orele 9,30; 12,15; 15,30; 18,15; 21); Favorit (orele 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30); Modern (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).
PARAȘUTIȘTII: Timpuri Noi (orele 9—20,15 în continuare).
DESPRE O ANUME FERICIRE: Floreasca (orele 15,30; 18; 20,30).
ULTIMELE ȘASE MINUTE: Buzești (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45); Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15); Flacăra (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30).
OMUL DE DINCOLO: Unirea (orele 15,30; 18; 20,15).
DOI PE UN BALANSOAR: Miorița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).
ȘAPTE ZILE: Ferentari (orele 16; 18; 20).
LOVE STORY: Dacia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
100 DE LEI: Cotroceni (orele 15,30; 18; 20,15).
AVENTURA LUI POSEIDON: Înfrățirea (orele 15,30; 18; 20,15).
MONOLOG: Pacea (orele 15,30; 17,45; 20).
ALBĂ CA ZĂPADA ȘI CEI ȘAPTE PITICI: Bucegi (orele 16; 18; 20).
NUNTA: Viitorul (orele 15,30; 18; 20,15).
MAFIA ALBĂ: Volga (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).
PARADISUL: Giulești (orele 15,30; 18; 20,15); Arta (orele 15,30; 18; 20,15).
VALTER APĂRĂ SARAJEVO: Cringași (orele 15,30; 19).
CU CĂRȚILE PE FAȚĂ: Drumul Sării (orele 15,30; 18; 20,15).
OPERAȚIUNEA „ATOMUL MARCAT": Lira (orele 15,30; 18; 20,15).
PĂMÂNTUL PĂRINȚILOR NOȘTRI: Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).
ACEA PISICĂ BLESTEMATĂ: Mosilor (orele 15,30; 18; 20,15).
STARE DE ASEDIU: Popular (orele 15,30; 18; 20,15).
URMĂRIRE LA AMSTERDAM: Munca (orele 15,30; 18; 20,15).
CINE CÎNTĂ NU ARE GÎNDURI RELE: Progresul (orele 15,30; 18; 20,15).
FANTOMA LUI BARBĂ NEAGRĂ: Rahova (orele 15,30; 18; 20,15).
NICI UN MOMENT DE PLICTISEALĂ: Vitan (orele 15,30; 17,45; 20).
O FLOARE ȘI DOI GRĂDINARI: Cosmos (orele 10,30; 15,30; 19).

teatre

Opera Română: DOAMNA CHIAJNA — 19,30; Teatrul de Operetă: MĂTUȘA MEA, FAUSTINA — ora 19,30; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Schitu Măgureanu): JOC DE PISICI — ora 20; (Sala Studio): PUTEREA ȘI ADEVĂRUL — ora 20; Teatrul „C. I. Nottara" (Sala Magheru): BUNĂ SEARA, DOMNULE WILDE — ora 19,30; (la Casa de Cultură a studenților): HOTELUL ASTENICILOR — ora 20,30; Teatrul de Comedie: BUFFALO BILL ȘI INDIENII — ora 20; Teatrul Mic: STÎLPII SOCIETĂȚII — ora 19,30; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy): LA SAVOY, BOEMA! — ora 19,30; Teatrul „Ion Creangă": HARAPNICUL FERMECAT — ora 16; Teatrul „Țăndărică" (Sala Victoria): PITTER PAN — ora 17; (Sala Academia): UN BĂIAT ISTEȚ ȘI UN REGE NĂTĂFLET — ora 17; Teatrul „Ion Vasilescu": MITICĂ POPESCU — ora 19,30; (la Sala Palatului): PIRUETE MUZICALE — ora 19,30; Ansamblul „Rapsodia Română": LEGENDĂ ȘI DOR — ora 19,30; Circul „Globus": GALA ACROBAȚILOR (spectacol internațional) — ora 19,30.

radio

PROGRAMUL III

9,00 — Știri; 9,05 — Incognito — program de varietăți muzicale; 9,55 — Melodia zilei: Partid viteaz de C. Andrei; 10,00 — Clubul curioșilor; 11,00 — Știință și tehnică; 11,10 — Profil pe portativ. Nelu Huțu; 11,30 — Antract muzical; 12,00 — Transmisiuni directe din țară; 12,10 — Invitație în fonoteică; 12,55 — Melodia zilei; 13,00 — Închiderea emisiunii de dimineață; 17,00 — Știrile după-amiezii; 17,05 — Alo, Radio! — muzică ușoară la cererea ascultătorilor; 18,00 — Șapte zile, șapte arte. Arhitectura; 18,10 — Muzică simfonică; 18,55 — Melodia zilei; 19,00 — În direct... de pe șantierul național Someș-Tarnița; 19,30 — Știri; 19,35 — Discuri de muzică populară; 20,00 — Educație, răspunderi; 20,30 — Diptic pentru orchestră; 21,00 — Radio-supertop. Topul revistei „Săptămîna"; 22,00 — Radiojurnal. Buletin meteorologic. Sport; 22,30 — Melodia zilei; 22,35 — Vedete ale muzicii ușoare; 23,15 — Poetica. Țară de dor; 23,20 — Jazz-varietè; 23,55—24,00 — Ultimele știri.

tv

PROGRAMUL I

9,00 — Curs de limbă franceză. 9,30 — Curs de limbă rusă. 10,05 — Album coral. Cîntă corul bărbătesc „Armonia" al sindicatelor din Brăila. 10,20 — Teleobiectiv. 10,40 — Vîrstele peliculei. 12,00 — Telejurnal. 16,00—17,00 — Telescoală. Chimie: Polimeri și polimerizare. Biologie (anul III): Axul cerebro-spinal. Pagini din istoria patriei: Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn. 17,30 Curs de limbă engleză. 18,00 — Telex. 18,15 — La volan. 18,30 — Stadion. 18,50 — Revista economică TV. 19,30 — Telejurnal. Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor. 20,00 — Cîntecul săptămînii: „Din Carpați la marea albastră". 20,05 — Baladă pentru acest pămînt. „Cetățile Ponorului". 20,20 — Film artistic: „Nicoletina Bursac". 22,00 — Scene de balet. 22,15 — 24 de ore.

PROGRAMUL II

20,00 — Teatru scurt: „Noapte fierbinte" de Livia Ardeleanu. Premieră pe țară. 20,45 — Reportaj TV: „Tinerețea unui oraș străvechi — Bistrița". 21,05 — Pagini muzicale de mare popularitate. 21,40 — Ancheta TV: „...51%..." 22,25 — Portativ '73.

CRONICA U. T. C.

Ieri s-a întors în Capitală o delegație a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, condusă de tovarășul Pusztai Kalman, secretar al Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, care a participat la Congresul Uniunii Naționale a Studenților din Franța.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, au fost prezenți tovarășul Stelian Moțiu, secretar al Consiliului U.A.S.C.R., activiști ai Comitetului Executiv al U.A.S.C.R.

★

Ieri a părăsit Capitala tovarășul Titus Deac, membru al Biroului C.C. al U.T.C., șef de secție la C.C. al U.T.C., care va participa la ședința Comitetului Executiv al Federației Internaționale a Sportului Universitar (F.I.S.U.), ce va avea loc la Torino (Italia).

SPORT • SPORT • SPORT

LA ORDINEA ZILEI — ÎN SPORTUL DE MASĂ:

CUPA TINERETULUI

Deși cu o oarecare întîrziere **competiția de masă cu caracter republican** a primit un nume, i s-a întocmit un regulament, cum s-ar spune, este gata de start. **Se realizează, astfel, unul dintre principalele obiective cuprinse în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din 28 februarie — 2 martie a.c. Această întrecere sportivă de masă, de mare anvergură, poartă o denumire de semnificație profundă, înscriindu-se în tradițiile valoroase ale mișcării noastre sportive și tocmai de aceea incumbă răspunderi din cele mai mari pentru realizarea ei din partea organelor și organizațiilor U.T.C.** Odată pornită, prin această competiție de masă se va realiza o cuprindere largă a tuturor categoriilor de tineri — pionieri, elevi, studenți, tineri muncitori și țărani, militari — într-o activitate sportivă organizată, sistematică. Scopul principal este ca prin această cuprindere largă la practicarea exercițiilor fizice și sportului să se asigure o dezvoltare fizică și morală armonioasă a tinerilor, competiția, în sine, să contribuie eficient la întărirea sănătății și călirea fizică și, prin aceasta, la ridicarea capacității lor de muncă. În același timp, așa cum este concepută, **Cupa Tineretului** oferă tinerilor posibilitatea să se întreacă în mod organizat într-o competiție de mare amploare, crelndu-se, în acest fel, **premisele descoperirii și selecționării dintr-un mare număr de concurenți a unor elemente dotate pentru sportul de performanță.** Caracterul ei larg, de masă, reiese și din simplul fapt că la această competiție pot participa toți tinerii între 6 și 30 de ani, care nu sînt legitimați și nu activează în cadrul secțiilor de performanță la un club, școală sportivă sau asociație sportivă. Continuitatea activității sportive, în rîndurile tuturor categoriilor de tineri, de toate vîrstele și profesiile, este asigurată de organizarea a două ediții: **ediția de iarnă**, a cărei declanșare va avea loc duminică, organizează întreceri, pe categorii de vîrstă, la: **patinaj, sanie, schi și tenis de masă; ediția de vară** la: **atletism, fotbal, gimnastică, înot, tir, orientare turistică, handbal, popice, trîntă, oină, baschet și volei.** După cum lesne se poate constata, în programul **Cupei Tineretului** sînt prevăzute, lucru firesc, și **discipline tehnico-aplicative.** Desfășurarea întrecerilor se face pe distanța a cinci etape, cu finale pe țară din doi în doi ani. Organizatorii competiției republicane (CNEFS, Consiliul Central al U.G.S.R., C.C. al U.T.C., U.A.S.C.R., C.N.O.P., M.E.I. etc.) au stabilit ca în cadrul primelor două etape, atît la ediția de iarnă, cît și la cea de vară, în funcție de specificul, tradițiile, dorințele tinerilor și posibilitățile locale, să se organizeze întreceri pentru toate categoriile de tineri, și la alte ramuri și probe sportive în afară de cele prevăzute în regulament.

Factorii de organizare au, de aceea, datoria să urmărească și să sprijine depistarea și promovarea copiilor și tinerilor talentați, cu perspective în obținerea unor rezultate de valoare în sportul de performanță. În acest sens, federațiile sportive vor acorda asistență tehnică în desfășurarea competiției și vor sprijini și urmări cu atenție cuprinderea elementelor dotate, de perspectivă, în forme organizate de pregătire și perfecționare. Tot în scopul unei selecții riguroase, participarea la finalele pe țară este condiționată de îndeplinirea unor baremuri valorice, în cadrul etapelor județene. Ce ni se pare, iarăși, interesant de reținut: la etapele finale pe țară, în cadrul fiecărei categorii de vîrstă și ocupații, se va întocmi un clasament pe județe, iar prin cumularea numărului de puncte obținute în clasamentul departamental, se va stabili o ierarhie pe județe, care va reflecta, desigur, modul cum toți factorii au acționat pentru transpunerea în viață a măsurilor vizînd dezvoltarea activității sportive de masă. Firește, **Cupa Tineretului este principala competiție republicană de masă.** Alături de ea rămîne **Crosul tineretului.** Nu înseamnă că odată desfășurate etapele acestora, activitatea sportivă de masă se consideră încheiată. Dimpotrivă. **Așa cum se precizează și în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R., ponderea mare trebuie s-o aibă inițiativele proprii ale organizațiilor U.T.C. și asociațiilor sportive, acțiunile și activitățile cele mai diverse organizate pe locul de muncă (clasă, atelier, sat etc.) cărora trebuie să li se asigure, cum s-ar spune, un flux continuu. Doar astfel se vor înfăptui, într-adevăr, sarcinile în spiritul Hotărîrii, potrivit cerințelor ce se impun în momentul de față.** Iată ce nu trebuie scăpat, nici o clipă, din vedere. Pentru că, se știe, există tentația și tendința de a se organiza întreceri pe localități sau pe mari unități în jurul cărora se bate multă monedă. Înclinația spre festivism trebuie combătută și exclusă din stilul de muncă al organelor și organizațiilor U.T.C. Măsura priceperii organizatorice, a spiritului de inițiativă nu o poate da decît angrenarea întregii mase de tineri la activități curente, sistematice, la locul lor de activitate. În ultimă instanță, această modalitate rămîne hotărîtoare.

V. CABULEA

de peste hotare

Creşterea contribuţiilor României la P.N.U.D. şi O.N.U.D.I.

Sub auspiciile secretarului general al O.N.U. s-a desfăşurat la New York Conferinţa anuală pentru stabilirea contribuţiilor voluntare la Programul Naţiunilor Unite pentru dezvoltare — P.N.U.D. — pe anul 1974. Cu acest prilej, ambasadorul Ion Datcu a anunţat că guvernul român a hotărît să fixeze nivelul contribuţiei sale la P.N.U.D. în anul viitor, la 2 milioane lei, cu peste 40 la sută mai mult decît în 1973. Reprezentantul ţării noastre a subliniat că România, ţară socialistă în curs de dezvoltare înţelege să participe activ la cooperarea economică internaţională promovată prin intermediul organizaţiilor din sistemul O.N.U., atît în calitate de donator, cît şi în calitate de beneficiar.

Rudolph Peterson, directorul general al P.N.U.D., a transmis guvernului român mulţumiri pentru decizia luată de a-şi spori în mod semnificativ contribuţia voluntară la program, menţionînd că România s-a numărat printre cele 38 de ţări ale căror contribuţii au crescut cu peste 15 la sută, dînd astfel curs recomandărilor formulate de Adunarea Generală a O.N.U. în acest domeniu. Hotărîrea guvernului român constituie o nouă dovadă a dorinţei sale de a contribui la eforturile pe care le face comunitatea internaţională pentru accelerarea progresului economic şi social al tuturor ţărilor în curs de dezvoltare.

Printr-o scrisoare adresată lui I.H. Abdel Rahman, directorul executiv al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (O.N.U.D.I.), ambasadorul Dumitru Aninoiu, reprezentantul permanent al României pe lîngă această organizaţie, a informat asupra hotărîrii guvernului român de a-şi fixa contribuţia voluntară la O.N.U.D.I. pentru anul 1974 la 250 000 lei, cu 25 la sută mai mult decît în 1973. Creşterea contribuţiei voluntare româneşti dovedeşte o dată mai mult recunoaşterea de către ţara noastră a rolului pe care O.N.U.D.I. îl joacă în promovarea industrializării ţărilor în curs de dezvoltare, reprezentînd în acelaşi timp o contribuţie specifică la eforturile pe care organizaţia le face în vederea promovării cooperării între ţările în curs de dezvoltare.

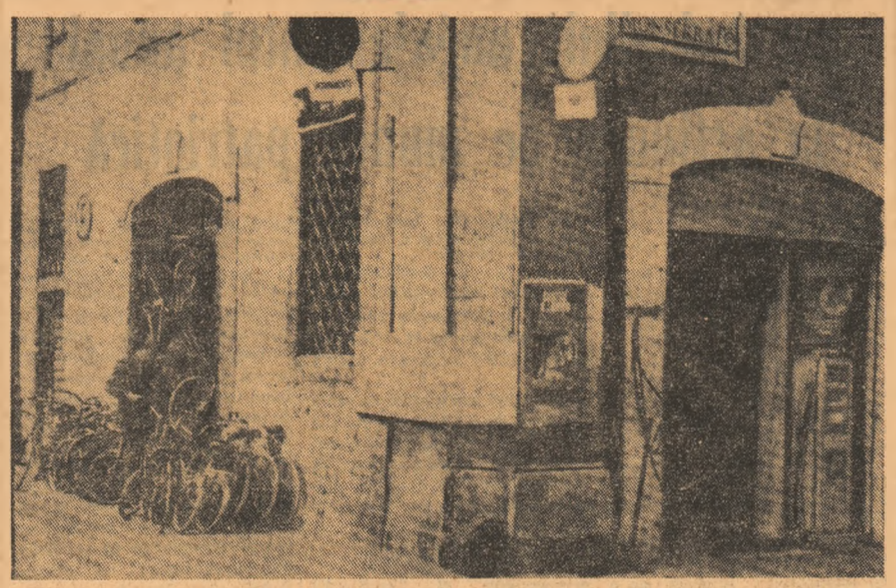

ITALIA. — Imagine elocventă a crizei energetice la Roma: lîngă o staţie de benzină închisă, un atelier de reparat biciclete abia dacă poate face faţă solicitărilor...

Conferinţa pentru securitate şi cooperare în Europa

Joi a avut loc şedinţa Comitetului de coordonare — organul de conducere a celei de-a doua faze a Conferinţei pentru securitate şi cooperare în Europa.

În cadrul şedinţei, delegaţia României a prezentat propunerea ca Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură UNESCO să poată fi consultată de către organele de lucru competente ale Conferinţei în problemele educaţiei, ştiinţei şi culturii.

În intervenţia sa, şeful delegaţiei române, ambasadorul Valentin Lipatti, reamintind poziţia de principiu şi iniţiativele ţării noastre cu privire la întărirea rolului O.N.U. şi al instituţiilor sale specializate în viaţa internaţională, a apreciat ca deosebit de importante activităţile pe care le-a întreprins UNESCO în ultimul deceniu pentru dezvoltarea şi diversificarea colaborării general-europene în domeniile de competenţa organizaţiei. Prin acţiunea sa — a arătat vorbitorul — UNESCO a contribuit şi contribuie la instaurarea unui climat de pace, respect reciproc şi conlucrare între toate ţările continentului european. Consultarea UNESCO în problemele ştiinţifice, culturale şi educative care se află pe agenda Conferinţei pentru securitate şi cooperare în Europa este ca atare oportună şi necesară pentru dezvoltarea pe multiple planuri a colaborării în aceste însemnate sectoare.

Propunerea prezentată de România a fost sprijinită de reprezentanţii U.R.S.S., Poloniei, Iugoslaviei, Franţei, Olandei, R. F. Germania, Irlandei, Ciprului şi adoptată, prin consens, de către Comitetul de coordonare. Pe baza hotărîrii luate, organele de lucru ale Conferinţei care examinează probleme ale educaţiei, ştiinţei şi culturii vor putea audia pe reprezentanţii UNESCO în a doua rundă a negocierilor, care urmează a fi reluate în luna ianuarie 1974.

Comitetul de coordonare a hotărît să ţină viitoarea sa şedinţă la 13 decembrie, pentru a proceda la evaluarea activităţilor desfăşurate pînă în prezent în cadrul Conferinţei şi, în lumina acestui bilanţ, să înceapă dezbaterea punctului patru al ordinii sale de zi — urmările instituţionale ale Conferinţei. Comitetul de coordonare a adoptat, de asemenea, o serie de hotărîri privind unele probleme organizatorice şi financiare.

Noi acţiuni teroriste în Irlanda de nord

După semnarea acordului de compromis între principalele trei partide moderate din Irlanda de Nord privind crearea unui Consiliu Executiv, ca organ de conducere al acestei provincii, la care vor participa, pentru prima oară, reprezentanţi ai comunităţii catolice, alături de protestanţi, elementele extremiste, în special aripa provizorie a Armatei Republicane Irlandeze (I.R.A.), continuă acţiunile teroriste în semn de opoziţie faţă de această soluţie politică, care tinde să pună capăt confruntărilor interne din regiune. Astfel, în noaptea de marţi spre miercuri, I.R.A. a organizat pe teritoriul întregii provincii o operaţiune de anvergură de „blocare a drumurilor", constînd în plasarea unor ambuscade şi a unor automobile încărcate cu explozivi pe principalele căi publice ale Irlandei de Nord. Această operaţiune teroristă s-a soldat, potrivit declaraţiilor unui purtător de cuvînt al trupelor britanice dislocate în Irlanda de Nord, cu alte trei victime, care, împreună cu persoanele ucise în atentatele comise anterior, ridică la 9 numărul total al morţilor din ultimele zile în cadrul incidentelor declanşate de I.R.A.

• ÎN CAPITALA REPUBLICII PERU au luat sfîrşit lucrările Comisiei speciale a Organizaţiei Statelor Americane, în cadrul cărora au fost abordate probleme referitoare la reforma sistemului de relaţii interamericane. Reprezentanţii a 23 de state au dezbătut, între altele, o serie de principii ce vor trebui să stea la baza noii carte a O.S.A.: denuclearizarea Americii Latine şi utilizarea energiei atomice în scopuri paşnice; conservarea şi apărarea mediului înconjurător; respectarea suveranităţii statelor asupra bogăţiilor lor naturale şi a dreptului lor inalienabil de a dispune liber de acestea; dreptul de a dispune de resursele naturale marine ale apelor adiacente zonelor de coastă, precum şi de solul şi subsolul platoului continental, în limitele apelor naţionale ale fiecărui stat din zonă; recunoaşterea dreptului sindical, a dreptului la muncă şi la grevă.

Un loc principal în cadrul dezbaterilor a fost acordat problemelor puse de reforma Tratatului inter-american de asistenţă reciprocă (T.I.A.R.).

Programul cabinetului grec

Noul prim ministru al Greciei, Adamandios Androutsopoulos, a prezentat miercuri seara, la posturile de radioteleviziune elene programul cabinetului său, constituit la 25 noiembrie.

Referindu-se la evenimentele înregistrate recent în Grecia, premierul a apreciat că ţara este confruntată cu o serie de probleme grave, cum sînt suspendarea constituţiei, unele deficienţe în funcţionarea statului şi în viaţa politică. În vederea soluţionării lor — a spus premierul grec — guvernul intenţionează să pregătească o nouă Constituţie, iar pînă la adoptarea ei, puterea legislativă va fi exercitată de Consiliul de Miniştri, prin decizii constituţionale.

Subliniind că guvernul nu urmăreşte permanentizarea unei situaţii de puteri excepţionale, ci normalizarea treptată a acesteia, primul ministru a precizat că „atunci cînd ţara va fi pregătită, se va merge la alegeri". Între timp, vor fi desfiinţate Tribunalul constituţional şi alte organisme administrative existente în prezent şi se va lărgi politica de descentralizare regională. Intenţiile guvernului în domeniul economic — a spus Androutsopoulos — se vor îndrepta spre crearea condiţiilor pentru echilibrarea economiei pe termen lung.

În capitolul consacrat politicii externe se reafirmă „fidelitatea faţă de alianţe şi respectarea obligaţiilor asumate". „Politica generală a Greciei — a spus primul ministru — va continua să fie inspirată de principiile O.N.U. pe care le consideră fundamentale pentru coexistenţa paşnică între state. Paralel, ea va depune eforturi să menţină şi să stringă relaţiile prieteneşti cu orice ţară în spiritul înţelegerii reciproce, al colaborării şi promovării intereselor comune".

„În mod deosebit — se spune în declaraţia guvernamentală — dorinţa stabilă a guvernului grec este cultivarea celor mai bune relaţii posibile cu vecinii săi". „Guvernul va urmări, concomitent, creşterea şi lărgirea relaţiilor economice care leagă Grecia de Europa Occidentală — se spune, de asemenea, în declaraţie".

Apartheid stil Salisbury

De opt ani în Rhodesia este perpetuată starea de urgenţă, introdusă cu o săptămînă înaintea declaraţiei unilaterale de „independenţă" de la 11 noiembrie 1965. Apreciind împrejurările de atunci ca „extraordinare", autorităţile şi-au asumat puteri excepţionale de jurisdicţie şi poliţieneşti în vederea reprimării oricăror mişcări democratice.

Ministrul justiţiei şi ordinei, Desmond Lardner-Burke, declara cu opt ani în urmă că legislaţia respectivă va dura numai trei luni şi că ea era justificată de necesitatea „asigurării securităţii". Dar cele „trei luni" s-au prelungit mereu. Pentru a-şi putea menţine poziţiile, membrii guvernului rasist al lui Ian Smith au abandonat ideea renunţării la starea de urgenţă şi au reinnoit-o mereu. Acelaşi lucru s-a întîmplat şi anul acesta. Burke explica măsura prin referiri la „ameninţarea din partea organizaţiilor naţionaliste africane". Mai exact, aceasta înseamnă o recunoaştere a creşterii continue a luptei populaţiei africane împotriva dominaţiei minorităţii albe în Rhodesia. Prima măsură luată în 1965, după introducerea stării de urgenţă, a fost arestarea a 80 de patrioţi africani. A fost numai începutul declanşării unor acţiuni poliţieneşti şi militare de înăbuşire a mişcării de eliberare a populaţiei Zimbabwe. Chiar şi „libertăţile" formale au fost abolite pentru a consolida regimul rasist fondat pe dominaţia a 250 000 de locuitori albi. În schimb, 5,3 milioane de africani — imensa majoritate a populaţiei — sînt lipsiţi de orice drepturi reale.

O legislaţie specială permite autorităţilor arestarea şi deţinerea fără procese a unor persoane (după unele estimări 3 000) considerate „periculoase". Astfel, în închisorile de la Gwelo şi Salisbury se găsesc africani arestaţi de 8—10 ani fără să fi fost inculpaţi sau judecaţi vreodată. Africanii nu au dreptul să activeze în nici o organizaţie care ar putea avea legături cu Federaţia Sindicală Mondială, Consiliul Mondial al Păcii, Federaţia Mondială a Tineretului Democrat, Uniunea Internaţională a Studenţilor, etc. Oricine aderă la una din aceste organizaţii este pasibil de 5 ani închisoare.

Potrivit unui ordin guvernamental, orice funcţionar alb poate impune o amendă colectivă unui sat întreg dacă consideră că a ajutat unităţile patrioţilor Zimbabwe. Albii (o minoritate pe planul numărului locuitorilor) deţin 17 milioane de hectare, iar africanii (imensa majoritate a populaţiei) numai... 15 milioane, dintre care 60 la sută nu sînt utilizabile pentru agricultură. Discriminările la care este supusă populaţia africană sînt foarte concludente din cifrele privind retribuţia muncii: salariul unui african este de 20 de dolari rhodesieni pe lună în agricultură şi de 40 în industrie, pe cînd cel al unui alb este de... 230 în agricultură şi de 315 dolari în industrie. Barierele rasiale şi materiale sînt atît de mari încît există de 3 ori mai mulţi albi decît africani în şcolile secundare, statul cheltuind de zece ori mai mult pentru educaţia unui alb, decît a unui negru. Cea mai recentă măsură emisă de ministrul de justiţie Burke interzice unui număr de 98 de studenţi africani să se apropie la mai puţin de 20 de kilometri de capitală. Studenţii, împotriva cărora s-a emis ordinul, se fac „vinovaţi" de a fi în primul rînd negri, în al doilea rînd de a fi participat în august 1972 la demonstraţii studenţeşti împotriva politicii de discriminare rasială a guvernului Smith. După un an de închisoare, ei sînt acum practic lipsiţi de dreptul de a-şi continua studiile la Universitatea din Salisbury.

Intensificarea acţiunilor de protest împotriva măsurilor represive, împotriva apartheidului în varianta lui rhodesiană, este subliniată de către observatorii politici. Cea mai mare manifestaţie protestatară a studenţilor organizată vreodată la Salisbury a avut loc în vara acestui an. Manifestaţiile, demonstraţiile şi grevele au loc în condiţiile amplificării operaţiunilor militare ale forţelor naţionale de eliberare. Peste 200 de atacuri şi acţiuni de sabotaj au fost organizate în primele opt luni ale acestui an. Tot mai larg este sprijinul pe care mişcarea de eliberare îl primeşte din partea a diferite păturii ale populaţiei africane, ceea ce demonstrează creşterea continuă a opoziţiei faţă de regimul rasist al lui Ian Smith, angajarea în lupta pentru dreptul poporului Zimbabwe de a fi stăpîn pe propriile destine.

GH. SPRINŢEROIU

„Numai pentru albi..." Imagine tipică a apartheidului.

panoramic

Simţul practicii

Britanicului Brian Josephson i-a fost decernat premiul Nobel pentru fizică pe anul 1973 ca o încununare a „indicaţiilor teoretice asupra proprietăţilor unui supracurent trecînd printr-o barieră-tunel". Americanii Leo Esaki şi Ivar Giaever, şi-au împărţit acelaşi premiu pentru „descoperirile lor experimentale privind fenomenele de tunnel în semiconductori şi supraconductori".

Este vorba, aşadar, de lucrări din domeniul fizicii solidelor ale căror aplicaţii practice nu sînt foarte evidente. Şi totuşi — amănunt interesant — Esaki lucrează în laboratoarele de cercetări din Yorktown al cunoscutului producător de ordinatoare I.B.M. şi Giaever activează în laboratoarele lui „General Electric" din Schenectady. Două corporaţii gigantice care au eminamente simţul practicii.

La prima vedere Josephson, Esaki şi Giaever au explorat un domeniu straniu, cel al supraconductivităţii. Cînd se coboară temperatura unor anumiţi conductori electrici în jurul lui zero absolut (—273 grade Celsius), curentul încetează în mod brusc de a mai întîmpina o rezistenţă. În 1957, trei oameni de ştiinţă americani: John Bardeen, Leon Cooper şi John Schrieffer au oferit o explicaţie teoretică a fenomenului, pentru care au fost distinşi cu premiul Nobel pentru fizică pe anul 1972. Pornind tocmai de la această explicaţie teoretică, Esaki a descoperit în 1958 aşa numitul „efect tunnel": dacă se separă doi supraconductori printr-o foarte subţire barieră izolantă, curentul trece totuşi. În 1960 Ivar Giaever reuşea să măsoare energia necesară pentru „a face să sară" bariera cu electroni.

Rămînea, deci, să mai fie explicate unele aspecte ale fenomenului. În 1962, cu creionul şi hîrtia în mînă, Brian Josephson a completat cercetările: el a schiţat două „posibilităţi" de a trece bariera. Posibilităţi confirmate integral de experimentatori şi care au primit denumirea de „efectele Josephson".

Ivar Giaever în laboratorul lui „General Electric": o nouă dimensiune pentru ordinatoare.

Recompensîndu-i în două „tranşe" succesive pe cei şase fizicieni Academia suedeză de ştiinţe a urmărit, evident, să onoreze şi să impulsioneze un model de cercetare în care teoreticieni şi experimentatori şi-au dat mîna, într-o strînsă colaborare, pentru a elucida un capitol misterios al cunoştinţelor ştiinţifice şi a pune în folosul omului această elucidare.

De pe acum cercetările privind fenomenele de „tunnel" deschid drumul unor aplicaţii revoluţionare. „Efectele Josephson" pot să constituie elemente de ordinator care „sar", care trec de la 0 la 1, de la DA la NU, în zece picosecunde (timpul necesar luminii pentru parcurgerea a numai 3 mm). Calculului electronic i se deschide aşadar, perspectiva unui salt uriaş într-o nouă direcţie.

Acelaşi mesaj-lecţie al dispariţiei barierelor dintre cercetarea fundamentală şi cea aplicată îl găsim şi în ultimele premii Nobel pentru chimie. Profesorii Ernst Otto Fischer din München şi Geoffrey Wilkinson din Londra au primit premiul Nobel pentru chimie pe anul 1973 pentru a fi reuşit să demonstreze „structura sandviş" a moleculelor insolite, la interferenţa dintre chimia minerală şi cea organică. Departe de o abstracţie gratuită, ei au oferit posibilitatea unor noi aplicaţii: emailuri refractare, aditive antipoluante pentru benzină.

Mesajul premiilor Nobel îndeamnă deci la o strînsă cooperare a cercetării fundamentale cu cercetarea aplicată şi, într-un sens mai larg, la o şi mai activă participare a oamenilor de ştiinţă la rezolvarea marilor probleme ale civilizaţiei contemporane.

ORIENTUL APROPIAT

SUEZ 29 (Agerpres). — Reuniunea reprezentanţilor militari egiptean şi israelian, consacrată analizării aplicării acordului privind consolidarea încetării focului s-a întrerupt joi, după o oră şi jumătate de convorbiri, fără să se stabilească data unei noi întîlniri şi fără să se fi realizat vreun progres — a declarat un purtător de cuvînt al O.N.U., citat de agenţiile Reuter şi Associated Press.

CAIRO 29 (Agerpres). — Guvernul egiptean, reunit sub preşedinţia lui Mohamed Abdel Kader Hatem, vicepremier însărcinat cu problemele culturii, informaţiilor şi sectorul relaţiilor externe, a examinat situaţia politică în lumina documentelor adoptate de reuniunea la nivel înalt a şefilor de stat din ţările arabe — anunţă agenţia M.E.N. Cabinetul a ascultat, de asemenea, un raport asupra situaţiei militare, prezentat de generalul Ahmed Ismail, ministrul apărării şi comandant-şef al forţelor armate, şi a trecut în revistă relaţiile dintre Republica Arabă Egipt şi ţările vest-europene.

TEL AVIV 29 (Agerpres). — La cîteva săptămîni înaintea alegerilor generale, ce urmează să se ţină la 31 decembrie, miercuri seara a început la Tel Aviv o reuniune a Partidului Israelian al Muncii (M.AP.A.I.), partid de guvernămînt. Reuniunea s-a deschis prin prezentarea unui document în 14 puncte, care rezumă programul partidului supus spre dezbatere şi aprobare Comitetului Central.

„Meritul cultural" român pentru Rafael Alberti

• LA AMBASADA Republicii Socialiste România din Roma a avut loc o întîlnire prietenească cu personalităţi ale vieţii culturale şi ştiinţifice din Italia, în cadrul căreia scriitorului Rafael Alberti i-a fost înmînat ordinul „Meritul cultural" clasa I, conferit de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, pentru contribuţia sa la răspîndirea valorilor culturii poporului român, pentru opera sa dedicată prieteniei între popoare, idealurilor de dreptate şi libertate.

Mulţumind preşedintelui Consiliului de Stat al României, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pentru înalta distincţie acordată, Rafael Alberti a reliefat marile realizări ale poporului român în cele mai diferite domenii de activitate şi şi-a exprimat sentimentele de profundă admiraţie şi prietenie faţă de România socialistă, şi faţă de harnicul şi talentatul său popor.

ADUNAREA FESTIVĂ DE LA IAIŢE

În localitatea Iaiţe, din Bosnia, unde cu 30 de ani în urmă s-a desfăşurat cea de-a doua sesiune a Veceei populare antifasciste, care a pus bazele Iugoslaviei noi, marcînd, prin hotărîrile adoptate, un moment de cotitură în istoria ţării, a avut loc, joi, o adunare festivă.

La adunare au luat parte 180 de foşti delegaţi la sesiunea de la Iaiţe de la 29 noiembrie 1973, delegaţii din toate republicile şi din provinciile autonome ale ţării, reprezentanţi ai Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, ai Adunării federale, ai Prezidiului R.S.F. Iugoslavia, ai altor organizaţii, şefii misiunilor diplomatice acreditaţi în Iugoslavia.

Luînd cuvîntul, preşedintele Iosip Broz Tito a evocat evenimentele de la 29 noiembrie 1943 şi importanţa pentru istoria ţării a hotărîrilor luate cu trei decenii în urmă la Iaiţe, a trecut în revistă realizările obţinute în perioada construcţiei socialiste şi a relevat sarcinile care stau în prezent în faţa Iugoslaviei. Vorbitorul a subliniat principiile care călăuzesc Iugoslavia în politica ei externă, reafirmînd poziţia ţării sale în principalele probleme internaţionale.

Ziua Republicii a fost cinstită de colectivele de oameni ai muncii prin noi succese în producţie. Pe tot cuprinsul ţării au fost date în folosinţă noi obiective economice şi social-culturale.

Demonstraţii studenţeşti antiguvernamentale în Coreea de sud

Demonstraţiile antiguvernamentale ale studenţilor din Coreea de sud au crescut în intensitate în cursul zilei de joi. La Seul, mii de studenţi au organizat mitinguri, în cadrul cărora au protestat împotriva represiunilor poliţieneşti şi au cerut demisia imediată a ministrului educaţiei, eliberarea colegilor lor arestaţi şi garantarea libertăţilor în universităţi şi în întreaga ţară.

Ca urmare a intervenţiei brutale a poliţiei, care a făcut uz de gaze lacrimogene pentru a-i împiedica pe studenţi să iasă în stradă, au avut loc ciocniri violente. Studenţilor li s-au alăturat numeroşi profesori şi membri ai conducerilor universităţilor.

Manifestaţiile de joi sînt considerate de Agenţia France Presse ca fiind cele mai puternice, de la începutul lunii octombrie.

• ÎN PERIOADA 27-29 NOIEMBRIE, a avut loc la Moscova o întîlnire a miniştrilor de justiţie din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, Republica Cuba, R. D. Germană, R. P. Mongolă, R. P. Polonă, Republica Socialistă România, R. P. Ungară, U.R.S.S., R. D. Vietnam. Din România a participat o delegaţie de jurişti condusă de Teodor Vasiliu, ministrul justiţiei.

În cadrul întîlnirii s-a făcut un schimb de experienţă şi opinii în legătură cu unele probleme juridice de natură să contribuie la continua dezvoltare a relaţiilor dintre ministerele de justiţie.

• SECRETARUL DE STAT AL S.U.A., Henry Kissinger, a avut miercuri întrevederi cu diferite personalităţi politice şi cu funcţionari superiori în serviciul diplomatic american, în scopul pregătirii apropiatei sesiuni a Consiliului ministerial al N.A.T.O., care se va desfăşura la Bruxelles în zilele de 10 şi 11 decembrie.

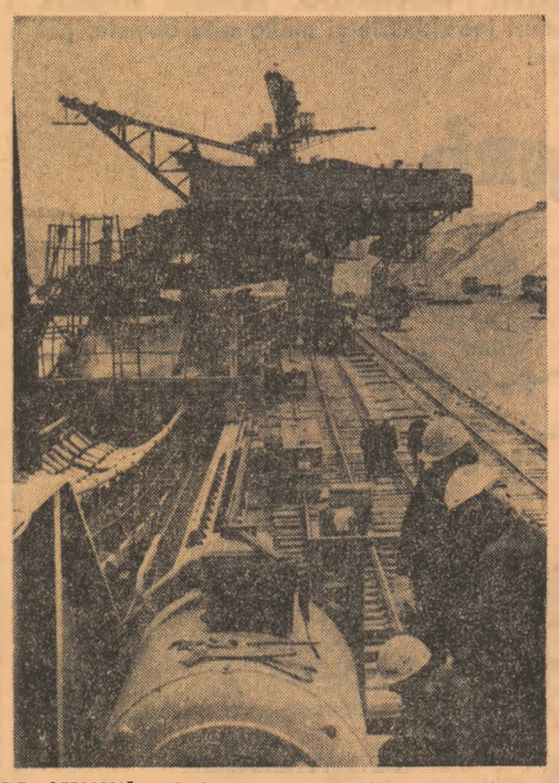

R.D. GERMANĂ. — Exploatarea carboniferă la suprafaţă în regiunea Cottbus.

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

Acţiuni ale patrioţilor cambodgieni

• FORŢELE PATRIOTICE CAMBODGIENE au supus unui puternic baraj de artilerie unităţile lonnoliste din Vihear Suor, oraş situat la 24 kilometri nord-est de Pnom Penh şi considerat punct-cheie în dispozitivul militar din jurul capitalei.

Pe de altă parte, patrioţii au zădărnicit încercările forţelor lonnoliste de a ridica blocada principalei căi de comunicaţie între Pnom Penh şi litoral, şoseaua nr. 4. Angajamente militare au fost semnalate şi în zona localităţii Sala Lek Pram, la nord de Pnom Penh.

• SECRETARUL GENERAL AL O.N.U., Kurt Waldheim, l-a numit, miercuri, pe Gamani Corea (Sri Lanka) în funcţia de viitor secretar general al Conferinţei Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare (U.N.C.T.A.D.) Gamani Corea îşi va prelua noua însărcinare la 1 aprilie 1974, după ce va fi confirmat de Adunarea Generală a O.N.U. El urmează în această funcţie lui Manuel Perez Guerrero (Venezuela).

Simpozionul „Omul în Cosmos"

• LA WASHINGTON au început lucrările unui simpozion internaţional pe tema „Omul în Cosmos", la care participă oameni de ştiinţă şi specialişti din U.R.S.S., S.U.A., Franţa, Marea Britanie şi din alte ţări ale lumii. Participanţii vor dezbate o serie de probleme ce privesc viitorul zborurilor spaţiale, viaţa şi activitatea omului în spaţiul extraterestru, precum şi cooperarea internaţională în acest domeniu.

• RITMUL REAL de dezvoltare economică a Japoniei va fi în intervalul septembrie a.c. — martie 1974 (cînd se încheie actualul exerciţiu financiar) de 3,5 la sută sau chiar mai mic. La această concluzie a ajuns Sumitomo Bank, care precizează, într-un studiu publicat recent, că este posibil ca ritmul de dezvoltare economică să înregistreze un minus de 0,3 la sută faţă de perioada corespunzătoare a anului fiscal trecut.

Sumitomo Bank îşi bazează această apreciere pe faptul că importurile de petrol ale Japoniei vor scădea în perioada menţionată cu aproximativ 15 la sută faţă de prevederi.

Declaraţia M.A.E. al R. D. Vietnam

• PURTĂTORUL DE CUVÎNT al Ministerului Afacerilor Externe al R. D. Vietnam a dat publicităţii o declaraţie de protest în legătură cu zborurile de recunoaştere efectuate recent de avioane ale S.U.A. deasupra provinciei Nghe An — informează agenţia V.N.A.

• CITIND O NOTĂ difuzată la Santiago de Chile, Agenţia Prensa Latina informează că Luis Corvalan, secretarul general al Partidului Comunist din Chile, a fost transportat din capitala chiliană — la bordul unui avion militar — pe Insula Dawson, situată în zona australă a ţării, la 17 km sud de Punta Arenas.

După cum precizează agenţia menţionată, au mai fost transportaţi spre Insula Dawson preşedintele Partidului Radical, Anselmo Sole, fostul ministru al minelor, Pedro Felipe Ramirez, şi parlamentarul radical Camilo Salvo, personalităţi politice marcante ale precedentului guvern de Unitate Populară, înlăturat de la putere la 11 septembrie.

Succese ale mişcării de eliberare angoleze

• FORŢELE DE ELIBERARE DIN ANGOLA au înregistrat, în cursul lunii trecute, importante succese în lupta lor împotriva trupelor colonialiste portugheze. Potrivit agenţiei Reuter, care citează postul de radio Kinshasa, trupele portugheze au înregistrat 164 militari scoşi din luptă, au pierdut 20 de tancuri şi maşini blindate şi un mare depozit de armament. Potrivit unui comunicat al armatei de eliberare naţională, aceste succese au fost înregistrate în cursul unor atacuri violente lansate de forţele patriotice în regiunile Songo şi Mukaba.

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii". Tel: 17.60.10. 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii — Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii".
Cititorii din străinătate pot face abonamente prin „ROMPRESFILATELIA" — Serviciul Import Export Presă — Bucureşti — Calea Griviţei nr. 64—66 P O B — 2001.